

**KATOLIŠKI
MISIJONI**

**LAS MISIONES
CATOLICAS**

**MARZO - ABRIL
1977**

OBRAS MISIONALES PONTIFICIAS

por mons. Joaquín GOIBURU,

Secretario general de la Pontificia Unión Misionera

Conmemoramos en este año 1976 el cincuentenario de un acontecimiento singular en la historia de la cooperación misionera: la institución por el Papa Pío XI de la Jornada mundial de las Misiones, que se celebra el penúltimo domingo de octubre.

El cardenal Van Rossum, Prefecto de la Sagrada Congregación de Propaganda Fide y colaborador íntimo de Pío XI en la fundación y primera promoción de la Jornada mundial, la calificó abiertamente de "acontecimiento providencial".

Tras el pontificado de Benedicto XV, quien, con su Encíclica **Maximum illud** de 1919, había inaugurado una nueva época en el apostolado misionero, fue elegido Papa Pío en 1922. Este Pontífice había de darle un formidable impulso a la renovación misionera iniciada por su antecesor, tanto en el campo directo del apostolado, como en el de la cooperación misional. Desde el principio de su pontificado fijará, en su programa misionero, los objetivos primordiales a conseguir: la indigenización de la Iglesia en las misiones y la cooperación misionera organizada de todo el Pueblo de Dios.

A los pocos meses de su elevación al pontificado, el Papa Ratti nombra el primer obispo indígena indio para la diócesis de Tuticorín. Esta designación inaugurará la lista de la jerarquía indígena en las Iglesias jóvenes del siglo XX. En el mismo año 1922, promulga las Obras Misionales Pontificias como institución principal y oficial de la cooperación misionera organizada de todo el Pueblo de Dios. En 1925 abre en el Vaticano, en pabellones levantados sobre el patio del Belvedere, una espléndida exposición misionera, aprovechando la afluencia a Roma por el Año Santo, para promover las vocaciones misioneras, suscitar el interés de los fieles por los problemas de las misiones, y excitar su generosidad espiritual y material. En febrero de 1926 publica la célebre Encíclica **Rerum Ecclesiae**, en la que reafirma la importancia y urgencia de los objetivos misioneros programados al principio de su pontificado, y manifiesta su resolución inquebrantable de acortar las etapas para su realización. "La Iglesia —afirma en su encíclica— no tiene otra razón de ser sino la de hacer partícipes a todos los hombres de la redención salvadora, dilatando por todo el mundo el reino de Cristo".

Los obispos de todo el mundo, los sacerdotes, los religiosos, las religiosas y los fieles más alertados, responden positivamente a las exhortaciones y a los hechos del gran Pontífice misionero. Las Obras Misionales Pontificias se van organizando poco a poco en los diversos países. Los institutos misioneros ven aumentado el número de sus aspirantes. El pueblo cristiano comienza a interesarse por los problemas misioneros. En algunas capitales de Europa se han cursado ya invitaciones oficiales a los seis primeros sacerdotes chinos que van a ser consagrados por el Papa en la basílica de San Pedro en junio del año 1926. Y es precisamente en medio de este clima tan favorable al espíritu misionero, y en este mismo año de tan notables acontecimientos, cuando va a tener lugar otro hecho significativo: la institución de la Jornada Misionera de octubre. (Sigue.)

OČETOVA BESEDA

Kaj bi rekli, če bi bili za ves slovenski narod na razpolago samo trije duhovniki?

To je nemogoče.

V Pakistanu pa je mogoče, da na enega misijonarja pride milijon ljudi. Če ima vsa Cerkev dvojno nalogo: ohranjati in poglobljati življenje v krščanskih deželah in širiti Cerkev v kraje, kjer je še ni, potem imajo prav tisti, ki trdijo, da se z drugim vatikanskim koncilom pričinja nova misijonska doba. A te nove dobe ne bo, če prava katoliška miselnost ne preide v meso in kri vseh.

Koncil je premaknil reševanje misijonskega dela. Prej je slonelo vse na papežu in kongregaciji za širjenje vere – pa na redovnih družbah, ki so skoraj edine delovale v misijonih. Že Pij XII. je leta 1957 s svojo znamenito okrožnico „Dar vere“ začel čistiti pojme. Po koncilu pa je jasno, da morajo pri misijonskem delu sodelovati štirje: papež s kongregacijo, vsi škofje sveta, vse redovne družbe, poleg teh treh pa laiki.

Zato v svoji poslanici za misijonsko nedeljo pravi papež Pavel VI.: V našem apostolskem pismu o Duhovniški misijonski zvezi smo opozorili duhovnike, redovnike in redovnice, da je njihova in zelo pristna dolžnost, sodelovati pri tem, da bi si božje ljudstvo pridobilo polno in pravilno zavest o Cerkvi in da bi tako prišlo do živo delujoče misijonske zavesti.“

Gre za prevzgojo. Le tako bodo rasli misijonski poklici: laični, redovni in duhovniški. Vsak škof ima dvojno nalogo: evangelizirati svojo škofijo in obenem z vsemi močmi delati za misijone. To ni nikak nameček. Po nauku Cerkve je to njegova dolžnost. Če gledamo pravilno, škof ne da dovoljenja škofijskemu duhovniku, ki je pripravljen iti v misijone, ampak ga pošlje. V imenu škofije jih mora pošiljati, pa četudi so doma potrebni. Da bo to možno, je treba imeti pravega duha in treba je tudi delo reorganizirati: kjer so trije duhovniki, bi ostala dva, tretji bi šel v misijone. Koliko redovnikov in redovnic bi bilo nenadno „odveč“, če bi znali koncentrirati vse sile na apostolsko delo, če bi opustili vse tisto, kar zmorejo opraviti laiki. Gotovo: ni vsak za misijone, čeprav se danes ne smatra kot kakšen poseben poklic. A koliko sposobnih ljudi je morda v „rezervi“, pa strah: potem bo doma delo trpelo, ohromi škofije in redovne družbe, da ne gredo nikamor. In tako bo v Pakistanu še vedno ostal en misijonar za milijon ljudi.

F. S.

K sliki naslovne strani: Slovenska misijonarka, prednica s. Cecilija Rode pozdravlja iransko kraljico, ko je le-ta obiskala gobavsko zavetišče.

UJETI CVET

VLADIMIR KOS

Ko prideš, Jezus,
prideš res smehljaje.

Skladišč presive stene
zažare,
tovarne dim premakne svod
čez saje,
in v grd cement
zazro kamélije se.

Ko prideš, Jezus,
drobno obhajilo.

Meglé na reki
dvigajo kadilo,
in vetra dih drhti
od angelov
nad tem, kar v gruči streh
se je zgodilo.

A jaz, saj veš, sem trnasto grmovje,
ki vanj se ljubki češnjin cvet ujel je.

Pod črto: na sivozeleno tokijsko ravnino padajo cveti samotne češnje ob zidu, ki čuva nad reko Súmida in nad skladišči, ki se stiskajo v ta severvzhodni rob Tokia. In pesnik se spomni čudeža dnevnega svetega obhajila in primerja svojo nezadostno hvaležnost zanj s topim sprejemanjem češnjevih cvetov v trnasto grmovje. Uganite, na koga misli pri ljubkem češnjinem cvetu!

MAJCEN IN CROTTI O Dr. JANEŽU

ANDREJ MAJCEN SDB, Formoza

Dasi vemo, da je našemu laičnemu misijonarju, misijonskemu zdravniku doktorju Janežu neljubo, če se piše o njegovi osebi, smo prepričani, da bo tudi on razumel, kako potrebno je za misijonsko stvar, da misijonski listi poročajo o delu na terenu. Zato bomo iz poročila misijonarja Andreja Majcena skušali izločiti vse superlative (točno slovensko: presežnike) raznih pridevnikov in se omejili čisto na stvarno poročilo. To poročilo pa je vsekako dokument, ki spada v današnjo misijonsko zgodovino in je obenem apostolat zlasti za mladino.

(Opomba uredništva.)

Da pišem o dr. Janežu, me nagiba več razlogov:

1. Te dni (14. I. 1977) je obhajal svoj štirinšestdeseti rojstni dan in petindvajsetletnico, odkar je primarij kamiljanske bolnice v Lotungu, ki jo je skupno s kamiljanci organiziral in je danes velik blagoslov malega človeka. Istočasno je skoraj trideset let, odkar je zapustil domovino in po nasvetu g. Kopača CM in vodstvu g. Lenčka CM. urednika Katoliških misijonov, prišel na Kitajsko, da pomaga mons. Kerecu, apostolskemu administratorju čaotunške prefekture.

2. Dr. Janež je nedvomno velik laični misijonar ne samo kot zdravnik kirurg, ampak tudi kot globoko veren kristjan, ki svoje talente uporablja za trpeče brate. Kot mi je pisal za Božič g. Lenček, dr. Janež pomeni novo luč za moderno misijonsko delo, ker zaradi zatona kolonialne politike in nacionalne zavesti posameznih narodov Cerkev mora iskati nova pota, da sledi še vedno veljavnemu klicu: pojdite po vsem svetu...

3. Provincialni delegat kamiljanskih misijonov na Dalnjem Vzhodu g. Antonio Crotti, ki je tudi ustanovitelj kamiljanskih misijonov v Čaotungu in je skoraj trideset let živel z dr. Janežem, je za italijanske revije napisal za tridesetletnico članek o dr. Janežu in me je prosil, naj ga prevedem v slovenščino. S tem je hotel uradno priznati dr. Janežu svojo hvaležnost in hvaležnost kamiljancev, obenem pa opozoriti na njegov zgled.

4. Ne smem pozabiti tudi na svojo osebno hvaležnost dr. Janežu, ki me je za lanski božič operiral. Nisem bil samo njegov klient na bolniški postelji, ampak tudi njegov gost. Vesela sva bila drug drugega, ko sva jedla kranjske krvavice in štruklje, pa pri kofetku marsikaj preresetavala o starih in novih časih. Vsak dan, ko je le imel malo časa, da je lahko pokadil kakšno cigareto, mi je nehoté odpiral svoje srce in razgrinjal svoje ideale. Pogovor se je sukal okoli njegovega misijonskega poklica, o njegovi medicinski praksi, o misijonarju Ke-

I GRANDI MISSIONARI

"Appartiene a quella cerchia ristretta di uomini che non lavorano solo per un popolo, ma per l'umanita'"

J. Dott. Janez

di Antonio Crotti

Kopija strani z začetkom članka o dr. Janežu: Veliki misijonarji – „Pripada onemu ozkemu krogu ljudi, ki ne delajo le za en sam narod, ampak za vse človeštvo“.

recu, o „baragovih sestrah“, o začetnih težavah na celinski Kitajski, o Formozi, o kamiljancih in kamiljankah, o šoli za bolničarke, itd.

Ko sem premišljal, kako naj uredim poročilo o dr. Janežu, sem si mislil takole: kot podlago bom zapisal slovenski prevod poročila g. Antonija Crotti, dodal pa bom, kar sem videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa ali od njega ali od tolikih drugih. To, ne da ga hvalim, ker on hvale ne mara, ampak da ga predstavim mladini kot sina slovenske zemlje, da bi tudi mladi ljudje po njegovem zgledu z vero v Boga in močjo duha posvetili svoje talente v prid trpečemu, ubogemu človeku.

Pod naslovom I grandi missionari piše Crotti, da „dr. Janež pripada tisti manjši skupini mož, ki ne delajo samo za narod, ampak za človeštvo. Lahko bi ga imenovali dr. Schweitzer Daljnega Vzhoda, samo s to razliko, da tega svetovno znanega doktorja prekaša po svoji mentaliteti, po svoji skromnosti, svojem delu in garanju za ubogo bolno človeštvo.“

Cel mesec sem bil v bolnici in sem slišal, kako kamiljanci, bolničarke, posebno pa ljudje hvalijo tega izrednega človeka, ki pozablja nase in se noč in dan razdaja vsem in vsakemu. Pravijo, da je naravnost čudež, kako on vse to zmore, ko je vedno na nogah, vedno na delu in nihče ne ve, kdaj gre spat in kdaj ima svoje borno kosilce. Te dni sem imel priliko govoriti z jezuiti, dominikanci, salvatorjanci, lazaristi, viatorjanci, betlehemiti, sestrami in duhovniki, ki jih je ali bo operiral. Prihajajo k njemu ne samo iz Taiwana, ampak celo iz Hong Konga, Tajske, Filipinov, neka gospa je prišla prav iz Djakarte (Indonezije). Vsak je poln hvale za tega izvrstnega in požrtvovalnega zdravnika misijonarja. Pokonci ga drži misijonski ideal: za Boga in trpče.

Dalje piše g. Crotti: „Trideset let je že misijonski zdravnik in ni nikdar šel na nobene počitnice, nikdar na zaslužen oddih. Pred tridesetimi leti se je že prej znani kirurk odpovedal svoji sijajni zdravniški karijeri, da gre delat kot misijonar zdravnik med Kitajce. Delal je štiri leta na kitajski celini in zdaj petindvajset let na otoku Formozi. Rojen pred štiriinšestdesetimi leti blizu Ljubljane, v teh petindvajsetih letih ni nikdar zapustil Formoze.“

Tako Crotti.

Dr. Janež me je povabil v svojo sobico, mi skuhal kavo in hrenovko, sukal med svojimi prsti cigareto, jo od časa do časa otresel na pepelnik in govoril o svojem misijonskem poklicu. Čutil ga je od malega in se je v njem razvijal do sedanje zrelosti. Rekel mi je: „Prosil sem očeta, da bi šel študirat na klasično gimnazijo. Na očetovo vprašanje, zakaj, sem kar tako bleknil: hočem biti misijonar na Kitajskem. „Kaj brbljaš, ti mlečozobnik,“ mu je zabrusil oče. In ga je poslal na klasično gimnazijo. Profesor v šoli ga je spraševal, kaj deli Kitajsko na dva dela. Nobenega odgovora. Tudi Janež ni nič rekel, a profesor je videl njegove svetlikajoče oči in mu dejal, naj on pove. Vstal je in se odrezal: reka Jangcekjang. Tako ga je nekako vedno mikala Kitajska. Mama ga je bila vesela, ker je tako lepo ministriral, da je še ona bolj pobožno prisostvovala pri sveti maši.

G. Crotti nadaljuje: „Mama je želela, da bi Janez postal duhovnik. To je pač največje veselje pobožne in svete mamice. Toda Janez je kmalu spoznal, da to ni njegova pot, in se je odločil za medicino, da pomaga malemu človeku.“

G. doktor je napravil par korakov po sobi in vzdihnil: „Zabolelo je mamico, ko sem ji prinesel v podpis formularje za vpis na univerzo. Tri dni ni nič jedla, samo jokala je. Jaz pa sem tudi bil trmast, pa iz trme par dni nisem jedel. Kitajsko se temu reče Fapiči. Kitajci mi še zdaj pravijo, da sem dober zdravnik, pa le prerad Fapiči. Toda dostavljajo, da imam prav, če sem malo siten in dosleden.“

G. Crotti dostavlja: „Dejal je materi, da bo šel na medicino in da misli postati misijonar.“

Tako sta se združila v eni osebi dva ideala: misijonar in zdravnik. Zdravniško izobrazbo in kirurško prakso je mladi zdravnik dobil na univerzi v Ljubljani, Gradcu in Dunaju in mislim, da kaj malega v Zagrebu. Najbolj je ponosen na to, da je imel v praksi za svoje učitelje najboljše slovenske zdravnike kot sta npr. dr. Blumauer in dr. Bajec, in da je več let pomagal tudi urologu dr. Rakovcu pri težkih operacijah.

„že v ljubljanski bolnici“, piše g. Crotti, „so zelo cenili njegove zdravniške talente in njegovo katoliško zavednost. Celo komunistični kolegi so ga spoštovali, čeprav jim je včasih tudi kakšno trdo zabrusil.“

On sam pravi: „Jaz sem človek, ki pove, kar misli. Prav danes sem bral v taiwanskem časopisu opis tistih, ki so se rodili pod znamenjem „bika“, da so dogmatični, zavedni, vzbujajoči zaupanje, imajo odprto značaj, so precej lahke besede, hitro zabrenkajo na pravo struno,

so včasih malo nervozni in sitni, niso pa strastni in navezani na družino.“ – Mislim, da se je dr. Janež s tem nekako analiziral med najinim pogovorom in dostavil: veste, sem pač tak, kaj hočete, vsi me poznajo in takole vedno dobro vozimo.

G. Crottiju dr. Janež pravi: „Nisem poročen in se ne mislim oženiti“, zraven pa se šaljivo nasmehne: „Kako bi neki žena z menoj živela.“

Meni pa je navedel glavni vzrok: „Res, žena bi preveč trpela ob meni, ker bi sama samevala doma. Veste, jaz sem pač tak, da bi najbrže 80 odstotno sitnaril in morda le 20 odstotno blažil; tak zakon pa ni srečen. Ne morem osrečiti nobene; moja sreča je osrečiti z dobro operacijo bolnike, da gredo zdravi in veseli domov.“

G. Crotti k stvari tole razmišlja: „Je res veliko resnice v vsem tem, kajti dr. Janež je mož dolžnosti; ima štiriindvajseturni delavnik v vseh 365 dneh v letu; vsak trenutek je pripravljen teči k bolniku, ko ga telefon pokliče iz te ali one bolniške sobe. Še za kosilo je pri njem težko vedeti, kdaj naj se mu prinese, prav tako glede ur njegovega spanja.“

Jaz sam sem ob njem tole doživel: po pregledu bolnikov ali študiju rentgena ali med operacijami je rad stopil v mojo sobo, da sva malo po slovensko pokramljala, saj zlepa nima nikogar, ki bi lahko z njim v materinščini govoril. Pa navadno je bilo to najino kramljanje vedno prekinjeno, ker sta ga prišla iskat ali brat bolničar ali bolničarka, češ, privedli so ranjence, ki so si pri cestnem prometu polomili nogo, razbili glavo ali se onesvestili. „Veste“, mi pravi, „moram iti takoj, ker včasih visi življenje na nitki.“ Popoldan navadno začne z operacijami ob petih; po šest ali osem, včasih po deset, ki trajajo do dvanajste ali celo druge ure ponoči. Dela sicer hitro in sigurno, vsaka odločitev in vsak rez vendarle terja svoj čas... 23. decembra sem prišel v Lotung in dr. Janež me je hotel pričakati na kolodvoru. Vlak je pa imel 30 minut zamude, a on ni mogel čakati tako dolgo, kajti moral je še tisto noč operirati celo vrsto bolnikov. „Oprostite, kaj hočete“, se mi je drugi dan opravičeval, ko me je ob osmih prišel obiskat v mojo sobo.

G. Crotti nadaljuje: „Zdravniki – asistenti in drugo osebje se vsak dan menjajo po gotovem turnusu, kadar gre za operacije, dr. Janež je pa pri vsaki operaciji vodilni.“ Meni je pa sam rekel: „Veste, to je velika odgovornost, ki se je močno zavedam. Sem zelo zahteven in osebje zaradi tega včasih trpi. Pa mi ne zamerijo, če jih okregam.“ Vedo, da ima zdravnik prav, in on se jim hitro prijazno nasmehne, pa je vse dobro. Pokazal mi je več fotografij ozdravljenih bolnikov in rekel: „Takele slike so zame največji užitek, ko bolnike vidim srečne.“

Kadar dr. Janež pozno v noč operira, bi se mu zjutraj gotovo prileglo spanec malo potegniti. Pa ne. Ob osmih je že na pregledu sto osemdeset operiranih bolnikov in z njim zdravniki asistenti in bolničarke. Ob desetih dopoldne pa čaka nanj že polno bolnikov, ki pridejo v konzultorij, zlasti za rentgenski pregled.

Tole sliko je prav nazadnje poslal dr. Janež uredniku KM in sam napisal razlago: Operacijske sobe, zraven soba za goste in spodaj dr. Janeževa soba.

G. Crotti ima spet besedo: „Rekel sem Vam že, gospod doktor, da delate preveč. Vzemite si malo počitnic, sicer boste lepega dne skupaj padli; ne smete iti predaleč. Pa se mi dr. Janež hudomušno nasmehne, kot kak nagajiv fantiček.“ Meni pa je rekel: „Rad bi onemogel in umrl v operacijski sobi pri operiranju. Hočem delati do zadnjega trenutka; ne bi bil rad na stara leta komu v napoto.“

Pa še o veri sva se malo razgovarjala. Dr. Janež mi reče: „Tam v Čaotungu mi je eden mojih sodelavcev dr. Trang dejal, da ob neki operaciji ni znal zastaviti krvi. Šel je h kipu lurske Matere božje in jo prosil, naj kri ustavi, in prebiral rožni venec. Jaz pa take vere nimam. Najprej grem in poskusim vse, kar morem in kar mi moja zdravniška veda in praksa narekuje, potem šele prepustim Bogu, da on ozdravi. Če bi šel tedaj v cerkev, se mi zdi, da bi mi Bog oporekal, češ, „pojdi kri ustavit, zakaj naj bi Jaz naredil, kar sam znaš.“

G. Crotti potem pripoveduje, kako je prišel dr. Janež na Kitajsko, kako težki so bili časi, kako so se morali mnogi umakniti, in kako je bil dr. Janež na tem, da tudi njega rdeči likvidirajo. Navaja, kako se je zadnji trenutek doktor vrgel v žito in je potem ponoči po tavanju pod Karavankami premišljeval: če mi Bog pomaga in me dokončno reši, bom šel na Kitajsko misijonarit. Dodajam: Doktor se

je potem o tem posvetoval z gospodom Kopačem, ko je spet prišel med begunce, in si je utrl pot v Rim, da bi si od tam omogočil odhod na cilj. Stopil je v stik z g. Lenčkom, ki mu je govoril o misijonarju Kerecu, ki išče za svojo čaotunško bolnico zdravnika... A ker zlasti po vojni ni bilo tako lahko urediti vse potrebno, čas pa je hitel in begunci v Italiji so se bali, da tudi v tej deželi zmagajo komunisti, zato je šel dr. Janež v Argentino in je tam nadaljeval s pripravami. Začetku maja je imel odpotovati iz Buenos Airesa z ladjo na Kitajsko. G. Lenček mu je dal še zadnji nasvet: „Veste, misijonarji so idealni ljudje in veliko delajo, pa imajo tudi svoje napake in vsak svoj značaj; to naj vas nikar ne moti in odvrča...“

G. Crotti navaja, da je dr. Janeža msgr. Kerec povabil za vodstvo novoustanovljene bolnice, v kateri so že bile na delu tako zvane slovenjebistriške šolske sestre. Pri tem dr. Janež obuja spomine in mi pravi: „Ali se še spominjate, kako sem prišel k Vam, gospod Majcen, v Kunming, kamor mi je msgr. Kerec poslal takoj telegram, naj se brž napotim v čaotung? Povabilo je bilo lepo, toda kako iti tako daleč: Najprej bi moral tri tedne jahati na konju, nato pa bi me čakala še večdnevna avtomobilska vožnja... In pri tem nisem znal niti ene besedice kitajščine. Ne vem, če se spominjate, gospod Majcen, kako so me predstavili francoskemu zdravniku v Kunmingu. Tam je namreč francoski konzulat imel bolnico, v katero so prišli iz Francije delat za 3 leta zdravniki. Konzul mi je rekel, da bo enega, ki je kmalu imel oditi, meni predstavil, a da njegovih besed ne smem preveč resno jemati, češ, da je pesimist. Ko mi ga je čez dva dni na kosilu res predstavil, sem mu rekel: Aha, ti si tisti pesimist! Tedaj mi je ta zdravnik odgovoril: Ko boš tri leta v tej deželi operiral, ne boš postal le pesimist, ampak norec.“ Na eni takih večerij se je tudi razrešilo vprašanje, kako priti iz Kunminga v čaotung. Francoski konzul me je povabil in tudi besedo držal: s svojim dobrim avtomobilom me je v treh dneh tja pripeljal.“ Tam je dr. Janeža sprejel mons. Kerec v obleki z rdečimi obšivi in gumbi. Peljal ga je k raznim vladnim gospodom generalom, k protestantskim pastorjem in k drugim. Deževala so povabila na obede po kitajskem načinu z izbranimi jedili izvrstne kitajske kuhinje, ki se jih je pa moral lotevati s paličicami... Zelo so ga bile vesele tudi šolske sestre, ki so imele v oskrbi bolnico. Veseli so ga bili tudi kamiljanci, ki so malo prej prišli v Kerečev misijon.

Dr. Janež se je kmalu naveličal kitajskih smehljajev, zlasti, ker še ni razumel jezika, in se je spravil na delo. Pravi mi: „Prav je imel g. Lenček, ko je rekel, da ne smem obupati. Da, tu so bili zidovi bolnišnice, postelje in odeje, vse lepo snažno in v redu, a skoraj prazna operacijska soba z nekaj malega inštrumenti za kirurga največje ljubljanske bolnice. Kako naj začnem?“ – G. Kerec mu je dal učitelja kitajščine. Dr. Janež je začel polagoma spoznavati ljudi, njihove bolezni, navade in razvade. Operacije so ga klicale, a ni imel pravega pomožnega osebja. Noben sodelavec ni imel diplome bolničarja in tudi sestre je moral šele učiti.

Ni zapazila, da jo fotografirajo . . .

„Veste, to je bil zame najlepši in najtežji misijonski noviciat, ki mi je potem na Formozi tako prav prišel,“ pravi dr. Janež.

Uspehi so se kmalu pokazali. Msgr. Kerec je bil ves vesel. Nekoč je tudi mene povabil, da obiščem Čaotung, sestre in dr. Janeža. Šel sem po bolnici. Doktor me je spremljal; pregledavala sva bolnike. Vsakega je lepo pozdravil in se za vsakega pozanimal.

G. Crotti piše: „Povsod se je govorilo o čudežnem zdravniku, ki rešuje nemogoče primere. Bolniki so veseli odhajali domov. Bolnica je postala znana daleč naokrog in dan za dnem so od daleč prinašali na bambusovih nosilnicah bolnike. Tudi komunisti in drugi malopridneži so se prihajali zdraviti; dr. Janež jih ni vpraševal, kaj so, ampak, kaj jih boli. Toda za nove gospodarje Maocetungove vlade niso važna posamezna življenja, ampak le marksizem. Kmalu je dospel ukaz, da morajo vsi takozvani kapitalisti ven iz dežele. Tako je moral v aprilu mesecu 1952 po štirih letih tako lepega delovanja tudi dr. Janež zapustiti Čaotung.“

Pristavljam: „Iz Čaotunga so po vrsti prihajali k meni v Kunming: najprej msgr. Kerec, za njim kamiljanci, šolske sestre in dr. Janež. A tudi moja šola je bila od komunistov zasedena, zato smo se vsi nastanili za nekaj časa na sedežu nadškofije, kjer je že bil tedaj v hišnem priporu francoski nadškof z nekaterimi misijonarji. Končno je prišel dekret izgnanstva iz Kitajske sploh. Misijonarji so bili postavljeni na mejo v Hong Kongu.“

Tam je dr. Janeža pričakalo zastopstvo kamiljancev. Po pozdravu so ga takoj povabili, da bi šel z njimi na Formozo. G. Crotti, ki je ustanovil kamiljansko bolnico v Tailandu mu je pa tudi poslal telegram z vabilom, da pride v Bangkok. Msgr. Kerec je tedaj že bil v Hong Kongu. Dr. Janežu se je lepo zahvalil za njegovo delovanje, mu dal 2.000 ameriških dolarjev in mu dejal, naj si naprej pomaga, kakor ve in zna. Dr. Janeža so vabili še drugam. On si je mislil: Naj Bog odloči; tja bom šel, za kamor bom najprej dobil dovoljenje. To je bilo: Formoza. Razveselil se je odločitve, saj je vedel, da bo na Formozi spet med Kitajci, ki jih je vzljubil, kljub vsemu, kar so mu komunisti zagodli. Kamiljanci, internuncij msgr. Riberi in pozneje škofa Caprio in Kuog so ga kar na rokah nosili, ker so vedeli, kako velikega pomena bo njegovo delo v kamiljanskem delokrogu v Lotungu, kamor so se kamiljanci namenili in kjer je bilo tedaj mnogo zelo ubogih beguncev kitajske celine, poleg domačega taiwanskega prebivalstva, ki ga je pa tudi vojna izčrpala.

Tako je dr. Janež začel z božjo pomočjo svojo slavno lotunško zdravniško misijonsko kariero pred petindvajsetimi leti.

G. Crotti piše: „Lotung je mesto s 40.000 prebivalci ob morski obali, kakih 100 kilometrov od glavnega mesta Taipe. Pred 25 leti je imela Formoza 8.000.000 prebivalcev. Dežela je bila tedaj še zelo podrazvita, posebno tudi glede zdravstvenega skrbstva. Kamiljanci so začeli z dr. Janežem 15. junija 1952 malo bolnico s kirurškim oddel-

Dr. Janež in njegovi sodelavci; v sredi je v članku omenjeni kamiljanski pater Crotti, na krajni desnici, z dolgim predpasnikom, pa naš dr. Janež.

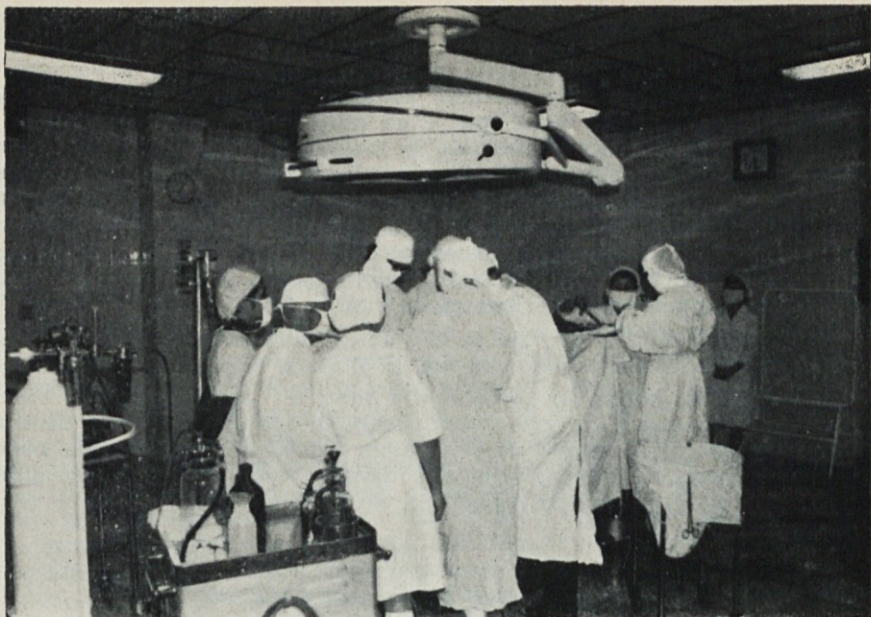
kom in dvanajstimi posteljami. 17. julija je bila prva kirurška intervencija dr. Janeža. Ta spretni kirurg postaja vedno bolj znan in z njim cela kamiljanska bolnica. Začenjajo se stekati bolniki iz vsega okrožja, ki šteje 400.000 ljudi. Brž je bilo treba povečati bolnico za 40 postelj. Danes po petindvajsetih letih ima bolnica 480 postelj v petih oddelkih: 180 postelj za kirurgijo, 125 za splošno medicino, 20 za pediatrijo, 45 za ginekologijo. K bolnici pripada tudi protituberkulozni sanatorij na hribu, ki ima 100 postelj. Pri bolnici deluje dispanzer, ki postreže dnevno kakim 600 bolnikom. Onstran ceste pa stoji krasna stavba triletne višje srednje bolničarske šole. V treh razredih jih je čez 250 in one iz zadnjega letnika prakticirajo v bolnici sami. V petindvajsetih letih je dr. Janež napravil okrog 70.000 večjih ali manjših kirurških intervencij. Gotovo je s tem dosegel svetovni zdravniški rekord in mislim, da ga bo kdo drug težko presegel. Če bi on hotel, bi lahko pripovedoval časnikarjem, da bi napolnili strani revij. Toda g. doktor je za to zelo alergičen in sam ne mara nič pripovedovati. Čisto drugačen je pa z bolniki; z njimi je zelo komunikativen, jih posluša, jih skuša razumeti, se razgovarja z njimi, se posmehlja in daje korajžo. Med narodom je postal legendarni zdravnik; o njem vedo povedati celo reči, ki so pač plod domišljije; vidi pa se, da on ljudi ni samo ozdravil, ampak jih tudi pridobil.“

G. Crotti povdarja, da dr. Janež prepušča vse donose svojega vrhunskega kirurgičnega dela kamiljanski bolnici, saj deluje brez vsake plače.

Sam sem brž doznal, da dr. Janež živi kot kak reven menih v svoji mali sobici, kjer je postelja in zraven hišni telefon, nekaj sedežev, omara knjig, v kateri je predvsem cel Cankar in pa seveda najnovejše medicinske knjige, kajti dr. Janež se stalno poglablja v zdravniška spoznanja. V sobici je tudi radio in pa gramofon, na katerem včasih zavrti kako slovensko ali kako klasično ploščo. V kotu je mali kuhalnik, da si lahko sam kaj pripravi; na mizici je pepelnik in vaza s cvetjem, ki mu ga obnavlja stara bolničarka, katera mu sobo pospravlja. Vodstvo bolnice mu je zdaj dalo napraviti še eno malo lepšo sobo, za kratke dnevne oddihe.

V nedeljo po maši sede v avtomobil, ki so mu ga kamiljanci podarili, in gre z njim malo naokrog, da se razvedri. Dvakrat je tudi mene vzel s seboj. Enkrat sva šla v sanatorij za tuberkulozne, v katerega bližini leži malo pokopališče, zadnji počitek mnogih mojih nekdanjih prijateljev kamiljancev izpred trideset let nazaj. V sredi pokopališča je plošča s spominskimi napisi za kamiljancem Rizzijem in kamiljanko s. Klavdijo, ki sicer počivata tam daleč v Maocetungovi Kitajski, čakajoč na plačilo za življenje, ki sta ga oba podarila v službi sv. Kamila, saj sta oba umrla radi tifusa. Pomolil sem še pri grobu kamiljanskega duhovnika Antonellia, ki je bil tudi prvi zdravnik kamiljanec; sodeloval je z dr. Janežem, s katerim se je zelo razumel: Dr. Janež mu je poglabljal njegovo zdravniško znanje, oni pa mu je posredoval ascetiko sv. Kamila: živeti za Kristusa v bolniku. Le predgodaj je umrl radi raka. Poleg Antonellija leži tudi meni zelo dragi kamiljanski brat Casagrande. To so prve misijonske žrtve kamiljancev in pomenijo temeljiti temelj razvoju kamiljanskega misijonskega dela. Dr. Janež je dejal: „Tu bodo že našli kak kotiček zame, če bi kdaj skupaj padel; pod temi cipresami in med temi rožicami...“ Jaz sem pa nemo stal in premišljeval o veličini teh žrtev. Tretji teden po operaciji me je doktor po deseti maši in po mali operaciji ki jo je napravil, spet vzel malo na izlet, kot je dejal. Ogledoval sem si ribniško pristanišče, ki naj postane velika pomorska luka. Ladjice so se vračale z morja in ribiči so me spominjali na sv. Petra in tovariše, kako so tudi razbirali ribe. Simpatične Taiwanke so s smehljajočimi obrazi ponujale v nakup vsa ta čuda, ki jih je Bog ustvaril v morju. Na desno in levo so velikanske tovarne, lepi železniški vozovi švigajo mimo nas. Tu in tam se vidijo nove, krasne pagode, saj smo v budistični deželi, pa tudi nekaj malih cerkvic sem videl. Tam v hribih imajo kamiljanci male misijonske postaje in katoličane prvotnih prebivalcev, ki so bolj sprejemljivi za krščanstvo. V teh petindvajsetih letih se je formoška Kitajska zelo lepo razvila in je disciplinirana država.

Pa poslušajmo spet izjavo g. Crottija: „V začetku tu v Lotungu nismo imeli dovolj krvi, kadar je bilo treba narediti bolniku transfuzijo. Tedaj je g. doktor pogosto nastavil svojo roko, saj ima nevtralno kri „0“. Včasih se je zgodilo, da se je po operaciji od utrujenosti kar

Dr. Janež s pomočniki pri operaciji v novi operacijski sobi.

sesedel in je moral pokaditi svojo spremljevalko cigareto. Kasneje so ustanovili banko krvi, ki sedaj dobro vrši svojo nalogo.

Seveda, po petindvajsetih letih obstoja je ta bolnica tudi po zaslugi dr. Janeža postala važen činitelj v zdravstvu bližnje in daljne okolice. Ima dve lepi operacijski sobi s klimatiziranim zrakom. Ves Taiwan se je civiliziral, toda pacienti so vedno ribiči, kmetje, delavci in reveži. Dr. Janež pravi: „Ljudje, ki imajo denar, naj gredo iskat zdravje v Taipe, kjer zdravniki bogatijo.“ V bolnici imajo tudi tri sobice za duhovnike in misijonarje.

G. Crotti takole zaključuje svoje poročilo o dr. Janežu, pisoč z velikimi črkami: „Dr. Janež je eden največjih dobrotnikov Formoze. Pred nekaj dnevi sva se z doktorjem zaupno pogovarjala. Zamislil se je in resno dejal: mislim, da me imajo ljudje za pravega norca... Izenadila me je ta njegova izjava, kajti je v pravem nasprotju s tem, kaj ljudje o njem mislijo. Odgovoril sem mu, da je težko uganiti misli ljudi. Vi niste redovnik in ne delate iz pokorščine, tudi ne za svojo slavo, vi delate iz idealizma...“

G. Crotti po mojem hoče tole povedati: „Doktor tako dela, ker je v njegovem srcu dobrota brez primere. Niti mi, ki smo priče njegovega junaškega zgleda, ga ne dosegamo v njegovi velikodušnosti in nesebičnosti. Rešil je tisoče kitajskih življenj.“ Kolikokrat je g. Crotti

moral slišati od ljudi: doktorju se moram zahvaliti, da še živim, in isti g. Crotti zaključí: „Nikdar nisem pričakoval, da bom v življenju srečal koga, ki zna tako ljubiti celo tiste, ki so popolnoma neznani.“

Dr. Janež mi je z nasmeškom pokazal frančiškansko kuto s cin-gulom, ki jo hrani v omari, pa je ne nosi; podarili so mu jo in s tem simbolizirali njegovo uboštvo sv. Frančiška. Tedaj je tudi padla od tam nekje škatljica, iz katere se je zakotalila kolajna svetega očeta: njegova svetost je doktorja imenovala za Viteza sv. Silvestra (če se ne motim). Doktor se je ob tem zasmejal: „Smel bi nositi tisto obleko vitezev in prav radi bi mi jo naredili. Pa kaj mi pomagajo kolajne in obleke ter priznanja vladnih ljudi... Ta slednja sicer sprejemem, pa zato, da me vlada pusti v miru delati in garati za ljudi.“

G. Crotti zaključuje, da je dr. Janez zdravnik-misijonar v Tai-wanu, svetla, visoko postavljena luč, ki ji zlepa ni primere.

Rojaki, ki berete to poročilo o rojaku dr. Janežu! Povem Vam, da sem ga napisal, ker zelo želim, da bi dr. Janeževa luč ne svetila samo ob Pacifiku, ampak vsem mladim slovenskim fantom, da bodo tudi oni usmerjali svoje življenje v dajanje svoje eksistence drugim, nesebično po Kristusovem zgledu in po zgledu velikih sinov sloven-skega naroda.

Dr. Janež med eno in drugo operacijo sam v operacijski sobi ob prižgani cigareti počiva...

DEŽELA CVETOČIH ČEŠPELJ

O. VLADIMIR KOS D.J.

Naslov ni pomota – Japonska s površino 377.535 km² je pravzaprav bolj dežela cvetočih češpelj kot pa otočje cvetočih češenj. Več kot tisoč let, to se pravi, vse tja do tkzv. zgodovinske dobe Kamákura, ki se začenja z letom 1192 p. Kr., je splošna japonska beseda za cvetlico ali rožo pomenila cvet japonske češplje. Šele od 12. stoletja naprej je cvetoča češnja zmeraj bolj govorila japonskemu srcu; menim, da je na to vplivala tudi vojaška usmerjenost nove dobe, ki je pravzaprav trajala vse tja do leta 1867. Vtisnila je namreč Japonski ideal borca ali vojščaka, ki je do smrti zvest svojemu vojaškemu poveljniku. Ta ideal je prečesto zahteval smrt sredi mladosti odnosno v polnem razcvetu moške dobe; ne smemo pozabiti, da je še leta 1935 povprečen Japonec upal živeti do starosti 47 let (povprečna Japonka pa do starosti kakih 50 let); pri tej starosti so ga imeli za starca, kar se še danes čuti v mišljenju in ravnanju nadpetdesetletnikov. Bolj kot cveti češplje padajo cveti češnje v lesku svoje krasote na tla; kamelijini cveti na primer padajo celi, kot da bi jih kdo odrezal od vej; češnjini cveti pa zdrknejo na tla posamič, tako da zmeraj ostane nekaj cvetnih listov na veji – podoba srednjeveškega japonskega vojščaka, ki sicer umre mlad, ostane pa živ v svojcih in v svoji družini.

A cvetoče češplje še zmeraj ohranjajo svojski čar prve japonske cvetice. Ko se – navadno februarja – prvič pojavijo sredi rjavkastosiškasto-ledeno zelenkaste japonske zime, s svojo nedolžno belino ali pa zardelo rožnato barvo ali pa skoraj strastno vijolično barvo spremenijo naravo in ljudi v njej. Dasi je še zmeraj hladno in včasih celo strupeno mrzlo (na severnem otoku Hokájdó bo sneg ležal tja do konca marca), se Japoncem jasnije obrazi ob misli, da so spet doživeli prihod pomladi. Japonske češnje so kratkotrajne, češpljini cveti in drevesa pa živijo dolgo, in z vonjem, ki je slajši od cvetočih češenj, blažijo otrple čute. Razen tega poženejo češpljini cveti naenkrat in iz čisto golih vej; ko bi bili Japonci kristjani, bi lahko primerjali to razodetje cvetov z gotovostjo našega bodočega vstajenja sredi zime smrtnega pepela. In tudi v dejstvu, da je češpelj kakih štiristo vrst, se skriva podoba: že zdaj nosimo upanje, da bomo pri vstajenju spremenjeni vsak v posebno krasoto, katere posebni cveti bodo trpljenja in bridkosti tega življenja.

Po japonsko pravimo češplji umè, z lahnim naglasom na zlogu -mé, a tako, da naglas zdrkne kot pri naši besedi „srcé“. Eno najstarejših japonskih pesmi o češplji najdemo v zbirki pesmi, ki jo je v 8. stoletju uredil in vanjo prispeval prav to pesem pesnik Jakamóči. Zbirki je ime Manjóšu (vsa imena so pisana za našo izgovorjavo), po našem: Zbirka Desettisoč Listov. Jakamóčijevo pesem o češplji (ki v zbirki nima naslova) bi lahko tako prevedli v našo pesem: „Od navse-

zgodaj v vrtu / žarki češpljinih cvetov / rasto / od letos prvega snéga.“ In ne le na cvetoči češplji, tudi na japonskem boru in bambusu se ustavlja v tem času japonsko oko; čisto naravno so se te tri rastline od davnih časov združile v japonski zavesti v trojico lastnosti, ki se zdijo vredne občudovanja in hrepenenja: v borovo trdoživost, v bambusovo premočrtnost, in v češpljino ljubkost. Umetniki in tehniki se poslužujejo teh simbolov pri izdelavi predmetov za slovesnosti človeškega življenja, npr. za praznovanje Novega leta ali pa za poroko. Trojico simbolov dostikrat imenujemo – po starokitajskih besedah – sóčikubáj, pri čemer je „so:bor“, „číku:bambus“, in „baj: češplja“. Pa tudi sicer je nešteto vsakdanjih predmetov, ki so tkani ali barvani ali slikani v zvezi s temi simboli; pri vstopu v japonsko hišo, posebno na deželi, se obiskovavčevo oko čisto naravno ustavi ob zaslonu s češpljinimi cvetovi ali pa ob podobnem nastenskem zvitku; kot da bi v temno notranjost padali žarki s teh belih in rožnih cvetov. Nekoč, ko bodo Japonci v večjem številu kristjani – trenutno nas je (vseh kristjanov) med 112 milijoni komaj, komaj za slab milijon –, bodo v trojici narodnih podob lahko slutili še globljo in zato bolj osrečujočo podobo božje milosti, ki spremeni srce v bor, bambus, in češpljine cvetove. Srce požene korenine v večno življenje; srčne sile se usmerijo naravnost v božji svet in božji zrak, iz katerega črpajo moč za spoštovanje in ljubezen in zanimanje do vsega naravno dobrega.

Tako v književnosti kot v umetniškem upodabljanju so češpljini cvetovi tudi brez spremstva bora ali bambusa živa podoba zvestobe, čistosti in ljubkosti. Lahko bi rekli, da vsak češpljin cvet sredi zime izgovarja hrepenenje japonskega srca, in to tem bolj, čim bolj se zaveda tej podobi nasprotno, trde, v trpljenju zasidrane, v greh zamotane resničnosti. Ko bi vedeli za Božjega in Marijinega Sina, ki jim lahko to trojno lepoto spremeni v resnično življenje! Tako, kot je to storil pri prvem izmed vseh človeških otrok in na posebni božje-umetniški način, tako da je Marija bolj zvesta, bolj čista, bolj ljubka kot še tako popolen češpljin cvet. Zanimivo je, da naši krščanski japonski umetniki prečesto slikajo Marijo sredi češpljinih cvetov. O, Marija – po japonsko: María sama jó –: z žarki svoje rožne beline najlepše češplje nas spomni Božjega Sina, ki je po Tebi postal človek, ne da bi nehal biti Bog! In spomni se nas pri Njem!

Češpljini cvetovi pa se družijo ne le z borom in bambusom, ampak tudi – v naravi, v pesmi in v povestih, in v sliki – z japonskim slavčkom, ki mu pravimo ugúisu, in ki s svojim čudovitim ho-ké-kjo ali pa hó-ho-ké-kjo naenkrat pretrga trudno zimsko tihoto. Pravijo, da je nekoč nek umetnik tako spretno pričaral češpljine cvetove na zaslon, da se je celo slavček zmotil in priletel skozi okno z veselo pozdravno pesmijo zanje... Pravijo tudi, da slavček spreminja vonj češpljinih cvetov v note. Starodavni pesnik Rócu to takole izraža v obliki háiku 17 zlogov: „O cvet ob cvetu, češplja razcvela; slavčka živa usteca!“

Češplja v cvetu in slavček ob njej sta posebno priljubljena pri budistični sekti z imenom Níčiren, ki ji slavčkova pesem zveni natanko

tako kot ime za njihovo sveto budistični knjigo Hokékjo, kar je staro kitajsko-japonsko za izvirna indijska imena. Budizem se je namreč od leta 538 širil na Japonskem, in sicer v določeni kitajsko-koreanski obliki, ki je indijska imena na svoj način izgovarjala in pisala in tolmačila. Večkrat sem prisluškoval slavčkovi pesmi; v glasove je možno položiti japonske zloge ho, ke, kjo; možno pa je tudi drugačno tolmačenje; ker je skupina treh not, kadar se jasno tako slišijo, tako „zgrajena“, da je nota odnosno zlog veliko daljši in močnejši kot prvi in zadnji in po tej kakovosti več ne odgovarja ne japonščini ne kitajščini. Ničirenski budisti verujejo, da more tudi ena sama beseda njihove svete knjige, pravilno izgovorjena, spremeniti usodo posameznega človeškega življenja in večnega romanja skozi razne oblike bivanja v rojstvo dokončnega zadnjega bivanja za raj in v raju. Nekateri izmed njih verujejo, da zmore to že samo pobožno ponavljanje zlogov ho-ké-kjo, ki jim predstavljajo celotno sveto knjigo in celotno resnico, kot pravijo.

Ničirenski budisti se sklicujejo na Ničirena, svojega ustanovitelja, ta pa se je skliceval na Budove besede, na urejen način zapisane šele stoletja po Budovi smrti in na podlagi različnih izročil; Buda pa se je skliceval na vpogled v človekovo notranjost, morda na to ali ono izročilo v njegovem času živečih ver Indije. Zgodovinsko pristni ali začetni budizem pravzaprav ni vera, ampak filozofija; njegova srčika ne pozna Boga, le človeka. Polagoma – morda celo kmalu – so to filozofijo prekrasili vplivi razširjenih indijskih ver; menim, da pri razumevanju tega pojava ni zgrešena misel, da se človek ne more s srcem okleniti filozofije brez Boga odnosno božjega; človeško srce išče večno srečo in le to, kar je božjega – v tej ali oni obliki –, vsebuje up na takšno večnost: vse drugo je relativno, v sponah časa in prostora in trpljenja in krivde, posebno z ozirom na nesmrtnost duše, ki jo z vsem svojim človeškim ravnanjem nagonsko upoštevamo. Pravim: posebno z ozirom na nesmrtnost duše: človek se zaveda svojega življenja v „vedno več“ ob istočasni prisotnosti nepopolnosti, omejitev, zla v sebi – kako bi mogel pričakovati od posmrtnega življenja izpolnitve in izpopolnitve, ko bi ne bilo vseusmiljenega Boga?

Kako smo kristjani lahko srečni! Zmeraj in povsod se lahko sklicujemo na od mrtvih vstalega Kristusa; to resnico izročamo od ust do ust, od stoletja do stoletja. To resnico sem šel povedat na Japonsko. Kdo izmed tkzv. ustanoviteljev ver je lahko resnično vstal od mrtvih, kdo razen Kristusa?

Pa poslušajte še to zgodbo, da vas te besede o češpljinih cvetih in slavčkih ne bodo preveč utrudile; v resnici češpljini cveti in slavčki poživijo srce.

V desetem stoletju je živel slavni pesnik Cúrajuki, ki je leto za letom s hčerko edinko negoval čudovito lepo višnjevo češpljo, ki mu je posredovala marsikateri pesniški navdih. Po očetovi smrti je hčerka češpljo še bolj ljubila. Lepega dne pa ji prinesejo cesarjev ukaz: češpljo je treba presaditi v cesarjev vrt. Dekle je v silni žalosti poslalo cesarju tole pismo: „Cesarjev ukaz je cesarjev ukaz – v pokoritev.

Toda ko spet me bo slavček povprašal po domu, kako naj mu odgovorim?“ (V izvirniku ima pesem 31 zlogov.) In cesarju so besede segle v srce; opustil je svoj načrt, obenem pa je višnjevo-rožnato češpljo poimenoval v ošúkubáj, po naše „češplja dragega doma“. Tako še danes pri nas imenujemo te vrste češpljo, poleg njenega navadnega imena tóbaj, kar je po japonsko izgovorjena kitajska beseda za „temno-rožnato češpljo“. V nekdanji japonski prestolnici Kjóto še danes kažejo na ozemlju templja šokóku češpljo ošúkubáj, o kateri trdijo, da je od tiste prve, pesnikove češplje.

Še tako krasna češplja ne more zoreti v sladki sad. Drugače od naših slovenskih češpelj odnosno sliv so japonski sadeži v premeru do 2 cm debeli in čisto okrogli in s trdo okroglo pečko; a odlično služijo vdevanju v lahko alkoholno zmes za izvrstno pijačo umešu; in za v riževe cmoke, za kar sadove najprej položijo v slan sok. Dà, še tako krasna češplja ne more roditi sladkega sadu; in tudi v tem se razodeva prilika, ki jo boste – v zvezi z upravičenostjo krščanskih kultur – gotovo lahko razbrali.

TIHOMORSKI ZEMLJEPIS

VLADIMIR KOS

Listje pada v Jámanáka
v osmega septembra dlan.
Veter črn oblak priganja
v severno, še svetlo stran.

Južnega morjá tajfúnov
v radio odmeva gnev;
mar na pokopano muko
star spomin se spet je vnel?

Listje pada, z vzdihom pada
v rojstvo Božje Matere.
kot da v težki mreži mraka
pravzaprav ni luknjice.

Jaz pa v veter prisluškujem,
v čisto tih, nebeški val:
v pljuske biserov obljube
tja obrnjenih obal.

V času tajfunov japonski radio neprestano opozarja na gibanje vetrov in valov in oblakov. — V oceanu „pokopana muka“ namigava na strašne borbe 2. svetovne vojne, ki so zahtevale tisoče in tisoče žrtev. — Osmi september je tudi v novem cerkvenem koledarju dan Marijinega rojstva, dan in praznik. — JÁMANÁKA (po naše pisano) je star gorski predel severozah. od Fudži. Cerkve v tem predelu ni, zato pa slavi narava Marijino rojstvo. Pesnik se s hrepenenjem spominja nebeške pokrajine; kajti nekje mora biti naša ljuba Nebeška Gospa, ker je bila s telesom vzeta v nebo. In nekoč bo vse veseljstvo „nova zemlja“ in „novo nebo“.

PRELEPO DELO V INDONEZIJU

Poroča S. DEODATA HOČEVAR O.S.U., Indonezija

Bližamo se koncu januarja in še nisem uspela, da bi vam kaj povedala o mojem delovanju leta 1976. Zadnje mesece sem morala ves svoj čas posvetiti urejevanju šolskih zadev z novimi predpisi in zahtevami. Moje glavno delo je poučevanje in vzgoja mladine in če vzgojitelj res skuša posvetiti vse svoje moči tej vzvišeni nalogi, bo večkrat primoran odložiti druge opravke na „boljše čase“. Srečno, da smo le orodje in da je Roka, ki uporabljata to orodje, vsemogočna – roka vsemogočnega Boga, ki hoče vsem ljudem razodeti globino svoje ljubezni in jih privedi v kraljestvo svojega Sina Jezusa Kristusa.

10. januarja smo začeli novo šolsko leto. Šole so prenapolnjene in vsak razred šteje povprečno 50 učenk in učencev. Seveda to ni idealno, toda je skoro nemogoče drugače radi velikega števila šolske mladine. Državne šole imajo 60 - 70 učencev v vsakem razredu. Jakarta je velemesto z mnogoštevilnimi prebivalci in razen tega hoče vse iz dežele v mesto. Oblasti pravijo, da pride vsako leto okrog 10.000 novih učencev iz dežele v mesto. Dasi je lepo število državnih in zasebnih šol v mestu, ni dovolj prostora za vse.

Vzgoja v socialnem duhu

Razen pouka je moje glavno delo vzgoja: vzgojiti mladino, ji odpreti oči za pravi pomen življenja, za socialne razmere. V postnem času smo imeli postno akcijo za vso škofijo in zlasti za šolsko mladino. Glavni namen te akcije je bil razen nuditi pomoč ubogim, zbirati sredstva za pomoč današnji mladini, ki jo valovi časa potegujejo v negotovost, v pogubo. V vsakem razredu smo postavili škatljo in učenke so po možnosti in zlasti po svojem socialnem smislu polagale svoje darove vanjo. Prava tekma med razredi! Koncem posta so pri šolski sv. maši zastopnice vsakega razreda položile na oltar svoje darove. Iz škofijskih podatkov smo videli, da je naša šola zavzela prvo mesto vseh šol v Jakarti. Otroci so velikodušni, treba jim je z božjo pomočjo odpreti oči za socialno misel. V splošnem to niso darovi bogatih; je zelo zelo zanimivo videti, kako resnične so Kristusove besede o bogatih!

Rešili smo 20 sirot...

V zadnjem šolskem letu smo z učenkami veliko delali za sirote. Nekega dne v februarju sem morala k zborovanju in pot me je peljala – rekla bi po naključju, pravzaprav po božji Previdnosti – mimo neke hiše, nekake sirotišnice. Nekake sirotišnice pravim, ker ta sirotišnica ni bila navadna sirotišnica, temveč skrivnosten kraj, kjer so se po pripovedovanju ljudi godile grozne stvari. Nenadoma sem zaslišala klic „sestra, sestra“. Ozirala sem se na okrog, odkod ta glas in zagledala sem pri ograji okrog 20 otrok različnih starosti, ki so me rotile: „Sestra,

mi smo sirote, pomagajte nam.“ Glavna vrata so bila zaklenjena in seveda nisem mogla k sirotam. Ko sem se pa vračala od zborovanja, je ravno privozil avto – neki Indijec je prinesel kruh za otroke. Odprli so vrata za avto in jaz sem hitro porabila priliko, da se približam sirotam. Videla sem, kako so otroci zgrabili za kruh: bili so lačni, bedni, umazani. Sirote so me obkolile in prosile, da zopet pridem. Seveda sem jim obljubila, da pridem, in začela prinašati jed in obleko za otroke. Vsakokrat so me otroci sprejeli z velikim veseljem in kar vlekli v hišo. Sama bi se seveda ne upala v notranje prostore, toda otroci so me kar s silo potegnili in pokazali svoje prostore. Kar nisem mogla verjeti svojim očem. Moj Bog, v kakšnem stanju živijo ti otroci! Bog je dopustil, da sem mogla vse videti: nikomur ni bilo dovoljeno iti v hišo in vsi so se čudili, da je meni to uspelo. Pripovedovala sem učenkam in jih vprašala, če bi hotele z menoj. Da, so mi odgovorile z velikim navdušenjem. Povprečno enkrat na teden sem šla k sirotam enkrat z enim razredom, enkrat z drugim. Vsakokrat smo z učenkami naredile načrt: kdo bo mogel od doma prinesiti to ali ono, da nasitimo lačne želodčke, in polagoma smo imeli dovolj za vse sirote.

Veliko je bilo veselje teh sirot, ko sem prihajala z učenkami z darovi in vsaj nekoliko utešila njih lakoto in jih razveselila. Pa ne le to, sirote so začele pripovedovati o vsem, kar se je godilo v sirotišnici – na skrivnem seveda – in polagoma so prišle na dan grozne stvari. Medtem, ko sem jaz skrbela za sirote, da vsaka dobi svoj del, so nekatere izmed sirot tudi učenkam pokazale svoje prostore. Gospodinja vidno ni bila zadovoljna, da prihajam z učenkami, toda najbrže se ni upala prepovedati meni kot sestri, da bi prihajala k sirotam.

Na vsak način moramo pomagati sirotam in jih rešiti. Da bi jim prinašali le jed in obleko, ne bo veliko izboljšalo stanja sirot. Mnogi so že skušali razkrinkati to hudobijo, toda se še ni nikdar posrečilo; pripovedovali so, da lastnico podpirajo višje oblasti. Torej le najvišja oblast bi mogla kaj narediti.

Sodelovanje mojih učenk

Obrnila sem se na škofa, saj njemu je gotovo lažje priti v dotiko z najvišjo oblastjo. Škof se je zavzel za zadevo in prosil neko višjo osebo, da posreduje, toda brez uspeha. Iskala sem izhoda in to pot so mi učenke same pomagale. Pismeno so želele razodeti stanje teh otrok guvernerju mesta in ga prositi pomoči. Seveda sem takoj z veseljem pozdravila to misel.

Učenke so same zložile pismo in mi ga prinesle. Vprašala sem voditelja socialnih zadev, če lahko pošljemo to pismo. Seveda da, mi je odgovoril; svetoval mi je le, da pošljemo kopije tega pisma tudi drugim voditeljem socialnih zadev. Pet učenk je v imenu vseh učenk naše šole podpisalo pismo in tudi jaz kot voditeljica.

In sedaj, kako doseči guvernerja? Da bi poslala pismo po pošti, ni kazalo in zato smo skušali iskati posredovalca, toda brez uspeha. Končno smo sklenili, da bo najboljše, če nesejo učenke same pismo

S. Deodata z rešenimi sirotami.

v urad guvernerja. Rečeno, storjeno. Guverner je bil odsoten, toda pismo so učenke izročile njegovi tajnici, ki jim je rekla, da naj pridejo čez par dni po odgovor. Parkrat so morale v urad, toda se niso oplašile, dasi so bili uradniki nekoliko nejevoljni, ker so zopet in zopet prihajale. V enem dobrem tednu je guverner reagiral. Predsednika socialnih zadev je poslal v šolo, da osebno govori v njegovem imenu z učenkami in jih pohvali, da se socialno zavedajo. Dal je tudi povelje, da mestne oblasti kar najhitreje mogoče premestijo sirote v druge dobre sirotišnice. Ni bilo lahko, ker se je lastnica one sirotišnice upirala, toda ni nič pomagalo. Sirote smo rešili. Veliko je bilo naše veselje in iz vsega srca smo zahvalili Vsemogočnega, da je blagovolil blagosloviti naše prizadevanje. Najprej so poslali sirote v začasno mestno sirotišnico, da preiščejo telesno in duhovno stanje teh ubogih otrok. Hitro sem jih šla obiskat; nepopisno je bilo veselje teh otrok, ko so se prvič čutili prosti in varni. V tej mestni sirotišnici so otroci ostali par mesecev; z učenkami smo jih obiskovali in jim skušali pomagati po svojih močeh. Sedaj so sirote že v dobrih katoliških sirotišnicah in imajo končno priložnost, da se kaj nauče za življenje. Vse sirote, dečki in deklice – 22 jih je – pravijo, da so katoličanke, dasi seveda še ne razumejo, kaj se to pravi. Ker so v katoliških sirotišnicah, bodo imele priliko in priložnost polagoma razumeti, da imajo vsemogočnega Očeta, ki jih neskončno ljubi in jih hoče osrečiti. V Jakarti

je zlasti znana sirotišnica Vincentius, ki jo vodijo frančiškani za dečke: 500 sirot in Uršulinke za deklince: 200 sirot. Izven mesta je tudi sirotišnica, ki jo oskrbujejo redovni bratje: 150 dečkov.

Med menoj in temi sirotami se je spletla neka duhovna zveza, katere ne bo mogoče pretrgati. Nadaljujem z obiski in skušam sirotam nekoliko nadomestiti mater. Učenke mi tudi pomagajo, da morem pomagati onim, ki potrebujejo pomoči. Naj bo Gospod zahvaljen za vse. Zahvaljen, da nam nudi priložnost in nas podpira, da moremo vsaj nekoliko osrečevati in prinesiti vsaj utrinek Njegove ljubezni ubogim lačnim srcem.

Poglabljanje duhovnega življenja

Da bi učenke mogle postati bolj in bolj socialno zavedne in pripravljene po svojih močeh izboljšati socialno stanje, jim skušamo dati zlasti versko vzgojo. Vse učenke prisostvujejo pouku krščanskega nauka – prostovoljno seveda. Enkrat na teden imamo šolsko sv. mašo in res čutim, da je ta sv. maša velik blagoslov za šolo.

Najvišji razred ima tudi priložnost delati duhovne vaje – tridnevne. Škof je dal sezidati dom duhovnih vaj za mladino, zlasti za šolsko mladino. Dom ima prostor za 40 oseb ne daleč od mesta v popolnoma mohamedanskem kraju. Z dovoljenjem staršev se teh duhovnih vaj udeleže vse učenke brez ozira na versko izpoved. Radi velikega števila učenk smo imeli duhovne vaje dvakrat, pravzaprav trikrat. Prve duhovne vaje smo imeli koncem maja, druge v začetku julija. Učenke gredo z veseljem na duh. vaje in rezultati so dobri – upam ne le začasno. Zlasti duh. vaje v juliju so napravile neizbrisen vtis, upajmo za vse življenje. Vodil jih je neki frančiškan, ki je pred 15 leti iz fanatičnega mohamedanca postal goreč kristjan. Vse je moral žrtvovati – družina ga je zavrгла –, ker je po milosti božji izpovedal, da je Kristus Sin božji – Bog. (Mohamedanci zlasti tega ne morejo in nočejo sprejeti) Na teh duh. vajah je bilo vse osredotočeno okrog Kristusa in učenke so res razumele, da je Kristusova ljubezen večna, neizpremenljiva in da jih Kristus ljubi.

V juniju na binkoštni ponedeljek smo imeli sv. birmo v stolni cerkvi. Okrog 30 naših učenk se je s tridnevnimi duh. vajami pripravljalo na prihod sv. Duha. Upam, da so boljše razumele čudoviti dar božji, ki bo ostal z njimi in jih vodil s svojimi nasveti in milostmi.

Priprava katehumenk

Ne navadno veliko število katehumenk smo imeli v naši srednji šoli, okrog 70. Pripravljala sem jih in jim skušala z božjo pomočjo pomagati nekoliko razumeti neizmerno ljubezen božjo in vzvišenost božjega klica. Navadno krstijo le učenke najvišjega razreda, ker v Jakarti žive učenke v poganskem okolju, bi rekla; če hočejo ostati zveste, morajo biti močne v svojem verskem prepričanju. Dokler so v šoli, že še gre precej dobro, toda kako bo, ko bodo vržene v vrtnec življenja s popolnoma drugimi svetnimi pojavi. Če je pa eden staršev katoličan, pa krstijo tudi učenke nižjih razredov.

Slovesnost sv. krsta smo imeli 29. oktobra v naši kapeli: 40 novorojenih za božje kraljestvo. 30. oktobra so novorojeni otroci božji prešli Gospoda Jezusa prvikrat v svoje srce. Slovesnost je bila zopet v naši kapeli: bilo je res lepo, pravi praznik za šolo. Da bi vse te duše ostale zveste Kristusu s pomočjo njegovega sv. Duha. To je naše neizmerno upanje in neprestana molitev.

Razen poučnih izletov, je šolska mladina tudi priredila nekaj zabavni večer za starše. Namen tega večera je razveseliti starše in se jim zahvaliti za vso skrb in ljubezen. Da bi vzgojno delo bolj uspelo, da bi se razmerje med starši in otroci izboljšale, smo povabili tudi nekega psihologa, ki je govoril staršem o vzgoji in težkočah pri vzgoji.

V septembru in oktobru smo se pripravljali za končne izpite, ki so se začeli v novembru. Imeli smo prav dobre uspehe, hvala Bogu. Koncem novembra so se začele počitnice za učence. Državne šole imajo počitnice med mohamedanskim postom, zasebne pa v decembru in to povzroči precej težkoč vodstvu šol, ker so izpiti v novembru in sprejemanje novih učenk v decembru. Ker se ravna po mesecu, se mohamedanski post začne vsako leto 10 dni preje – torej ni mogoče določiti stalnega datuma za počitnice. Država pa da zasebnim šolam popolno prostost v tem oziru.

Vkljub veliki zaposlenosti sem skušala urediti, da so učenke, ki so delale duhovne vaje v juliju, imele enodnevno rekolekcijo, da se nekoliko obnove v svojem duhovnem življenju.

Nekatere učenke najvišjega razreda so bile krščene v oktobru in bi že morale zapustiti našo šolo. Najboljše bi bilo, da bi pred odhodom prejele tudi zakrament sv. birme. V kateri fari Jakarte bo sv. birma v decembru, sem se vprašala. Kar v treh farah in ena teh far ni bila zelo daleč od nas. Uredila sem, kar je bilo potrebno, in ko sem videla, da bo mogoče uresničiti naše načrte, sem preskrbela, da so te učenke imele priliko, da se v domu duhovnih vaj za ta važen trenutek v njihovem življenju kar najbolje pripravijo. Kolikor je bilo mogoče, smo storili; izročim vse ljubemu Bogu, ki bo dopolnil, kar smo mi skušali začeti z Njegovo milostjo.

„Vaše molitve in žrtve pomagajo...“

Vem – in to nas napolnjuje z novim pogumom in z neomajnim zaupanjem –, da mnogo duš med rojaki moli in daruje svoje delo in svoje žrtve za razširjanje Kristusovega kraljestva. Mnogo duš, za katere mogoče nihče ne ve, toda vse njihovo prizadevanje bo obrodilo čudovite stvari v Gospodu. Skupaj delamo, vsak na svojem mestu, katerega nam je določil Gospod, vse je v Njegovih rokah in mi smo le Njegovo presrečno orodje. Skušajmo postati vedno manjši in popolnoma predani Njegovi volji.

Pogumno naprej z neomajnim prepričanjem, da bo Gospod Jezus združil vse naše neznatno prizadevanje s svojim neskončnim zasluženjem in ga daroval svojemu Očetu, da se bodo končno vsi narodi združili v večni ljubezni.

DVA LABODA V BENGALIJI

Piše o. JOŽE CUKALE DJ, Indija

DVA LABODA

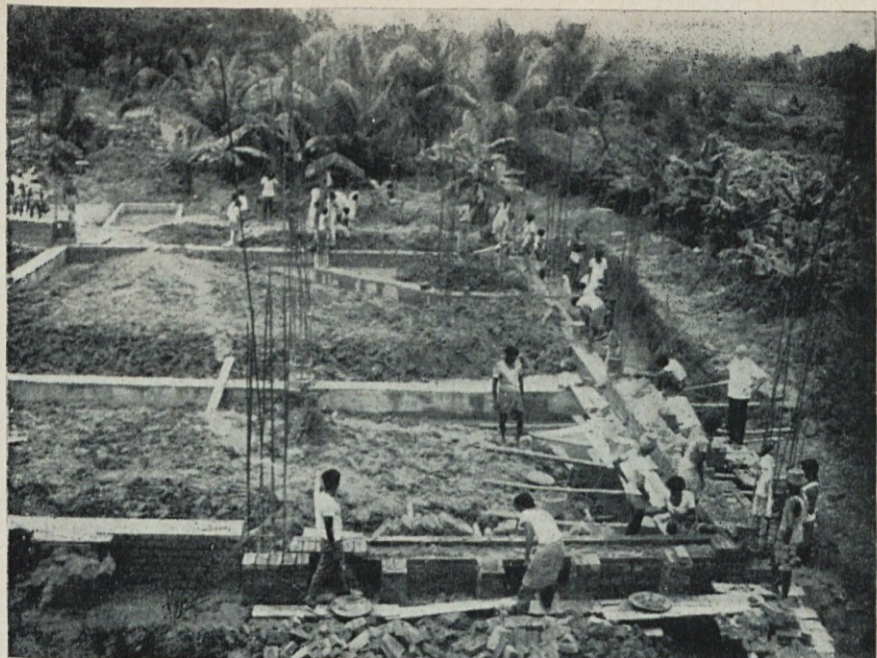
ali zgodba, kako sta zrasli mini-katedrali v Kalyanpuru in Kaurapukurju. Prva je že dogotovljena, druga pa bo, ko boste brali njeno povest, ki se odvija na teh straneh. Naslov je upravičen, ker sta obe stavbi zrasli ob rokavu Gangesa, dvoje belih svetišč, recimo dva laboda v kamnu; prva je Poderžajeva, druga pa nima imena, ker je zidana z rokami stoterih misijonarjev, ki žive po mestih in vaseh severnojužne Amerike in v slovenskem zamejstvu. Pa saj je bila prva zgrajena prav tako, le s to razliko, da so bile gradbeniku usta zapečateni, predčasno ali občasno, kdo ve; jaz bom samo poskusil interpretirati pesem labodov, vi pa prisluhnite! Morda vam bo napev všeč?

LEPI NAČRTI

Doli na jugu v Bangalorju, ki ga imenujemo indijski Rim, dela in riše jezuit p. Stephenus. Za severnoindijske Cerkve je ustvaril že nekaj desetnih krasnih cerkva in inštitutov. Na poti skozi Kalkuto sem ga ustavljal. Obljubil mi je načrt in ga tudi uresničil. Ko je nadškof poizvedoval za ceno, je spravil risbo in ocenitev v predal. „Napravite nekaj preprostega kot so preproste hiše vaše fare“. Kdo bi zameril prelatu, če ni poznal slovenskega srca, kot ga poznam jaz; in slovenske misijonske organizacije MZA, ki je začela s pobožično nabirko? G. Jože iz Quincyja in g. Tone iz Chicaga sta mi sporočila, naj ustvarimo nekaj lepega. Neumorna misijonarka I. Pograjčeva je začela z dvotirno akcijo, to je pri MZA in s privatnimi obiski. Priskočili so nama na pomoč Klammarjevi prijatelji. Ameriška Domovina pa je zvesto poročala o porastu nabirk, ki jim je dal poseben zagon ustanovitelj organiziranega misijonskega zaledja g. Karel Wolbang C.M. iz Princetona. Dobrotniki naše nove cerkve svetega Antona ob Kanalu, oziroma nove cerkve zelenega Trikotnika so rastle kakor jagode rožnega venca. 14.000 \$ je prišlo iz Vatikana, to se pravi iz vsega sveta. Zaprošil sem MZA za 3.000 \$, pa je bilo jadrno nabranih že 5.000 \$ in prvi obrok je pristal na moji mizi. Bogu hvala!

SODELAVEC

Pater provincijal mi je namignil, da je pater rektor velikega Semenišča v Barrackpurju voljan poslati Brata Vidmarja na pomoč. Takrat je že obležal p. Poderžaj in prišla je pomlad. Ob odlomljenem stebri sem bral znamenje. Potrkal sem na vrata Brata Leopolda Vidmarja, ki je znan stavbenik. Ravno so proslavljali njegovo petinsedemdesetletnico, pa mi je ročno obljudil, da pride čimprej pomagat. Z načrti sva odšla k arhitektu g. Barnesu, da nama prišpiči načrt in zniža izdatek, a ohrani vse lepote zarisanega svetišča. Brata sem pustil v kolegiju in skočil na avtobus št. 40, vesel, kakor da je naša cerkev že gotovo dejstvo...

Ob gradnji o. Cukalove cerkve: temelji, in mladi pomagači; oni v belem talarju na spodnji sliki je o. Jože Cukale S.J.

Čez par dni je p. Stanko odšel v nebesa, Brat Vidmar pa na dvojno operacijo. Takrat so bili temelji že pokonci. V bolnišnici so mi povedali, da bo Vidmarjevo zdravljenje trajalo šest mesecev. Udaril je monsun in borili smo se za čas in gledali v nebo, da malo popusti. Veselje in volja graditi novo cerkev sredi 24. Parganasa, je pognala brata stavbenika predčasno na noge. Predstojnik je sicer zmajeval z glavo, ko je zagledal brata na okopih med delavci, samo pičila dva meseca po dveh večjih operacijah...

TEŽAVE

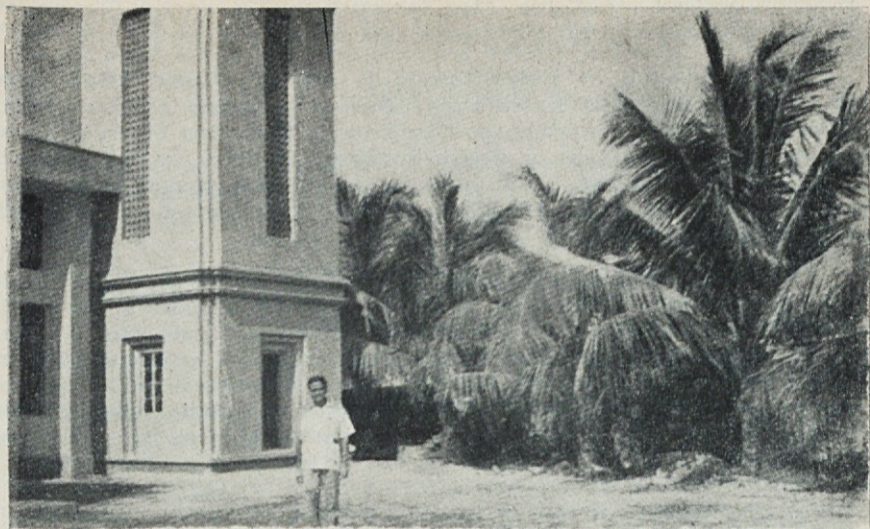
Med tem so cene materiala divje plesale po vseh bazarjih. Pisal sem pisma, a nabrani denar je zaradi tehničnih težkoč ostal v Ameriki. Zaradi političnih intrig in strankarskih interesov je indijska vlada prišla navijati vijak. Nekaterе stranke so dobivale velike vsote iz inozemstva, zato so ukazi za prejem denarja iz inozemstva postajali strožji. Ne prejemaite več denarja na svoje ime, marveč na:

Catholic Mission of Western Bengal, A/c No 2
c/o Syndicate Bank 6.N.S.Rd. Calcutta 700 001

mi je pisal predstojnik. Ta naslov ni dosegel naših vrlih agencij, zato se je stvar zavlekla in delo je zastalo. Šele ko sem jel pošiljati telegrame na živčne centre FERKULJ-WOLBANG-POGRAJEC, se je gora težav premaknila in spet so zapele ometavke in zoropotali motorji pri mešalniku. V tistem kritičnem času sta mi priskočila na pomoč naš p. provincijal in pater Henrichs s približno 2.000 \$. A glavnino je zbrala MZA, za njo pa še gdč. Ivanka Pograjčeva in g. J. Ferkulj. Še v sanjah bi ne upal računati, da bo mini-katedrala zahtevala \$ 30.000. Pa jih je. Pa so tudi prišli. Ostalo je še vprašanje notranje dekoracije svetišča.

Svetega Antona svetišče je zamišljeno v kvadratu, a zaradi manjših stroškov – z odrezanim severovzhodnim kotom. Čimbolj je črta načrta zlomljena, temveč pove. Stolpu smo se na pričetku odpovedali, a zdaj je tu in čaka le zvonov. Bližnji Raghampur ima tri zvonove in vsi so iz Slovenije, a če bi jim enega odvzeli in prinesli v Kaurapukur, si lahko mislite, da bi prišlo nadme vseh 5000 tamkajšnjih katoličanov. Jugovzhodni kot cerkve je svetišče, kjer je na levi strani vdolbina za tabernakelj, katerega pričakujemo jutri, in na desni „niša“ za sveto pismo. Jezus bo med nami pričujoč v podobi kruha in tudi pri branju evangelija. Dva mogočna stebra podpirata osrednjo stavbo in dva manjša nekoliko pridvignjeni oder, kjer se bo vsak dan odvijala drama našega posvečenja in svete daritve.

Na desni strani je prostor za krščevanje ali baptisterij. Iztaknil sem v Kalkuti veliko cvetlično vazo iz čistega italijanskega belega marmorja, ki jo je prodal neki maharadža ‚Viktor‘ tvrđki. Na levi bo spovednica. Pred očmi božjega ljudstva bodo tekli trije nevidni

Zgoraj delni pogled na že dograjeno Poderžajevo cerkev, spodaj pa tudi že zelo dograjena Cukalova.

studenci božjega usmiljenja. Med tabernakljem in svetim Pismom se bo dvigal križ z razpetim Kristusom, „da nihče ne zdvomi o Ljubezni“.

Za tabernakelj in elektrifikacijo je oskrbela Gorica. Gdč. Zora in uredniški konzorcij Katoliškega Glasu stoje zvesto ob strani bengalskemu misijonu, pravtako goriška brda in Trst. Rad bi, da bi moja velika zahvala odjeknila v našem goriškem Tedniku in v Katoliških misijonih –, v Buenos Aires, odkoder so mi tudi poslali bogate pozdrave, ravno takrat, ko sva bila z Bratom Poldetom „glas“ vpijočega v puščavi! . . .

Če boste zagledali fotografijo našega laboda, boste, upam, imeli vtis, da je stavba nekaj zares solidnega – simbol Cerkve v Bengaliji, ki bo ostala, dokler ne bo nove zemlje in novega neba. Izprva sem iskal arhitekta, ki bi napravil kompozicijski načrt v mogulskem in Ašoka stilu. Ko bi imel vero bretonskega kmeta in še malo trdneje veroval v slovensko misijonsko navdušenost, bi postalo naše svetišče umetniška privlačnost, tudi za nekristjane. A kdo ga ne polomi v življenju?

VESELO HVALEŽNI . . .

Vsako prvo soboto v mesecu darujem sveto mašo za dobrotnike. Takrat se natre v cerkev množ naše mlade Bengalije. Tokrat hvalimo Boga za Vas vse, za tiste dobrotnike, ki jih Misijonska srečanja omenjajo, posebno za skrito delo gdč. Ferjanove, glavne tajnice MZA in predsednice ge. Anice Tušarjeve. Nekatero bom omenjal, nekatere bodo te vrstice obšle, ker nimam pri roki popolnega seznama, a vsi ste v mojem in v srcu hvaležne katoliške Bengalije. Ne morem mimo g. Julčeta iz Clevelanda, gdč. Marije Jeretinove, Pepce Mokorelove in torontskega krožka in štruktuljevih iz Ottawe, Alenke Hrenove in njegovih, Pepce Zaričičeve in Selakovih. Bojim se, da se še nisem zahvalil ge. Francki Hočevarjevi in dr. M. Kopušarju in prijatelju dr. Jožetu Goletu. Veste, katerim dolgujem jaz in vsi Bengalci posebno zahvalo? Tistim dušam, ki so z malimi vsotami, pa po večkrat darovale, na primer naša teta Lojzka! Ojoj, pozabil bi skoraj velikodušni dar Stuškovke gospe! Gdč. I. Pograjčeva pa vem, da ve, da nikdar ne pozabim pri sveti maši pokojne dobrotnice ge. Prinčeve.

Dva laboda počivata ob vodah Gangesovih, s svojim spokojnim molkom vabila ljudi k molitvi in združenju z Bogom. Naša skupna zahvala Bogu in vam, dragi misijonski sodelavci, pa ne bo labodji spev. Hvala Vam danes, hvala Vam jutri, v imenu naše fare, ki je tudi žrtvovala svoj dar.

Vam vse najboljše voščijo za to novo leto farani svetega Antona sredi Zelenega Trikotnika in posebno

Vaš Jože Cukale s.j.

LALIBELA - ČUDO SVETA

S. dr. JANJA ŽUŽEK, Etiopija

V gorah osrednje Etiopije je vasica Lalibela, v kateri je eno sedmerih čudes sveta. To je dvanajst iz skale vdolbenih cerkva iz XII. stoletja. Vedno sem si želela tja, pa nisem imela prilike. Končno je ta le prišla. Tja se more samo z letalom ali pa z mulami, s katerimi se potuje tri do šest dni, odvisno od tega, kje se potovanje prične. A ta način potovanja je danes nevaren.

Vas se je preje imenovala Roha. V XI. stoletju po Kristusu je dinastija Zagve premagala prejšnjo kraljevo dinastijo z glavnim mestom Axum v severni Etiopiji. Sami so prenesli prestolico v to skoraj nedostopno gorsko vas Roha. Prvi kralj je imel brata Lalibela. Ob njegovem rojstvu je priletelo celo krdelo čebel. To je pomenilo, da bo ta fant imel veliko vojakov pod svojo oblastjo in da bo zelo znamenit tudi v drugih ozirih. Ko je Lalibela dorastel, ga je hotel njegov brat zastrupiti, a strup je povzročil samo tri dni dolgo nezavest. Medtem je bil Lalibela prenesen v Jeruzalem. Tam je spoznal, kakšne cerkve mu je bilo ukazano zgraditi. Tedaj se je njegov brat prostovoljno odpovedal prestolu in Lalibela je bil ustoličen za kralja z imenom Služabnik svetega Križa. Živel je zelo strogo spokorno življenje. Prav tako je živela njegova žena, ki se je imenovala Maskl Kebra, kar pomeni Povišani Križ. Pravijo, da so bile vse cerkve zgrajene v štiriindvajsetih letih. Legenda pravi tudi, da so ponoči angeli nadaljevali delo. Nekateri zgodovinski viri vedo povedati, da je Lalibela poklical štiristo egipčanskih in judovskih umetnikov, a drugi viri pravijo, da so Etiopci vse sami naredili. Nihče ne ve, koliko je resnice, koliko legende.

V XI. stoletju je prvotna dinastija spet zavzela prestol in prestavila prestolnico v Gondar, mesto bolj proti zapadu. Vas Roha so tedaj dokončno imenovali Lalibela. Njega samega etiopska pravoslavna cerkev slavi kot svetnika. Pravijo, da so zgradili dvanajst cerkva v čast dvanajstim apostolom, a kot boste brali spodaj, se po njih ne imenujejo.

Prvi Evropejec, ki jih je našel, je bil Portugalec Francisco Alvarez, med leti 1521 in 1525. Opisal jih je kot „novi Jeruzalem“ namesto prvega, ki so ga že imeli mohamedanci takrat zasedenega.

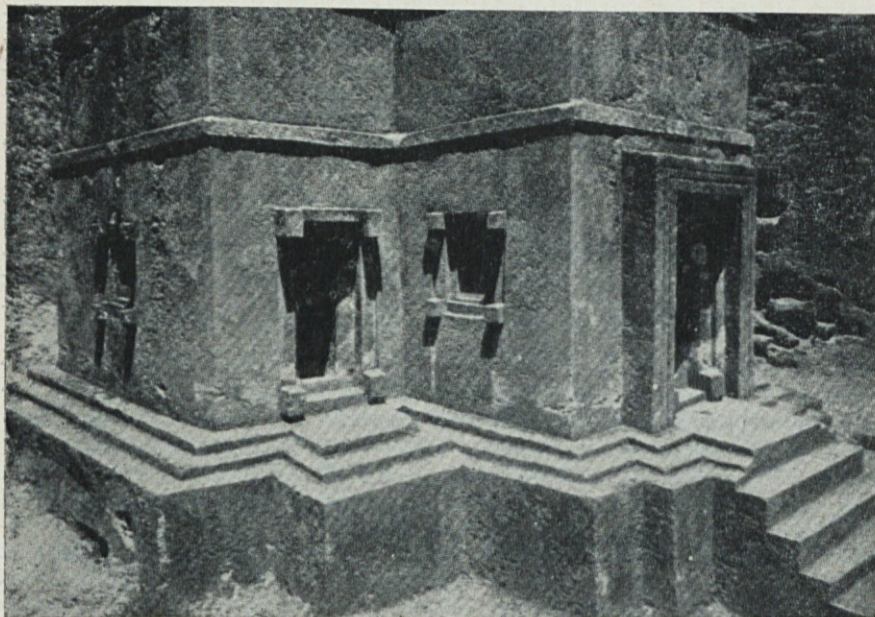
Po sredi vasice teče majhna reka, ki se imenuje Jordan. Na eni strani reke je prva skupina cerkva, ki jih je šest, na drugi strani pa druga skupina petih cerkva. Ena cerkev, posvečena sv. Juriju pa stoji sama na jugovzhodu vasice. Pravijo, da ko so bile druge cerkve že skoraj dokončane, je pridrvel sv. Jurij na konju in vprašal Lalibelo, zakaj tudi njemu ni naredil cerkve, ker je on pač narodni zavetnik Etiopije. Lalibela je obljubil, da bo zanj zgradil najlepšo

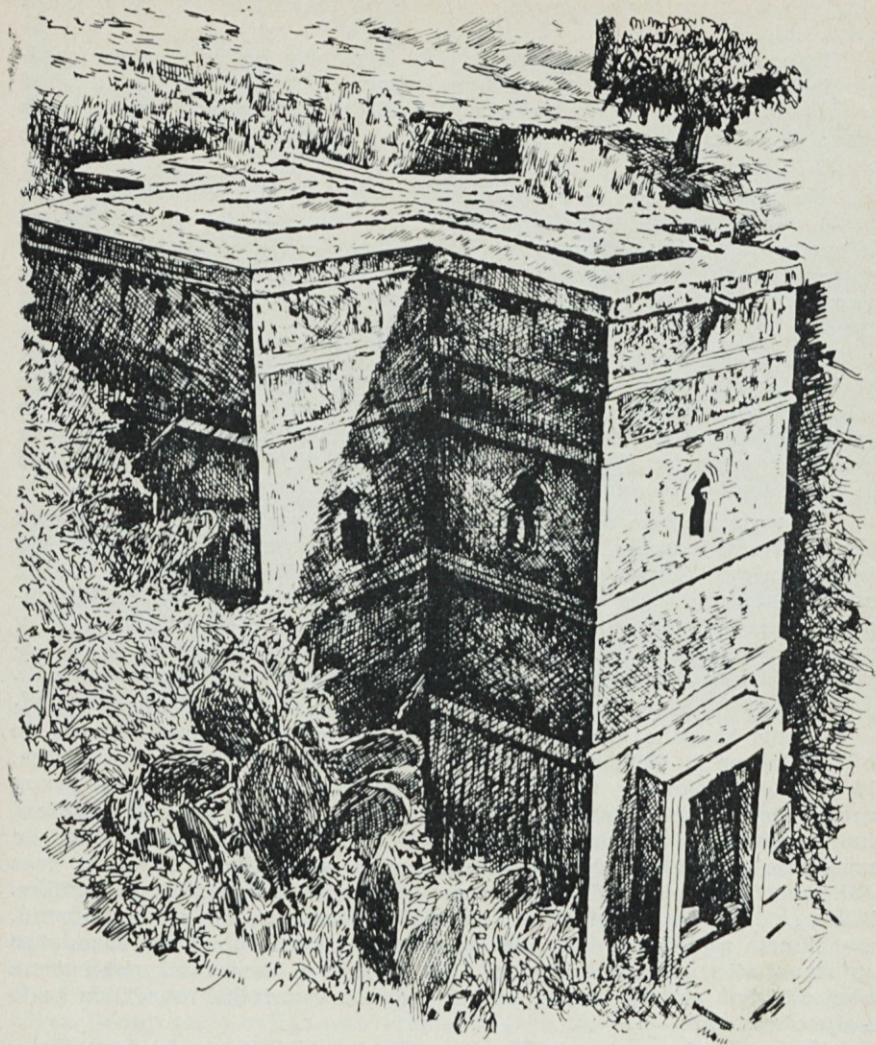
cerkev. In res. Zgrajena je v obliki grškega križa. Na strehi ima vdolbene tri koncentrične križe in je izredno lepo ohranjena. Do cerkve se pride po dolgem predoru, ki se začne v neki grapi v bližini.

Vse te cerkve so pod zemeljsko površino; njih streha, to je prvotna skala, je ravno malo pod zemeljsko površino. Nihče ne ve točno, kako so jih zgradili, a izgleda, da takole: najprej so delavci izsekali okrog izmerjene skale ozek prehod, vertikalno navzdol. Iz cele mase skale so potem izučeni mojstri izdoblili celo cerkev, oblikovali notranjost in zunanost od zgoraj navzdol. Na strehi so mojstri izdoblili reliefe že med tem, ko so delavci še odstranjevali skalo za stene. V notranjost cerkve so prišli skozi vrhnja okna, ki so jih seveda najprej izdoblili. Nihče ne ve, kako so vso to ogromno količino skale odstranili. Morda s košarami na vrveh? Ali so morda imeli sužnje kakor v Egiptu? Kje so dobili hrano za tisoče delavcev? Vsekakor so bili zelo izurjeni. Odtočni sistem je bil brezhiben. Med deževno dobo bi močni nenadni nalivi poplavalili cerkve in dvorišče, a se vsa voda hitro odteka v reko Jordan. Od julija do konca oktobra je Lalibela za turiste nedostopna, ker je letališče preplavljeno.

V gradbenem slogu je vsaka cerkev nekaj posebnega. A na splošno imajo vse poteze starodavne axumske arhitekture, seveda samo v obliki, ne v materialu, kajti axumske zgradbe so bile narejene iz mešanice gline in majhnih kamenčkov in utrjene z vodoravnimi lese-

Cerkve sv. Jurija v Lalibeli

Risba še ene od v skalo vsekanih cerkva v Lalibeli, ki si jih je ogledala in jih je nam opisala s. dr. Janja Žužek, misijonska zdravnica v Etiopiji.

nimi hlodi, ki so štrleli iz sten. Na koncu teh hlodov so pa nasadili glave opic!

Notranja razdelitev cerkve pa je kot rimska bazilika, z eno srednjo in z dvema ali več stranskima ladjama. Pri vseh je glavni vhod na zahodu in talbot (Sveto Svetih) oltar na vzhodu, kot v vseh etiopskih pravoslavnih cerkvah. Večina stebrov je štirioglatih, ne okroglih.

Največja od vseh je prva cerkev v prvi skupini, cerkev Rešenika Sveta. Skala je temno rožaste barve, res lepa. Je 34 metrov dolga, 24 metrov široka in 12 metrov visoka. Tlak je bleščeč, ker je povsem gladek in zrabljen, kajti po njem so stoletja hodile in hodijo bose noge romarjev. V vsaki cerkvi sem si morala sezuti čevlje in jih pustiti zunaj.

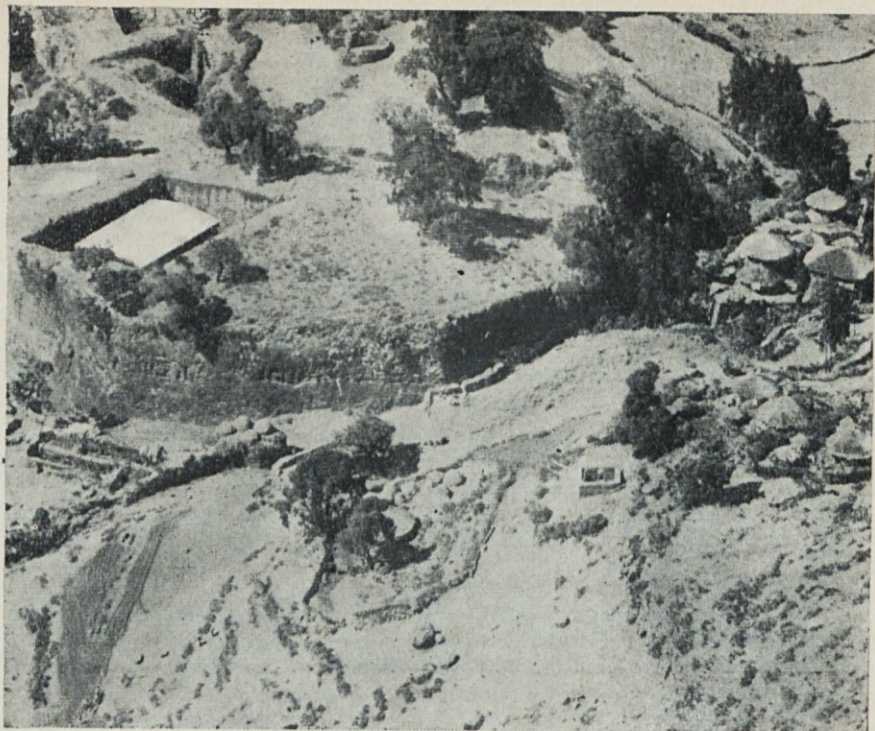
Iz prve cerkve se gre preko kratkega predora do naslednje cerkve, ki je Marijina cerkev. Zunanost te cerkve ni lepa, a notranost je vsa poslikana. Pravijo, da so freske iz XIV. stoletja, ne iz XII. To je edina cerkev v Lalibeli, ki je poslikana. Najlepša je rumeno-rjava freska Oznanjenja, kjer Marija drži v rokah tipično etiopsko vreteno in začudena gleda angela.

Blizu je majhna cerkev sv. Križa, ki je 4 metre dolga in 3 metre široka. Nato je mala kapela, posvečena mučenkam iz Odese, ki jih je dal Julijan Odpadnik obglaviti. Kako je prišlo do tega, da so jim posvetili kapelo celo v nedostopnih gorah Etiopije? Malo dalje naprej je najbolj skrivnostna cerkev Sinajske gore. Pravijo, da je v njej grob kralja Lalibela. Zraven je cerkev Golgote, kjer je kip pokopanega Kristusa z angelom na strani in sedmimi svetniki na stenah. To je edinstveno, ker v etiopski cerkveni umetnosti kipov praktično ni.

Druga skupina cerkva ima zelo lepo cerkev Emanuel. Morda je bila določena za bogoslužje za kraljevo rodbino. Je 18 metrov dolga, 12 metrov široka ter 12 metrov visoka. V stenah na dvorišču okrog cerkve je mnogo v skalo vsekanih grobov, kamor so bili položeni umrli menihi ali romarji. Od teh sten sta dva podzemski hodnika do naslednje cerkve sv. Merkuriosa. Ta je bil obglavljen v Rimu za časa Julijana Odpadnika. Ta cerkev pa nima navadnega tlorisa bazilike. Mislijo, da je v začetku morda služila kakemu drugemu namenu, morda celo za ječo, in šele pozneje bila posvečena za cerkev. Dandanes so stene zelo gole. Prej pa so bile pokrite z barvastimi risbami na blagu. V tem stoletju so jih precej prenesli v narodni muzej, da bodo bolje shranjene.

Še en predor nas pripelje do cerkve sv. Libanosa, ki je najmenitnejši menih-svetnik v etiopski Cerkvi. Pravijo, da je to cerkev žena Lalibela zgradila v enem dnevu s pomočjo angelov. Od tu nas 50 metrov dolg predor pripelje do majhne cerkve Betlehem. Mislijo, da so jo Zagve kralji rabili za privatno meditacijo in da je bil tam spravljen Evharistični kruh, zato še danes tujci (tisti, ki niso pravoslavni) ne smejo stopiti v to cerkev.

Do naslednje cerkve sv. Gabrijela in Rafaela je treba preko

Pogled iz zraka na cerkev Emanuela in okolico

ozkega lesenega mostu, 11 metrov nad cerkvenim dvoriščem. Tej cerkvi manjka ena cela stena in kaže, da je ne bodo nadomestili.

Vsaka teh cerkva ima to posebnost, da ima nekaj povsem svojevrstnih oblik križev vsekanih na oknih (ni stekel) ali na vrhu stebrov. Tako je cel seznam oblik teh križev, ki so bili ustvarjeni v teh cerkvah. Vsak križ se imenuje po cerkvi v kateri je, na primer: križ Emanuela, križ Svete Marije, križ Merkuriosa in tako dalje. Tisti križi so bili narejeni tudi iz medenine, srebra, lesa ali celo zlata. Sedaj imajo velikansko vrednost, a na žalost se niso vsi ohranili. Večinoma so jih pobrali muslimani v XVI. stoletju. Lahko bi rekli, da je bila v XVI. stoletju etiopska pravoslavna cerkev „v katakombah“ v Lalibeli. Vsi križi, ki jih danes moremo kupiti na trgih, so posnetki originalov v Lalibeli.

Dandanes imajo barvite slovesnosti v teh cerkvah, posebno na Timkat. Te slovesnosti so 19. januarja, praznujejo pa Razglašenje in Krst Gospodov. Sicer so vsak dan službe božje v teh cerkvah. A na žalost je nedaleč od njih vse prebivalstvo naokrog muslimansko.

IZ NEMIRNE JUŽNE AFRIKE

S. KSAVERIJA LESJAK OSU

9. II. tega leta nam je pisala misijonarka s. Lesjak. Objavljamo njeno pismo v celoti:

Moja bolezen

„Gotovo ste ugibali, zakaj se Vam lansko leto nisem oglasila za božič. Človek obrača, Bog pa obrne... Mnogo načrtov sem imela za počitnice, a komaj smo končali šolsko leto v začetku decembra, sem zbolela in sredi decembra me je zdravnik poslal v bolnico, kjer sem ostala pet tednov. Po treh tednih so se zdravniki odločili za operacijo in sodila sem, da je moja zemska pot končana. Pa so molitve mnogih zmagale pri Bogu. Niti teden dni kasneje sem že zapustila bolnico in naše sestre v Krugersdorpju so me povabile, naj pridem k njim na okrevanje, kjer je več možnosti za to kot pa doma v Randfonteinu. Pišem Vam torej od tu in Vam lahko povem, da mi gre na bolje; sredi februarja moram še v bolnico na pregled in potem se vrnem domov.

Nemiri

Od mojega zadnjega poročila smo tu mnogokaj doživeli: 16. junija je izbruhnil nemir v Soweto (Soweto pomeni South West Township – južnozapadno mesto), to je velemesto afriškega prebivalstva južno od Johannesburga.

Dr. Edelstein, ki se je vsega posvečal afriški mladini, je bil prva žrtev. Našli so ga v njegovi pisarni v mestu, ga kruto umorili in nato vrgli njegovo truplo na smetišče. Upor je vodila srednješolska mladina, kateri so se z veseljem pridružili „tsotsi“ (ničvredneži), ki jih je povsod več kot dovolj. Uporniki so pobijali, ropali trgovine, požgali vse klinike in skoro vse šole, nekatere le delno. Ta novi duh razdejanja je kmalu zavel po vseh afriških naselbinah in končno dosegel Monlakeng, ki je naselbina, v kateri delujemo. Trikrat so nas dobre žene prišle opozorit, naj bežimo, češ da že požigajo šole, in hvala Bogu, mogle smo pravočasno uiti nevarnosti.

„Proč s Ksaverijo!“

Nekaj tednov pozneje sva s sestro doživeli iznenadenje, ko sva dospeli v šolo! Dva plakata sta naju pozdravila ob vratih pisarne naše ravnateljice. Na prvem je bilo napisano: „Proč s Ksaverijo in Bonifacijo! mi vaju ne maramo več.“ Drugi plakat se je glasil: „Danes štrajkamo, ni šole!“

Kaj naj storiva? Ignorirali sva vse in hoteli pričeti s poukom. A otrok ni bilo; štrajk je trajal tri tedne po vsej naselbini. Po treh tednih je bil čas izpitov, na kar smo starše opozorili: razen štirih so vsi prišli in pisali izpite ves teden.

Med počitnicami se je zdelo, da se je vse nekam pomirilo. To je bilo samo na površju. Sredi januarja sta dva mlada mešanca (otroka belih in črnih staršev) napadla zvečer našega misijonarja v njegovi sobi poleg cerkve v našem bivšem misijonu, ga pretepala in suvala, dokler se ni zgrudil. Zahtevala sta denar; rekel jima je, naj si vzameta, kar hočeta. Našla sta 16 R, približno 20 dolarjev, s čimer seveda nista bila zadovoljna in sta se spet lotila pretepanja; misijonar se je onesvestil. Sodila sta, da je že mrtev, pokradla sta še nekaj stvari in odšla.

Sličnih primerov je polno in rasno sovraštvo narašča. Vse naokrog mrgoli „prijateljev“, ki te povzročitelje nemirov podpirajo in jim obe-tajo raj na zemlji. Čuli ste že gotovo o umoru treh jezuitov in štirih dominikank... Beli misijonarji morajo izginiti; kar so žrtvovali za blagor črncev, je vse pozabljeno. Hvala Bogu, da ne iščemo povračila tu na zemlji.

Sončni žarek

Zdaj pa še nekaj veselega. V začetku avgusta se je vrnil iz Rima naš drugi bogoslovec. Želel je biti posvečen v našem misijonu. Malo zaskrbljeni smo začeli pripravljati slovesnost, zlasti ker se je napo-vedalo nekaj nemirnežev iz Soweta kot gostje. Mnogo pridnih rok je priskočilo na pomoč, šotori so zrastle okrog cerkve, jaz sem poskrbela za lepoto hiše božje, sosestra pa za slavnostno kosilo. Starešine misi-jona so vse dni teh priprav ponoči čuvali okrog cerkve.

29. avgust je bil krasen. Lepo pomladno jutro me je razveseljevalo, ko sem dospela v misijon, kjer je bilo že polno življenja in veselja. Omnibusi so privažali ljudi iz drugih misijonov. Točno ob devetih se je razvila procesija. Novomašnika je spremljal škof in štiriindvajset duhovnikov. Josef Thlagale je stopil v svetišče božje. Njegovi starši (oče ni katoličan) in pet sester ga je spremljalo. Tri od sester so to jutro prejele prvo sveto obhajilo iz rok brata novomašnika.

Žal, da naša cerkev ni mogla sprejeti niti polovico ljudstva v svoje okrilje. Mnogo ljudi je ostalo zunaj in po dveh močnih zvočnikih sledilo veličastni liturgiji mašniškega posvečenja.

Po slovesnem opraviilu je bil koncert in pozdravi novomašniku, katerega so obsuli darovi. Ljudstvo je bilo navdušeno in ponosno, da si je Gospod ponovno izbral enega izmed njih za službo oltarja.

Po lepi afriški navadi so bili vsi navzoči povabljeni na slavnostno kosilo. Naših petsto šolarjev pa je imelo svojo posebno pogostitev v šoli naslednji dan, ko je novomašnik s svojim prijateljem, tudi novo-mašnikom, daroval sv. mašo za vse naše misijonske dobrotnike in pri-jatelje, žive in mrtve.

Tako smo ta dan ob velikem veselju pozabili, da živimo med viharji.

TO IN ONO Z MADAGASKARJA

FRANCE BUH CM SPET MED SVOJIMI

Vondrozo, 3 februarja.

Po večmesečnem oddihu sem se lanskega maja vrnil na „srečni otok“. Po daljši odsotnosti se človek najprej zanima za spremembe, ki so morda medtem nastale. Na mednarodnem letališču Ivato pri Tananarive so me sprejeli, površno pregledali prtljago ter izrekli dobrodošlico prijazni cariniki; isti kot so mi ob odhodu želeli srečno pot, okrepljiv oddih ter čimprejšnji povratek na otok. V uradih je vsela slika istega predsednika, ki je vladal deželo ob mojem odhodu. Le da je bil tedaj nastavljen po vojski, sedaj pa že „izvoljen“ od ljudstva. Taka malenkost je pri nas hitro opravljena. V skrinjico spustiš listek določene barve, kjer piše DA, to se pravi: Amen, tako bodi. Listka NE itak ni povsod dobiti. Sicer pa na deželi ljudje itak bolj na barvo gledajo kot pa na črke, ki jim niso preveč poznane. Tako nas vlada mož, ki je ob plebiscitu od 100 dobil 95 glasov. Kako se ne bi človek z upanjem vračal v tako deželo, ki ti po letih priraste k srcu, postane tvoja druga (moja tretja) domovina! Ta se torej med mojo odsotnostjo ni bistveno spremenila.

Tananarive je prostorno, razsežno mesto. V višino ne rine. Po naša se le z enim večjim hotelom, ki se seveda imenuje... Hilton. Gre pa na široko, saj nam prostora ne manjka. Po cestah in pločnikih gre promet počasi naprej, kajti hitro ugotoviš, da pešci ne hite v tovarne in urade ali druga delovna mesta, ampak da se večina spreha in jih čas ne priganja. To valovito maso tvorijo stotine mladih fantov, ki jim delo ne diši ali ga ne najdejo, pa tudi otrok, ki se namesto učenju posvečajo drugemu, manj priporočljivemu poslu. V taki družbi je seveda treba paziti na žepe in ročne torbice. Z Janezom Puhanom, ki je napravil 800 kilometrov, da je prišel do kolikortoliko zanesljivega zobozdravnika, stopiva v nekaj trgovin: police so nekam prazne; uvoženih izdelkov je baje vsak dan manj, kajti dežela potrebuje devize, zato čim bolj omejuje uvažanje. (Sedaj se ne čudim, da mi je neki kolega pisal v Evropo, naj mu prinesem britvice ter kemične svinčnike, drugi pa me prosi za vložke za žepno svetilko.) Tako sva se zadovoljila z domačim pridelkom, ki po kakovosti prav nič ne zaostaja za uvoženim: kupila sva nekaj hlebov sira; izdelujejo ga sestre benediktinke.

Še manj kot drugod, se je spremenilo v mojem misijonu. Prvo nedeljo sem jim namesto pridige pripovedoval vtise z moje dolge vožnje. Slik o ameriških nebotičnikih in prepletajočih se avtocestah jim nisem kazal. Čemu bi jim zbujal nepotrebna poželenja. Morda bi vzeli za očitke. Zelo pa so se pohujševali nad ubijanjem nerojenih otrok, ki je drugod po svetu ponekod dovoljeno, ponekod priporočeno, ponekod pa skoraj ukazano. Tudi to, da se po svetu ljudje – tudi

Skupina slovenskih misijonarjev na sestanku v Vangaiandranu – ob sončnem zahodu.

sorodniki – tako malo med seboj obiskujejo, jim ne gre v glavo. Oni veliko časa žrtvujejo za vzdrževanje dobrih družabnih odnosov, na urne kazalce se pa večina ne razume.

Hitro sem se podal na pot, da obiščem oddaljene postojanke, saj nekatere že leto dni niso videle duhovnika. Si že predstavljate, kako so se ljudje natrpali v cerkev, da se prepričajo, da jim njihovega „Mompera“ niso belci pojedli. Na eno postojanko me vodi 17 km dolga steza. Deževalo je, blata včasih do kolen. Večkrat sem okrog sebe iskal očala in se prepričeval, da pri spodrsku še kaj drugega nisem zgubil iz nahrbtnika. Prespim na cementu v cerkvi, drugo jutro pa zvonim in zvonim. K maši so prišli 4, med njimi 3-leten otrok. Pri obhajilu nihče. Neka druga, najbolj oddaljena postojanka mi je v tolažbo. Dve nedelji sem ostal tam. Čez dvajset krstov otrok; krst mladega odraslega fanta, dve poroki, šest prvih obhajil. Pri maši vsak dan od 40 do 60 ljudi, od teh večina pri obhajilu. Skoraj toliko moških kot žensk. V tej vasi se mi je že dvakrat zgodilo, da je takoj po mojem odhodu umrla stara ženica. Človek bi lahko mislil, da bodo ljudje rekli: kakšna smola: pride Mompera, pa je po enem iz-

med nas. Ti moji kristjani drugače gledajo na stvar: Ta je imela pa srečo; tik pred smrtjo je lahko še večkrat prejela Kristusa. V obeh primerih je šlo za bolno ženico, kateri sem večkrat med tednom ponel sveto obhajilo.

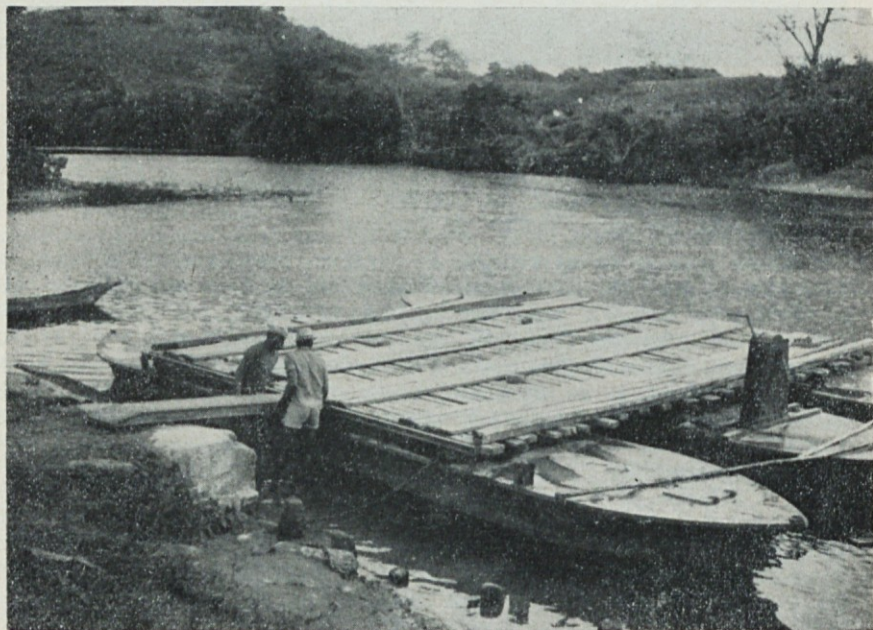
Ko človek ob povratku sam zvečer premleva dogodke in prisluhne vetju Duha, mu tudi tistih 34 (2 x 17) kilometrov blata ni žal.

O DEŽEVNI DOBI

Isti laični misijonar v pismu iz srede februarja 1977 poroča o velikih nepravilnostih, ki jih morajo malgaški misijonarji prenesti v deževni dobi:

„V tem času prevladuje deževna doba na našem otoku, ali vsaj v njega južnem koncu, kjer smo mi. Noč in dan se bliska, treska in grmi in kajpada pada, pada... Vse reke narastejo za meter in več, tako da splavi ne morejo čez reko, ker je voda predeeroča in obstoji nemajhna nevarnost, da splava ni mogoče obvladati in ga deroči tok spelje navzdol s potniki in tovorom vred tja do morja in naprej... V takem času pri nas ni kruha, ker ni mogoče dovažati moke. Vsako potovanje od nas do prometnih središč ali od tam do nas je skoraj nemogoče. Tukajšnji francoski misijonar Andrès, ki pomaga v Ranomeni našemu gospodu Gajšku, je šel pred deževjem v Farafangano (110 km od nas).

Eden splavov žez reko na Madagaskarju

V Ambositri, kjer naši misijonarji — duhovniki najprej študirajo pol leta malgaščino; ob posvetitvi nove cerkve.

Moral je pustiti tam svoj stari avto in se poslužiti boljšega vozila, taksija, ki ga je pripeljal do reke, nato je moral s čolničkom čez reko; tam je poiskal drugo prevozno sredstvo do prihodnje reke, potem znova na pirogo in čez, in tako naprej pri vseh naraslih vodah, ki jih je treba prekoračiti. Ker pa pri zadnji reki, 12 km od tu, ni mogel na naši strani dobiti nobenega prevoznega sredstva, je moral skoraj 70 let stari mož pešačiti vso to ne ravno kratko pot. Med drugimi nesrečami, ki nam jih je letos zagodla deževna doba, je bila tudi ta, da je strela uničila moj močni radioaparāt, s katerim sem mogel poslušati skoraj ves svet (razen Argentine...). Kako se je to zgodilo, da se je strela lotila prav mojega aparata? Najbrž je bil vzrok v tem, ker sem ravno malo prej poleg dolge hišne radioantene napeljal še mojo posebno ob njej, kakih deset metrov dolgo, ki mi je krasno posredovala glasove z najrazličnejših delov sveta... No, zdaj jo bom uporabljal kot vrv za sušenje perila...“

KAKO JE BILO O BOŽIČU NA MADAGASKARJU

Iz pisma Toneta Jemca domačim

Božične praznike sem obhajal v Ranomeni. Skupaj z Rokom Gajškom, francoskim misijonarjem Andresom, prednico, našo s. Marijo Pavlišič in tremi drugimi malgaškimi sestrami.

Vreme ni bilo kar nič prijetno, ker je neprestano deževalo, celo na božični večer med polnočnico.

Bogoslužje pa je bilo nekako takole:

Začelo se je ob devetih zvečer. Navzoči so bili kristjani iz Ranomene in pa zastopniki mladine iz raznih vasi v okolici. Od devetih do dvanajstih so nastopali mladinci z božičnimi pesmimi na preprost malgaški način. Ranomenčani so pa pripravili dva poučna prizora.

Opolnoči se je pričela sv. maša. Lepo je bilo, ker je bila cerkev čisto polna. Maša in drugo se je končalo ob dveh zjutraj. Bil sem kar pošteno utrujen, saj sem bil celih pet ur na nogah. Prejšnji dan sem bil še v postelji zaradi temperature, ki me je prvič obiskala, kar sem tu. Mučila me je tri dni, zdaj sem pa spet zdrav kot prej.

Za novo leto sem šel v Midongy, da delam družbo Frediju Žitniku. Nisem si predstavljal, da tu tako na veliko praznujejo novo leto: kar tri dni ali več skupaj. Žganje je seveda na dnevnem redu. Tiste dni srečuješ pijančke na vsak korak.

Za čakanje novega leta smo dobili razna povabila, a vsem nismo mogli ustreči. Šli smo k družini, h kateri redno hodimo na kosilo. Tam smo naleteli res na lepo vzdušje in veselje. Bilo je veliko mladine, s katero smo se malo zavrteli. Mi smo jo „pobrisali“ domov ob dveh, drugi so pa še nadaljevali. Ko smo se drugo jutro zbudili, smo še vedno čuli muziko in rajanje. Malgaši so res vzdržljivi.

V nedeljo, 2. januarja smo se vsi štirje, Pepi Gider, Franček Kraner, Fredi in jaz, po maši odpravili v Vangaindrano, kjer smo se zbrali vsi Slovenci. Bilo je prijetno srečanje. V torek dopoldne so duhovniki imeli sestanek. Mi trije laiki smo se pa lotili priprave prašička, ki naj bi bil pečen na ražnju za kosilo. Najtežje je bilo, zaklati ga in potem očistiti. Vsi smo se obotavljali, ker še nismo kaj takega delali. Končno nam je neki Malgaš prašička zaklal, nakar sem začel s čiščenjem, a hvala Bogu, so kmalu prišle neke ženice, ki so mi pomagale. Ko je bilo vse urejeno, smo se vsi skupaj podali v mali gozdiček, kjer je Peter Opeka že pred leti postavil malo hišico, ki se imenuje Fiadanana = Hiša miru. Tam smo pripravili ogenj in nastavili prašička. Ker se nam je vse skupaj zavleklo, smo začeli z obedom komaj ob treh popoldne. Potem smo igrali karte, oni iz Slovenije, tarok, mi iz Argentine pa truko. Ko je sonce malo odnehalo, smo se vrgli na žogobrc. Še gospod Buh je bil kot na „fedrih“. Proti večeru smo se vrnili na misijon.

V četrtek se nas je osem napotilo v Manambondro, novi misijon Janeza Puhana. Med potjo smo se ustavili ob morju in se malo osvežili, nato pa nadaljevali pot. Popoldne smo prišli v misijon. Janez živi tam res v najbolj primitivnih razmerah. Za bivališče mu je mala malgaška koča, ki je vrhu vsega že izdelana. Kmalu mu bomo priskočili na pomoč in zgradili novo hišico.

Drugi dan zjutraj smo se podali na majhno „avanturo“. Vaščani so nam posodili veliko pirogo, s katero smo prišli do Indijskega oce-

Laični misijonar Fredi Žitnik z malgaškim fantom; kar lepo se razumeta.

ana. Tam smo se izkricali in se malo kopali, nekateri v slani morski vodi, drugi v sladki rečni, ki se tamkaj izliva v morje. Popoldne smo se vrnili v Vangaindrano. Kakor vidite, smo si ob praznikih res malo oddahnili in jih kar lepo preživeli v malgaški in slovenski misijonski družbi.

SEM ZELO ZADOVOLJEN . . .

Isti misijonar Tone Jemec piše v začetku marca vodju Misijonskega zavoda Francu Sodju CM sledeče:

„Naš superior Rok Gajšek je še vedno misijonar v Ranomeni. Pred dnevi se je ravno vrnil iz Tananarive, kjer je bil skoraj mesec dni na okrevanju. Se počuti že mnogo bolje, a še ni povsem „v formi“. Meseca julija in avgusta bo vodil dvojne duhovne vaje za sestre, prve v Fort-Dauphinu, druge pa v Farafangani. Govoril bo v francoščini, katero kar dobro obvlada; tudi sicer ima veselje do jezikov. Ima na primer celo zbirko Svetih pisem v 15 jezikih. Tudi španščino že gladko bere.

Kolikor vem, se Janko Selak ne bo vrnil na Madagaskar. (Da spomnimo bralce: to je bil laik, ki je kot tretjeletnik bogoslovja šel

mizarit na Madagaskar, v pomoč misijonarjem-duhovnikom; pred meseci se je vrnil v domovino, pa ni bilo gotovo, pride še na Madagaskar ali ne; tako je laični misijonar Tone Jemec kot njegov naslednik v strojni mizarnici, ki so jo naši misijonarji organizirali, še posebno dragocen. Op. ur.)

Tukaj se ni kaj posebnega zadnje čase dogodilo. Fredi je zdaj v Mánambondro pri Janezu Puhanu kjer dela cementne temelje za novo misijonsko hišo, ki bo le bolj hišica. Bo v malgaškem stilu: tlak bo cementiran, drugo bo vse leseno. Ko on konča, bom že imel pripravljena okna in vrata, potem bo treba napraviti tudi nekaj pohištva. Janko nadaljuje v Vangaindrano z delom v mehanični delavnici. Sicer se pa že mesec dni nismo videli. 27. marca bo v Farafangani posvetitev novega škofa, na kateri se bomo zbrali tudi vsi slovenski misijonarji; to bo živ-žav...

Jaz sem zelo zadovoljen s svojim delom, katerega mi ne primanjkuje, tako da ne vem, kateremu bi preje ustregel... Zdaj je na primer v delu 40 stolov, ki jih bo potem vsak nekaj odnesel. Kako hiti čas! Čez teden sem tako zaposlen, da se še zavedam ne, kdaj teden mine. Ob nedeljah se pa malo otresem vsakdanjosti. Če je dan deževen, samo berem, če je pa lepo vreme, grem včasih malo ven po deželi, kjer opazujem malgaško primitivno življenje bolj od blizu. Zelo me tudi privlači divja neomadeževanost narave. Včasih igramo nogomet in ping-pong, včasih pa gremo ribarit. Glede kiparjenja ni dosti možnosti, čeprav mnogokrat čutim notranjo potrebo po tem; pa ne najdem potrebne časa. Sedaj mislim izkoristiti sobote za to delo.

RADO SUŠNIK SE ZAHVALJUJE IN MARSIKAJ POVE

Tudi duhovnik Rado Sušnik se je iz Vangaindrana oglasil v začetku marca g. Sodju; priložil je tudi prvo fotografijo novega njihovega škofa, ki bo koncem meseca posvečen. Nekaj misli iz njegovega pisma:

„Včeraj smo prejeli februarsko številko Katoliških misijonov in med drugim brali tudi o lepem uspehu misijonske tombole januarja meseca. Vsem in vsakemu posebej, ki ste pripomogli k temu, najlepša hvala. Pred vsem pa hvala vsem, ki darujete Bogu svoje molitve, uspehe in težave za širjenje božjega kraljestva med vsemi narodi. Čeprav pozno, hvala vsem sodelujočim na malgaškem asadu! Iz Pariza so nam sporočili, da ste za vsakega od nas že poslali Vaše darove. Čeprav imamo skupno kaso, je vendar primerno, da sporočite, koliko je bilo namenjeno za katerega.

V nekem pismu smo bili vprašani, kdo od naju s Petrom je župnik in kdo kaplan. Pedro je direktor misijona v Vangaindrano, ker pa v naši škofiji in skoraj nikjer na Madagaskarju ni kanonično ustanovljenih župnij, tudi ni kanoničnih župnikov.

Novi škof slovenskega misijonskega področja na Madagaskarju

KAREL REMI RAKOTONIRINA

pred škofovskim posvečenjem.

27. marca bo naš prejšnji škof, sedaj nadškof in kardinal v Antananarivo, msgr. Viktor, glavni posvečevalec našega škofa, ki mu je ime Karel Remi Rakotonirina. Rodil se je 16. januarja 1928 v Fianarantsoi. Septembra 1. 1954 je vstopil k jezuitom. Teologijo je študiral v Franciji, kjer je bil 6. septembra 1961 posvečen v duhovnika. Na Madagaskar se je vrnil dve leti kasneje; ob imenovanju za škofa je bil rektor malega semenišča in generalni vikar v škofiji svojega rojstnega kraja. Molite skupaj z nami, da bi ga Sveti Duh podpiral in vodil pri vsem njegovem delu.

Še tale novica: slovenski vizitator Franc Rode CM pride iz Ljubljane na Madagaskar meseca avgusta, da bo vodil duhovne vaje za duhovščino in obiskal naše misijonske postaje.

TOČNO 200 LET STARA ZGODBA

O. VLADIMIR KOS S.J., Tokyo

Najbrž sem vas vse bil utrudil s svojimi statistikami o življenjih, umiranjih in rojstvih na japonskih otokih. Pa se zdaj nasmehnite ob tej zgodbi, ki je nisem ustvaril jaz – letošnji januar je tako mrzel –, ampak sem jo našel na podstrešju v rumenkasti knjigi iz leta 1717 in kjer je tudi povedano, da nihče ne ve za avtorjevo ime. Poslušajte!

Neko pozno zimsko noč je g. Gosáku, prodajavec papirja v stari japonski prestolnici Kjóto, zavil v pivnico z imenom Ósákaja, po naše bi rekli „Pri Ósaka“. Dasi je trgovec redno zahajal sèm in po navadi le pokimal z glavo v krčmarjevo smer, je nocoj glasno pozdravil: „Kakšen veter! Vroč sáke, prosim!“ In ko je videl, da je ob tej pozni uri edini gost, se je nagnil h krčmarju in mu pokazal iz nedrja potegnjeno mošnjo. Krčmarju so se razširile oči: „šestdeset rjó!“ je šepnil skoraj pobožno. Gosáku mu je mošnjiček tako obrnil, da je krčmar mogel brati najprej naslovljenca: Kjútaru. Amágasákija. Kíta-Háma. Ósaka., nato pa pošiljatelja: Džínroku. Fúdzija. Kjóto. „To sem našel na poti v krčmo. Nikomur ničesar ne povej, pa bo v njem tudi zate delež.“ Krčmar je pokimal z očmi, s ploskom dlani pa nakazal svoji ženi, da takoj pokliče najdražjo gejšo, da gostu streže z jedjo, pijačo in ljubeznivimi besedami. In ko se je tako noč obračala v veselje, je naenkrat planil v krčmo razkuštrani in razburkani človek, za hip obstal, kot da se mora najprej privaditi svečam, ki so metale velike sence na stene. Zagledal je gospoda Gosáku in padel pred njim na kolena: „Moje ime je Dénsuke, gospod. Moj delodajavec Džínroku mi je bil dal 60 rjó, da jih s ponočnim čolnom odnesem h g. Kjútaru v prodajalni Amágasákija v Kíta-Háma na drugi strani Ósaka. Ko sem zavil k svoji teti nedaleč od čolnarja – moja teta je hudo bolna –, sem denar izgubil. Eno uro sem ga iskal in nek kramar mi je povedal, da je bil videl človeka vašega obraza in vaše postave, kako ste pobrali denar, gledali sem in tja, a ni bilo nikogar, nakar ste ga vtaknili v plašč in odšli v smeri te krčme.“ G. Gosáku se je delal osuplega: „Tudi če bi jaz pobral denar in bi ga zdaj izročil, ne moreš več na ono stran.“ Dénsuke odkima: „Tudi če z zamudo oddam denar, se bom lahko izgovoril s slabim vremenom. A če denarja ne oddam, me gospodar da vreči v ječo. Doma imam otroke in žena ne more toliko delati, da plača 60 rjó. Gospod, usmilite se me!“ Gosáku je še zmeraj kazal nevoljo in pri tem motril mizico z žganjem in jedili: „Priznati moraš, da si bil nemaren, ker nisi dovolj pazil na denar. Če ti ga vrnem, mi moraš to ljubeznivost primerno poplačati. Pomisli, kaj bi bilo, ko bi denar padel v vodo ali v drugačne roke!“ žarek upanja razjasni Dénsukejev obraz, a spet ugasne: „Gospod – še pet rjó je zame preveliko premo-

ženje – dosti vam ne morem plačati.“ Toda tu je doslej tihi krčmar posegel vmes in pregovoril Dénsukeja, da je obljubil deset rjó, a Gosáku ni hotel izročiti mošnjje, ne da bi imel nagrado v rokah: „Glej – mošnja je skrbno zapečatena; ne ti ne jaz se je ne moreva dotakniti. Pojdi kam iskat denarja – morda ti ga krčmar rad posodi –, jaz pa te bom tukaj čakal.“ „Dà, dà,“ je vneto pritrdil Dénsuke in skoraj tekel iz krčme, potem ko mu je bil krčmar slovesno razodel, da ima pol mesta na kreditu in da bo bolna Dénsukejeva teta sigurno pomagala tako skrbnemu nečaku; teta da je v sorodstvu s čolnarjem, in vsak čolnar... Najbrž je noč prekoračila ali pa prekolovratila polnočno mejo, ko se je Dénsuke vrnil z deset rjó za mošnjiček in z globokimi pokloni pospremil lahko se gugajočega gospoda Gosáku k vratom. In ko so zadnji koraki utihnili zunaj na cesti in sta krčmarjeva žena in gejša pospravili skodelice in se z zehanjem umaknili na škripajoče stopnice v vrhnje nadstropje, sta se krčmar in Dénsuke smehljaje spogledala (Dénsuke je bil pil in jedel, kar je bilo ostalo na mizici). Krčmar je dejal: „Kako čudovit igravec si! 25 rjó je tvojih. „Med temi besedami je z lahko se tresočimi prsti Dénsuke odvijal mošnjiček, dokler se jima ni zasvetil – čisto navaden, bakreni, ponarejeni drobiž. Krčmarju se je utrnila ena sama solza – Gosáku je bil prav uganil rak skopuštva, ki je bil razjedal krčmarja. Skoraj bi bil pozabil omeniti, da je po Dénsukejevi vrnitvi g. Gosáku hotel plačati za jed in pijačo, pa mu je krčmar branil: „Kar plačajte kot po navadi; tako bom kakor tudi vi jaz lahko pomagal temu ubogemu človeku.“

Ali ste se lahko nasmehnili? Zgodba pa ne pove, ali se je še kdaj g. Gosáku vrnil h krčmi. Še danes je v nekdanji japonski prestolnici Kjóto videti prodajavce papirja in papirnatih izdelkov, npr. okusnih torbic in – mošnjičkov. Imeni na mošnjičku v zgodbi sta tudi spretno izbrani; Fúdžija pomeni trgovino ali pa trgovca s tkzv. Fúdži svilo; Amágasákija pa izdelovavca ogrodja za dežnike. Denarja rjó pa zdaj več ne rabimo; danes je ves denar imenovan jen; okrog 290 jenov dobite za en ameriški dolar; tistih 60 rjó v zgodbi bi bilo kakih sto ameriških dolarjev v današnji valuti in današnji inflaciji.

Zgornjo zgodbo sem le nekoliko podrobneje pripovedoval kot pa je zapisana v tisti orumeneli knjigi; to pa zato, da si jo laže predstavljate. Zaradi drugačnega zgodovinskega razvoja živimo na teh otokih drugače; a na dnu smo tukaj ljudje tako kot pri vas, a s to razliko: večina izmed nas še zmeraj hrepeni po odrešenju, ki pa mu ne ve konkretnega imena; pri vas pa že poznate Učlovečenega Božjega Sina in lahko živite v Njegovi bližini zavestno. Dajte, prosite Ga tudi za to, da Ga bo veliko število izmed nas lahko kmalu spoznalo in vzljubilo. Saj veste, da pomeni odrešenje v aramejščini tudi in predvsem ozdravljenje. In prenekateri izmed nas razjeda rak, tako kot krčmarja v zgodnji zgodbi.

Zgodnja zgodba je torej stara, recimo, vsaj 260 let. Objavili so jo stotrileta po „Zakonu O Pregarjanju Kristjanov“, ki je bil pro-

glašen mrzlega 27. januarja 1614. Toda leta 1717 je prešlo komaj dve leti – točno povedano – niti dve leti –, odkar je v tokijskih ječah – v tedanjem grajskem mestu Édo, v trdnjavi diktatorjev iz rodbine Tókugáva – umrl v podzemlju mučeniške smrti zadnji evropski misijonar, ki si je bil upal v ustrahovano Japonsko: Giovanni Sidotti. Umrl je od stradanja. A pred svojo smrtjo je še sprebrnil svojega ječarja. Nevidno pa je – s smrtjo 15. novembra 1715 – doprinesel k sprebrnjenju mnogih življenj; dragocena je namreč v božjih očeh in perspektivah smrt človeka, ki Boga ljubi.

RAZMERJA V SÚIDOBÁŠI

VLADIMIR KOS

Kako je v mehkem predvečernem soncu
blisnilo na trnku v zraku
ribice telo!

Kako je ribiču v nedeljskih krpah
stisnilo srce ob mraku,
vrženem v nebo.

Kako je ribici ob praznem vedru
lesk poljubil zadnje gibe
tik pred ribnikom.

Kako, kako je bel galeb na mraku
v zmeraj manjših krogih plaval
ples za ribico.

Súidobaši, po naše Vodovodni Most, je tokijski mestni okraj z majhnim, priljubljenim ribnikom, posebno za nedeljske ribiče. Ker po zračni črti ni daleč do tokijskega zaliva, okrog ribnika neprestano krožijo, odhajajo in prihajajo galebi. Na koncu te slike se pesnik spomni tistega kroga naše usode, ki ga je Jezusova prva nedelja, nedelja Vstajenja, za zmeraj zdrobila za nas v krivuljo, usmerjeno v večnost. Hvala Mu!

BARAGA NA OLTAR

Objavljamo v celoti uvodno besedo in vsa poročila o uslišanjih na Baragovo priprošnje zadnje mesece v domovini, kakor jih prinaša pod gornjim naslovom knjižica (tretji zvezek), ki jo je izdal Baragov odbor v Ljubljani.

UVODNA BESEDA

Ko Baragov odbor v Ljubljani pošilja že tretjo knjižico zahval za uslišanja, ki jih je na Baragovo priprošnje naklonilo nebo trpečim bratom in sestram v Kristusu, bi želel omenjeni odbor odgovoriti na nekatera izrečena in neizrečena vprašanja.

Prvo vprašanje se nanaša, kar je razumljivo, na stanje Baragovega procesa za beatifikacijo. Znano je že, da je proces srečno pripotoval iz kraja, kjer je grob božjega služabnika Baraga, iz Marquette v Rim. Tam se je ustavil pri kongregaciji za zadeve svetnikov, da ga pregleda in hitro zaključi. Bolj prav so imeli tisti, ki so računali na daljšo dobo in zato s čakanjem. Procesi za beatifikacijo in kanonizacijo imajo več stopenj, ki jih je treba prehoditi. Tako hitro, kakor je šlo pri procesu za beatifikacijo p. Leopolda Mandiča, ne gre skoro nikoli. Da pa vendar delo pri Baragovem procesu hitro napreduje, se je podpisani vicepostulator lahko na lastne oči prepričal v pisarnah omenjene kongregacije v Rimu, ko mu je msgr. Veraja pokazal knjige tega procesa. Izrečno je v letu 1975 izjavil, da bi bilo treba delati še eno leto, pa bi bil zaključen zgodovinski del procesa in predložen vrhovnemu svetu kongregacije in samemu papežu v izjavo. Vprašanje bi se glasilo: Ali je dokazano, da so čednosti v Baragovem življenju dosegle junaško stopnjo in se mu more začeti izkazovati temu primerna čast?

Po pravici bi se vsak vprašal, zakaj je od tedaj minilo že več kot leto dni, pa o tem zaključku še ni nič slišati. V pojasnilo sporočam, da je napredovanje procesa zastalo, ker je bil njegov glavni pomočnik p. J. Wolf, ki je obenem s p. Brunom Korošakom ta proces pomagal graditi v škofiji Marquette v Ameriki, nenadoma odpoklican iz Rima in postavljen za župnika v Detroit v Ameriki, njegov namestnik pa še ni imenovan. Na našo žalost je torej delo pri procesu v Rimu upočasnjeno. Treba je z mnogimi molitvami in žrtvami doseči pri Bogu in škofu Baraga, da bo ta ovira čimprej in čimbolje odpravljena.

Drugo vprašanje se nanaša na drugi del procesa, na čudeže. Znano je, da sta potrebna dva za razglasitev božjega služabnika za blaženega in dva za razglasitev za svetnika. Tudi iz te knjižice zahval boste videli, da so nekatera izmed naštetih uslihanj blizu čudeža. Podobno vsebino so imele prejšnje knjižice. O mnogih v severni Ameriki poroča „The Baraga Bulletin“, o tistih v Južni Ameriki pa knjiga „Baraga

uslišuje“. Ko bo zaključen zgoraj omenjeni del procesa, pride na vrsto raziskava o izrednih uslišanjih. Tudi to delo bodo opravili najprej v škofiji Marquette, toda tudi to bo kongregacija v Rimu še posebno skrbno raziskovala. Ker pa je ta del procesa že tudi blizu, morajo vsi častilci svetniškega škofa Baraga pomnožiti svoje molitve in prošnje in se v svojih stiskah še in še zateči k velikemu misijonarju in škofu po pomoč. O tem pa, da so prepričani, da so bili uslišani na Baragovo priprošnjo, naj takoj poročajo Baragovemu odboru v Ljubljano (Ciril Metodov trg 4). Čimveč bomo takih zahval oziroma uslišanj imeli pripravljenih za uro, ki prihaja, toliko hitreje bo končan tudi drugi del procesa.

Kdor hoče doseči uslišanje svojih prošenj po Baragovem posredovanju, naj se pristrčno k njemu zateče, morda tudi tako, da večkrat izmoli molitev, ki jo najde na priloženi podobici (za več podobice naj se obrne na Baragov odbor), posebno pa je primerno in koristno, da opravlja devetdnevnicu k škofu Baragu za rešitev iz duševne ali telesne stiske. Če ena ne pomaga, pa naj jih bo več.

Redovni svetniki imajo zaledje skupnih molitev in žrtev v celotnem rodu. Škof Baraga in škof Slomšek pa naj imata zaledje v celotnem slovenskem narodu, ki bo za nagrado deležen njune časti oltarja, po kateri tako hrepenimo in za katero tako prosimo.

Vilko Fajdiga,
vicepostulator za Baragov postopek

NEVERJETNO ZBOLJŠANJE

Ker je že dalj časa in čedalje bolj napada zeta srčni infarkt in se je stanje zelo kritično poslabšalo, sem se tudi jaz zatekla po pomoč k škofu Fr. Baragu. Molila sem v ta namen devetdnevnicu in še preden sem končala, se mu je stanje v hipu neverjetno zboljšalo. Prepričana sem, da mu je Baraga pomagal. Zato se mu pristrčno zahvaljujem in pošiljam obljubljeni dar za Baragov odbor. Prosim, da zahvalo objavite.

M. K., Rakitna-Preserje

BREZ ZDRAVNIŠKE POMOČI

Baragovemu odboru sporočam sledeče: pred tremi meseci sem zbolel za neko boleznijo, ki je po izjavi lekarnarja brez zdravniške pomoči zelo težko ozdravljiva. Ko sem dobil neko navodilo, sem se zdravil sam doma v trdnem zaupanju v Baragovo priprošnjo in z obljubo, da bom, če ozdravim, to javil Baragovemu odboru. Danes sem popolnoma zdrav in vam to sporočam.

P. A. Celje

TOLAŽBA V ZADNJI URI

Naša pokojna mama je bila globoko verna, včasih še preveč tankovestna. Veliko je bila bolna in zadnja dva meseca pred smrtjo je trpela hude telesne bolečine. Tudi duševno je veliko trpela. Vedno se je rada priporočala Frideriku Baragu, posebno za srečno zadnjo uro. Štirinajst dni pred smrtjo je nenadoma prišel na počitnice iz Nemčije nečak duhovnik. Vsak dan je še prejela obhajilo in vsa pomirjena je rekla nečaku med zadnjimi besedami:

„Hvala Bogu in škofu Baragu, da si prišel in me tako lepo pripravil na smrt.“ Vsi njeni otroci izrekamo javno zahvalo škofu Baragu za očitno pomoč pri naši ljubljeni mami.

Družina Z.,
Mala Račna, Grosuplje

POMOČ PO PROMETNI NESREČI

Najtopleje se zahvaljujem škofu Frideriku Baragu za čudežno pomoč pri zdravljenju težkih posledic prometne nesreče. Po opravljeni devetdnevniči se mi je namreč zdravje močno izboljšalo. Priporočam se mu še naprej. Prosim, da bi zahvalo objavili.

V. P. Ljubljana

REŠENA STRAHU

Najlepše vas pozdravjam in vam pišem. V veliki stiski zaradi boleznj sem se zatekla k škofu Frideriku Baragu za pomoč. In ker preiskave in izidi niso bili tako hudi, kakor sem se bala, vam pošljem mali znesek v zahvalo in dober namen.

L. J. Trbovlje

ZAHVALA ZA OZDRAVLJENO ROKO

Dobrnški dekan je dobil ob koncu leta 1974 pismo, ki se glasi: :

Spoštovani gospod! Prosim, da mi oprostite, ker sem se tako pozno zahvalila in odlašala iz dneva v dan. Tako si tudi danes moram narediti silo, ker potujem jutri v Italijo. Torej najprej zahvala.

Vi ste lepo prosili Friderika Baraga, on pa lepo pomaga. Obema sem zelo hvaležna, pa ne samo in šele danes, ampak vsak dan od julija naprej, odkar spet lahko delam z roko. Da ste videli, kakšna je bila roka po tistem padcu! Nisem se mogla niti počesati niti vrat odpreti, kaj šele, če so bila zaklenjena. Roka je bila plava kot črnilo, tja do rame. Nisem prosila za čudež, da bi v hipu ozdravela, ampak le, da bi šlo brez bolnišnice in zdravnika. Šlo je dosti naglo. Malo še škriplje v komolcu, a to je skoro brez bolečin. Takrat pa je bilo obupno. Bila sem sama s tremi majhnimi otroki. Komu naj jih izročim? Tiste prve dni, dokler nisem vas prosila za mašo v cerkvi Baragovega krsta, se ni prav nič zboljšalo. S kakšno težavo sem napisala tistih par besed. Prosim vas, da mu izrazite mojo zahvalo, kakor ste mu prošnjo. Zares sem hvaležna!

F. K.

ZAHVALA ZA VEČKRATNO USLIŠANJE

Sporočam vam, da se javno zahvalim Frideriku Baragu za večkratno uslišanje glede zdravja in družinskih zadev in se mu še naprej priporočam.

S. P. Gornja Tribuša

IMELA SEM VIRUSNO PLJUČNICO

Zahvaljujem se božjemu služabniku Frideriku Baragu, da sem ozdravela. Imela sem virusno pljučnico. Ko so me poslali iz bolnišnice, sem se vedno tako potila, da sem se morala na dan tudi šestkrat preobleči. Dušilo pa me je tako, da še ležati nisem mogla. Zelo sem prosila Friderika Baraga za pomoč in obljubila, da bom dala za Baragov sklad pokojnino enega meseca.

Sem invalidsko upokojena in hodim z bergljami, ker imam bolezen v kolkih. Bila sem šolska snažilka, zato je moja pokojnina bolj majhna. Lepo prosim, sporočite, ali ste prejeli denar.

A. M. Mače, Preddvor

NAŠLA SEM KLJUČ

Dolžna sem se zahvaliti misijonarju Frideriku Baragu za uslišano prošnjo. Moj zet je izgubil ključ od tuje hiše. Bil mu je zaupan, da popravi leseno streho. Bil je v veliki stiski in se je jezil na ženo, mojo sestro, da je izgubil ključ iz žepa, ki je verjetno imel luknjo. Imela sem podobico Friderika Baraga. Zaupno sem kleče pred njegovo podobico zmolila očenaš. Še isti dan sem našla tisti veliki starinski ključ, kakršnih danes več ne delajo. Padel je s police na tla za rob ob zidu. Ko sem prala v posodi, sem ugledala ključ na tleh. Nesla sem ga sestri in ta ga je vesela nesla svojemu možu. Povedala sem zetu, da sem molila na čast Baragu za to stvar. Prijazno se je nasmehnil, bil je zelo vesel. Hvala in čast Frideriku Baragu za to stvar, v kateri mi je še isti dan pomagal.

R. T. Ajdovščina

KO JE BILA STISKA NAJHUJŠA

Ko je bila stiska v družini najhujša, nas je brezsrčno zapustila postrežnica. Kje dobiti novo, tako, da se lahko zaneseš nanjo; tako, da ti ni treba pred njo zaklepati vsake omare; tako, da jo lahko pustiš tudi samo v stanovanju? Pri vseh znancih smo povpraševali, pa take nam nihče ni vedel svetovati.

Tistega dne pa sem pisala neko poročilo o Frideriku Baragu. In ko tako pišem, govorim sama pri sebi: Pišem o tebi, molila k tebi pa nisem še nikoli! In že mi privre vroča molitev iz srca: poišči nam postrežnico, sami ne zmoremo več... Istega dne sem morala po nakupih v mesto. Ko stopim v trgovino pri Robbovem vodnjaku, naletim tam na prijateljico, ki je vedela za našo stisko. Že mi hiti vsa vesela nasproti z besedami: „Zdi se mi, da vem za dekle, ki bi bila za vas. Dobra je, pridna, vestna, poštena, verna.“ Ne spominjam se, kaj sem ji odgovorila. Spominjam se le, da sem bila globoko ganjena. Ali je mogoče, da bi bil božji poslanec tako hitro posredoval za nas?

Od takrat sta minili dve leti in več. Imamo jo radi, „našo Fani“. Res je taka, kot nam jo je opisala prijateljica, taka kot jo je mogel poslati Baraga. Dvakrat na teden prihaja k nam in življenje teče v redu. Tudi njej smo povedali, kdo nam jo je pripeljal. In zdaj se ga vsi spominjamo v molitvah.

S. T. Ljubljana

DOBIL SEM SLUŽBO

Zahvaljujem se škofu Frideriku Baragu za uslišano prošnjo. Po opravljeni devetdnevnici je zet dobil službo. Prilagam dar, kar sem namenila.

H. V. Kranj

USLIŠAL ME JE DVAKRAT

Zahvaljujem se javno Frideriku Baragu za dvakrat uslišano prošnjo. Želim, da bi bil čimprej razglašen za svetnika. Pa saj on je že v resnici

svetnik. Bila sem zelo prehlajena v grlu. Do pljuč me je peklo kot žerjavica in dušilo me je. Spomnila sem se Friderika Baraga in sem ga prosila, naj mi pomaga, da me bo v grlu nehalo boleti. In res, čudežno, odleglo mi je, kot bi odrezal. Še sem imela vnetje, ali tako grozno me ni več peklo v grlu.

Tudi pri stanovanju mi je pomagal. Nisem dobila tako, kot sem želela. Obrnila sem se na Friderika Baraga. Dobila sem takega, da mi je všeč in mi odgovarja v vseh rečeh. Priporočam se mu še naprej in želim, da bi ga tudi drugi častili.

A. R. Radovljica

MATI JE OSTALA ŽIVA

Sporočam vam, da se je naš priprošnjik tudi tokrat izkazal vrednega našega zaupanja. Enajsti otrok moje nečakinje je bil rojen živ in zdrav. Oba sta sedaj že doma v Dobcu. Prosim, da se mu v našem imenu zahvalite tudi vi v dobrniški cerkvi. Kaj bi bilo, če bi po napovedovanju zdravnikov umrla mati tolikim in tako majhnim otrokom!

I. K.

POMOČ V TEŽKIH URAH ŽIVLJENJA

Dolžna sem se javno zahvaliti škofu Baragu, da s tem pomagam, da ga razglasijo za svetnika. Na njegovo priprošnjo sem bila v boleznih in drugih stiskah vselej uslišana, ko sem se k njemu zaupno obrnila. V vseh težkih urah mojega življenja, ne vem kolikokrat, mi je pomagal s svojo priprošnjo pri Bogu.

Tem potom še enkrat hvala za vso pomoč in prosim Boga, da ga kmalu poviša na oltar za svetnika, da ga bomo častili in imeli za priprošnjika v nebesih.

I. K. Topol

VRNIL SE JI JE POGUM

Ker mislim, da nam je v tej zadevi pomagala molitev k škofu Baragu, vam sporočam sledeče. Naša hčerka se ni dobro učila. Vendar je vsako leto v šoli izdelala. V tretji gimnaziji pa se ji je povsem zataknilo. Izgubila je vso voljo do učenja in ob polletju je prinesla domov 7 nezadostnih. Domači in profesorji so bili prepričani, da bo ob koncu leta padla, zlasti še, ker ji je upadel pogum pri tolikih nezadostnih. Tedaj sem začela z devetdevnico k škofu Baragu. Proti koncu šolskega leta je naenkrat dobila pogum in je popravila 5 nezadostnih. Iz dveh predmetov pa je imela popravni izpit. Tudi ta dva izpita je naredila, čeprav sta bila to za njo neprijetna predmeta. Izdelala je razred. Direktor in razred so se čudili, da je to zmogla. Menim, da je k temu pripomogla molitev oziroma devetdnevnic k škofu Baragu.

N. N.

POZDRAVILA SE MI JE NOGA

Vljudno vam sporočam mojo vljudno zahvalo dobremu škofu Baragu, ki me je na mojo gorečo prošnjo uslišal. Pozdravila se mi je desna noga, v kateri sem imela nepopisne bolečine, in to v letu 1970. Nobeno zdravilo ni pomagalo. Tudi letos (1975) sem zelo zbolela in sem bolela cele mesece. Čeprav so mi zdravniki z Golnika nudili vso pomoč, sem bila ob vrnitvi brez moči, tudi ob palicah sem se komaj premikala. Zopet sem se z zaupanjem

obrnila na plemenitega škofa Baraga s prošnjo, naj mi pomaga. Obljubila sem tudi znesek za misijone in izpolnila. Iz vsega srca se mu zahvaljujem za uslišanje. Danes hodim brez palice in dihanje je veliko lažje. Enako topla hvala vam, ki zbirate njegova uslišanja in zahvale.

A. K. iz Ljubljane

OPERACIJA SE JE POSREČILA

Podpisana prosim, da javno objavite zahvalo Frideriku Baragu. Pred štirimi meseci je moja hčerka imela izredno težko operacijo. Ker je bila operacija zelo tvegana, sem jo priporočila škofu Frideriku Baragu. Danes je hčerka zdrava, zato se mu javno zahvaljujem z željo, da ga bomo kmalu lahko častili na oltarju. Tudi še naprej ga bom prosila za pomoč v družinskih zadevah.

T. E. Črnuče

POMOČ V HUDI DRUŽINSKI ZADEVI

Že dalj časa se čutim dolžno, da se zahvalim škofu Frideriku Baragu, ker me je uslišal v hudi družinski zadevi. Obljubila sem javno zahvalo in s tem obljubo izpolnila.

J. K. Godešič

BOLEZEN NA ŽIVCIH

Imela sem težko bolezen na živcih, osem let sem bila bolna. Zadnje čase sem imela vsak dan tako hude napade, da sem mislila, da me bo zadela kap. Ker imam naročeno „Srečanje“ in „Prijetelja“, sem brala o božjem služabniku Frideriku Baragu in tudi sama začela moliti k njemu. In zdaj ne čutim več napadov. Zato pošiljam dar, ki sem ga obljubila za njegovo dobroto. Zato bodi prisrčna hvala Frideriku Baragu za uslišano prošnjo.

M. H. Lipovci-Beltinci

SRCE SE JE IZBOLJŠALO

Zahvaljujem se škofu Baragu za uslišano prošnjo glede zdravja. Kot otrok sem izgubil vid na enem očesu, na drugem pa mi je zrasla mrena. Imel sem tako slabo srce, da so zdravniki odsvetovali operacijo očesa. Molili smo k škofu Baragu, srce se je zboljšalo. Bila je možna operacija očesa in je dobro izpadla. Prilagam dar za stroške, da skoro dobi naslov „sveti Baraga“.

A. S. Šenčur

REŠENA KRIVICE

Kakor sem bila že enkrat uslišana v težki zadevi na priprošnjo škofa Friderika Baraga, tako se že drugič javno zahvaljujem za vse milosti, ki mi jih je Bog naklonil po njegovi priprošnji. Že nekaj časa sem bila v hudi stiski zaradi neurejenih odnosov. Trpela sem krivico. Pred kratkim sem sklenila, da opravi več devetdnevnih za prištetje Friderika Baraga k blaženim. Že pri drugi devetdnevni se je vse v dobro obrnilo, česar nisem pričakovala. Ker imam globoko vero, zato sem v to popolnoma prepričana. Vedela sem: Nobenega izhoda nimam, samo Bog mi lahko pomaga na priprošnjo Friderika Baraga. In Bog je pomagal.

M. T. Pristava-Tržič

OZDRAVELA V KRATKEM ČASU

Zahvaljujem se škofu Frideriku Baragu za uslišano prošnjo. Čeravno že 18 let živim v tujini v daljni Avstraliji, sem hudo zbolela. Zgrabila me je nesrečna sladkorna bolezen (diabetes). Poleg tega sem imela še težko operacijo, tako da sem bila hudo bolna. Ker sem se z molitvijo devetdnevnice obrnila s prošnjo na škofa Friderika Baraga, sem v kratkem času ozdravela. Molitve sem opravljala vsak dan. Pa tudi še sedaj molim v zahvalo za zdravje. Zato tudi priporočam vsem, kateri berejo uslišane prošnje, da se obrnejo z molitvijo in prošnjo na Friderika Baraga in bodo uslišani. Vse pozdravlja iz daljnje Avstralije

V. R. Ventvortsville

OLAJŠANJE V TEŽKI BOLEZNI

Prisrčno se zahvaljujem božjemu služabniku Frideriku Baragu, ki mi je izprosil veliko olajšanje v moji težki bolezni. Januarja je minilo leto dni, kar sem imel hud napad išiasa. Zatekel sem se k božjemu služabniku za pomoč in sem bil uslišan. Obljubil sem, da bom poslal javno zahvalo in to sedaj izpolnjujem. Še za naprej se mu priporočam in molim, da bi ga kmalu častili na oltarjih.

F. A. Vipava

OBE NOGI STA ME HUDO BOLELI

Na radiu Vatikan sem poslušala Baragovo oddajo in med drugim tudi, da se ne zahvalijo vsi za uslišane prošnje, čeprav to obljubijo. Med temi sem tudi jaz. Skoro pol leta bo že, kar sem bila uslišana na dve prošnji.

Prva: obe nogi sta me hudo boleli. Šla sem k zdravniku, ki me je poslal na slikanje. Dobila sem ortopedske vložke. Ni pomagalo. Privatno sem dobila mažo za masiranje. Tudi brez uspeha. Bilo je lani prvo septembersko nedeljo. Vstala sem, da bi šla k maši, pa nisem mogla hoditi. Ustrašila sem se, češ kaj bo pa sedaj z menoj. Nazaj sem legla in mož je delal namesto mene. Ko sem ležala, so me noge še bolele. Spomnila sem se, kar sem brala v prilogi Srečanja o Frideriku Baragu. Prosila sem ga, naj mi pomaga. In zmolila sem očenaš in zdravomarijo. Nato sem zaspala. Mož me je zbudil in me vprašal, kako naj nakrmi prašiče. Odšel je, jaz pa sem poskusila vstati. Kar lepo je šlo. Začela sem delati, popoldne sem se odpeljala v Celje k maši. Od takrat me noge nič več ne bolijo. Trdno verujem, da sem bila uslišana na priprošnji Friderika Baraga. Še isti mesec v kvatrnem tednu sem zmolila devetdnevnico. Vsak dan molim k njemu v zahvalo in se mu še priporočam.

Druga: Moja hči živi na švedskem. Lani avgusta sem ji pisala pismo, pa je prišlo nazaj, češ da je odpotovala. Mislila sem, da bom dobila živčni zlom. Zatekla sem se k Frideriku Baragu za pomoč, da bi se hčerka oglašila in vrnila. V prvi polovici oktobra je prišlo pismo, v katerem mi sporoča svoj novi naslov. Kako sem hvaležna Bogu in Fr. Baragu za uslišani prošnji.

A. P. Velenje

PRIPROŠNJIK ZA BOLEZNI V NOGAH

Večkrat sem slišala o škofu Baragu, da je uslišal prošnje za pomoč v bolezni. Zelo me je bolela noga in sem se s prošnjo zatekla k škofu

Baragu. Molila sem vsak večer rožni venec. Baraga mi je zelo pomagal. On je že v nebesih, zato ga priporočam na oltar cerkve. Pa še vedno se mu zahvaljujem za dobroto, ker me je uslišal in se mu še za naprej priporočam.

G. J. Dobrnič

ZA VEČKRAT USLIŠANO PROŠNJO

Lepo vas prosim, da objavite zahvalo Frideriku Baragu za večkratno pomoč v težki zadevi: za uslišano nenadno zdravje in pomoč v družinskih zadevah. Prosim za javno zahvalo. In prilagam skromno darilo v korist božjemu služabniku Frideriku Baragu.

T. F. Ilirska Bistrica

ZAHVALA ZA DVAKRATNO USLIŠANJE

Škofu Baragu se zahvaljujem za dvakratno uslišanje in sicer za izboljšanje zdravja možu in hčerki. Priporočamo se v priprošnjo Baragu tudi za bodoče.

T. P. Kranj

POGOSTO SEM SE OBRNILA NANJ

V molitvi za prištetje Friderika Baraga k blaženim želite, da vam sporočamo morebitna uslišanja na njegovo priprošnjo. Pogosto sem se obrnila nanj v težavah in vselej se je dobro izteklo. Zato ga smatram za velikega priprošnjika pri Bogu.

P. V. Ljubljana

OZDRAVLJENE RANE

Zahvaljujem se škofu Baragu za pomoč in priprošnjo. Imela sem hude rane na telesu. Zaupno sem se zatekla k škofu Baragu in bila sem uslišana. Prosim, da se zahvala objavi.

T. K. Dolje-Tolmin

JAVNA ZAHVALA

Sporočam vam, da se javno zahvalim Frideriku Baragu za večkratno uslišano prošnjo glede zdravja in se mu še priporočam.

Hvaležna mati iz Žirov.

OZDRAVLJENJE PO TEŽKI BOLEZNI

V zahvalo škofu Baragu za ozdravljenje po težki bolezni.

M. B. Gornja vas-Šmarjeta

ZAHVALA ZA OZDRAVLJENJE

Prosim vas za objavo zahvale škofu Frideriku Baragu za ozdravljenje v težki bolezni.

I. J. Logatec

ZAHVALJUJEM SE ZA MIR VESTI

Škofu Frideriku Baragu se zahvaljujem za uslišano prošnjo, za pomoč v dušni težavi in za mir vesti.

G. J. Topolščina

OBRNILA SEM SE NANJ Z ZAUPANJEM

V težki boleznì sem se z zaupanjem obrnila k škofu Baragu za pomoč in ozdravljenje. Bila sem uslišana in še danes se za ozdravljenje zahvaljujem.

U. J. H. Iršica - Slovenj Gradec

OBLJUBILA SEM, DA SE MU BOM JAVNO ZAHVALILA

Dne 20. decembra 1973 sem ležala nesrečna, obupana, bolna. Večkrat je pogledal v sobo moj mož. V njegovih očeh sem videla prošnjo, željo: Daj, vstani! On sam bolan, v hlevu pa čreda bikov-pitancev, ki sem jih bila le jaz vajena. Ob vsaki najmanjši kretnji pa se mi je vlila kri kot izvir. To se je namreč že več let pojavljalo v vedno krajših presledkih. Zdravnik je že predlagal operacijo... Zapustiti moža samega z živino, ki še ni bila dopitana po pogodbi, to je bilo nemogoče. Od joka zabuhle oči sem skrila v robec, ko je narahlo stopila k postelji sorodnica. Brez besed je položila na zglavje list „Priatelj“ – in tiho odšla. Obupana kretnja roke je zadela na mrzle platnice. Prijela sem „Priatelj“ – in ga hotela zatakiniti pod blazino, a iz njega je padel vložek o Baragovih uslišanjih. Kot utopljenec sem se oprijela brošurice in sem jo prečitala na mah. Prosila sem ga v stiski tako zaupno, da so se posušile solze, verjela sem v pomoč...

Drugi dan sem vstala in od takrat se omenjena bolezen ni več pojavila. Uokvirila sem Baragovo sliko, ki je do takrat ležala med nerabljenim papirjem v omari. Od tistega dne pa do danes so bili redki dnevi, da ne bi z možem molila molitev, ki je natisnjena na zadnji strani podobice.

Lani, 1975, je bil pa mož zelo bolan. Trepetala sem za njegovo življenje. Zopet sem podvojila molitev in prošnje k Baragu. Pomoč je zopet prišla v pravem času. Čast zdravnikom in osebjem, a višja sila je bila, ki jih je vodila, da so mi rešili moža.

Obljubila sem bila Frideriku Baragu, da se mu bom javno zahvalila. Zavlačevala sem z izpolnitvijo obljube. Saj sama verjamem v njegovo pomoč. Gre za druge, da ne bi vanjo podvomili. Razpodelajte s to mojo izpovedjo v korist svetniškemu kandidatu Frideriku Baragu. S to zahvalo bi rada trpečim ljudem povedala, da je naš rojak veliki misijonar Friderik Baraga zares velik priprošnjik, le zaupati je treba!

Kmečka žena, F. š. Selšček, Begunje pri Cerknici

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Niti mi niti kdo v Ljubljani ne bo izrekel sodbe o teh in drugih izrednih uslišanjih, končno sodbo bo izrekla zdravniška komisija v Rimu. Dokazane čudeže pa bo sprejela kongregacija za zadeve svetnikov.

Gornji izjavi se pridružuje tudi uredništvo „Katoliških misijonov“. Vsem misijskim prijateljem in bralcem našega lista pa toplo priporočamo, da se v svojih težavah obračajo na Barago. **Vsako morebitno uslišanje bomo z veseljem objavili v našem listu in ga tudi posredovali v Ljubljano, vice-postulatorju prelatu dr. Vilku Fajdigu.**

naši misijonarji pišejo

AFRIKA

Iz Sudana na novega leta dan piše jezuitski brat FRANCE PREGELJ:

„Bog povrni za obe pismi in za dragoceni ček, ki je ravno pravočasno prišel, kajti tukajšnji škof je šel v glavno mesto te dežele in mi je on sam tamkaj ček vnovčil; sicer bi proces trajal cele mesece, ker gre tu pošta polževo pot. Malo letališče je res tu v bližini in letalo bi moralo pristati enkrat na teden, a je vedno kaj narobe. Če enkrat na mesec pride letalo do tega mesta, je lepo.

Draginja je tu tudi taka, da se Bog usmili. Če kaj najdeš v trgovinah, je treba zelo drago plačati, in še to je vse konzervirano; svežo hrano je težko dobiti, razen mesa, in še tega je treba brž porabiti, ker ni hladilnikov.

Zanima Vas, kaj tu delam. Poučujem knjigovodstvo in angleščino. Drug čas pa porabim za popravila stavb. Posebno strehe so vse preluknjane od krogel, kajti pred nekaj leti so imeli to semenišče zasedeno uporniki in so vse uničili, kar je bilo lesenega, pa požgali. V bogoslovju imamo sedaj deset kandidatov v teologiji in dvajset v filozofiji; poleg tega imamo tudi malo semenišče, ki ima v višjih razredih štirideset učencev, v nižjih pa osemdeset. V oddelku nižješolcev je samo en duhovnik in štiri redovnice, ki učijo. Učenci višjih razredov študirajo kakih deset kilometrov

stran, in te poučujejo in vodijo naši sobratje od tu. Teh deset kilometrov morajo profesorji pogosto napraviti kar peš. Nafta pride namreč zelo poredko s severa in je tudi draga; treba je zelo pohiteti, da kaj dobite, kadar dospe.

Cerkev se tukaj spet prebuja in poganja mladike, le delavcev je premalo, da bi te mladike gojili. Naša država dovoli vstop samo angleško govorečim misijonarjem: Amerikancem, Angležem in Indijcem. Jaz sem sicer prišel iz Anglije, a imam dovoljenje samo za eno leto, nakar moram prositi za podaljšanje. Domače duhovščine je zelo malo, sester pa še manj. V našem kraju so samo nekatere sestre italijanske narodnosti, tiste, ki poučujejo v malem semenišču, štiri pa so v gobavski bolnici. V teh krajih je tudi zelo veliko slepcev; baje povzročča slepoto neki mrčes v vodi; kajpada jo pospešuje nesnaga in revščina ter slaba prehrana, posebno med tem plemenom Dinka. Ob priliki bom poslal kako fotografijo.“

Iz Etiopije nam je poslala poleg članka o v skale vdolbenih cerkvah, objavljenega v tej številki, misijonska zdravnica s. JANJA ŽUŽEK tudi zanimivo pismo, in sicer z dne 7. februarja:

„Sredi januarja sem si končno mogla vzeti štirinajst dni počitnic, ker je prišla ena od sosester zdravnic pomagat za nekaj mesecev. 50 kilome-

trov južno od Addis Abebe imamo sestre vseh družb počitniško kolonijo, ležečo pri malem vulkanskem jezeru, kjer je res zelo mirno in človek hitro dobi nazaj svoje moči. Tu sem Vam mogla končno nekaj napisati.

Prejela sem od Vas ček, za katerega se zahvaljujem vsem sodelavcem. Vesela sem ga bila in je šel takoj v naš sklad za pohabljenе otroke. Dnevno molimo za namene naših dobrotnikov.

Ne vem, če sem Vam že pisala o posvečenju etiopskega novomašnika v Addis Abebi lanskega junija. Za vsak slučaj Vam tu nekaj napišem; pošiljam tudi sliko, ki je bolj slaba, ker je fotografirano proti soncu, a druge prilike nisem dobila. Visokorasli na sliki je novoposvečeni, manjši pa je pomožni škof iz Addis Abebe.

Novomašnik je vstopil v malo semenišče pred petnajstimi leti, in sicer v Attat, kjer smo sedaj me. Kot sem vam že enkrat pisala, je naša bolnica nastanjena v bivšem malem semenišču, ki so ga pa pred trinajstimi leti predstavili. Tako v nekem smislu tega novomašnika smatramo kot „našega“, zato sem šla tudi jaz na slovesnost kot predstavnica bolnice. Novomašnik je višje semenišče opravil v Rimu, kjer je bil skoraj devet let. Šest njegovih tovarišev so posvetili v Rimu. A on je hotel imeti posvečenje doma v Etiopiji. Izhaja iz malega mesteca, 40 kilometrov zapadno od Addis Abebe. Oče je še živ in je prišel na posvečenje. Novomašnik je imel ob vstopu v katedralo ob strani škofa in očeta. Cerkveni pevci so močno zabobnali in žvenkljali s tipičnim instrumentom „sistrum“. Cerkev je bila nabito polna šolskih otrok, vernikov, redovnic, vse praznično oblečeno v etiopski narodni noši. Obred posvečenja je bil v amharščini.

V trenutkih posvečenja in potem,

Etiopski novomašnik s svojim škofom

ko je prvič pristopil oblečen v mašnika in ko je prvič začel deliti sv. obhajilo, ga je vse ljudstvo v cerkvi pozdravilo s tipičnim krikom iz grla. Tak krik je v navadi samo, kadar pride novorojenček na svet. Simbolično, kajne! Na koncu, ko so ljudje poljubljali novomašniški križ pred oltarjem, so pa pevci in ljudstvo zadaj v cerkvi pri izhodu zares veselo in močno zaplesali. Moški so pri tem poskakovali do enega metra visoko. S takim plesanjem spremljajo najvažnejše dogodke: poroke, rojstva in največje cerkvene praznike. Res sem bila vesela, da so si privoščili izraze čisto etiopskega veselja, po svojih navadah, ne po tujih.

Po maši je bil preprost sprejem za vse ljudi, ki so bili v cerkvi. Predsednik župnijskega sveta je pozdravil škofa in novomašnika, na kar je šel

novomašnik med ljudi, medtem ko so jim postregli s koščki kruha in s korcem mrzle sladke pijače. Čutili smo, da smo eno občestvo, ljudstvo božje.

Štirinajst dni nato pa so kapucini imeli mašniško posvečenje v svojem noviciatu, sedem kilometrov izven Addis Abebe. Edino večje semenišče za škofijske duhovnike za severni del dežele je na severu. Iz juga jih še vedno pošiljajo v Rim. Kapucini imajo svoje višje semenišče v Asmari, a nekatere tudi še pošiljajo v Rim.“

Vsaj kratko naj predstavimo **ново misijonarko**, usmiljenko s. VIDO GERKMAN, ki že deluje v državi Rwanda v centru Afrike. Od tam se nam je prvič oglasila dne 11. februarja s sledečimi vrsticami:

„Dovolite, da se Vam oglasim s kratkim pismom. Od s. Cecilije Prebil v Parizu sem dobila Vaš naslov in sedaj se Vam javljam iz Rwande, male državnice v središču Afrike.

Doma sem iz majhne vasi pri Cerkljah na Gorenjskem. Že nekaj let sem čutila željo, da bi šla delovat v misijone. Leta 1969 sem vstopila v Družbo krščanske ljubezni – k usmiljenkam v Beogradu. Napravila sem srednjo medicinsko šolo, delala nekaj časa v bolnici, v jeseni 1976 sem pa odšla v Pariz zaradi učenja francoščine. Od tam sem v začetku tega meseca odpotovala v Rwanda, deželo stoterih gričev, kot jo imenujejo... Tu sem se že takoj po prvih dneh začela uvajati v delo, ki je z materami in otroci.

Priporočam se misijonskim prijateljem v duhovno pomoč, ki je vsakemu izmed nas nujno potrebna, posebno še na začetni poti.“

O lazaristovskem bratu MARCELU KERŠEVANU, ki deluje že nad štirideset let v bivšem Belgijskem Kongu, nam poroča nekaj novic njegov

brat, bivši misijonar istotam, Karel Kerševan, ki sedaj bolega v Belgiji:

„Ko sem se vrnil s počitnic v Sloveniji, sem prejel dve pismi brata Marcela, eno iz meseca marca, ko je on odhajal iz Irebu, drugo pa od začetka avgusta. Pozneje sem govoril o njem tudi s štirimi sobrati od tam, ki so tu na dopustu. Eden od teh je leta dolgo živel z Marcelom na prejšnjem mestu, drugi je pa sedaj z njim skupaj. Ta mi je povedal, da bo sprememba okolja Marcela poživila, zato je rad prišel v Iboko. Ob postaji Irebu so namreč iz prejšnjega vojaškega naselja naredili nekako koncentracijsko kazensko taborišče za upornike iz časa revolucije. Ti ljudje so stalno nadlegovali misijon, so marsikaj pokradli, ker so bili pač lačni. Za misijon je postala taka soseščina nevzdržna. Versko je sedaj ta postaja oskrbovana iz osrednje postaje Bikoro, a je zato treba čez muhasto jezero Tumba, 60 kilometrov daleč. V začetku tega meseca sem na diapozitivih, videl tudi Marcela na delu v Iboko. Tega sem bil zelo vesel, saj teče že sedmo leto, odkar sva se ločila.“

Dne 5. januarja nam je pisal misijonar o. EMIL ČUK iz Beneške Slovenije, ki je bil vzgojen v italijanskih zavodih, zato piše v italijanščini. Prevajamo:

„Ne morete si predstavljati mojega veselega presenečenja, ko sem za božič prejel Vaše pismo s priloženim čekom za 300 dolarjev. To je bilo pač najlepše novoletno darilo. Srčno se zahvaljujem vsem, ki po Katoških misijonih prispevate za misijonarje! Naj Vam Gospod na tem svetu povrne z duhovnimi in materialnimi darovi, jaz pa se Vas spominjam vsak dan pri sv. maši. Tudi moji verniki, kateri bodo imeli korist od Vašega daru, molijo za dobrotnike.

Ta vaš dar mi je še v posebno veliko oporo in opogumljenje, kajti zelo sem bil prizadet prav zadnje dni v vsej moji skrbi in prizadevanju, da napeljem tekočo vodo kraju Kifumbe, v katerem delujem. 8. decembra popoldne je bil tu naliv, ki kar ni hotel ponehati. Tri ure je lilo kot iz škafa. Po deželi ni bilo skoraj nič škode, kajti še niso začeli z obdelavanjem polja. Toda meni je odneslo skupaj z zemljo prvi jez, ki sem ga s težavo napravil, da bi iz njega stalno prihajala voda po nameravanem vodovodu. Hvala Bogu, da je vsaj cementni jez zdržal. Zdaj bo delo na vodovodu nekoliko kajpada zastalo.

Da nabere kaj pomoči, ki jo po tej nesreči še posebno potrebujem, sem se odločil, da se poslužim počitnic, ki mi jih družba dovoljuje vsakih pet let, in grem v Italijo in domov. Po počitnicah bom obnovil svoje delo med domačini v Kifumbe ne le v duhovnem pogledu, ampak tudi v socialnem.“

Iz Južne Afrike imamo več pisem štirih sester oblatinj sv. Frančiška Saleškega.

V začetku julija nam s. ELIZABETA POGORELC sporoča, da je prejela naš denarni dar; medtem je bila predstavljena v misijon Upington; to je že njen peti delokrog v trinašdesetih letih misijonskega delovanja:

„Tu nadomestujem sestro, ki je leta 1933 z menoj pripotovala v Južno Afriko. Dobri Bog jo je sedaj poklical k sebi.

Upington je veliko mesto, ki se vedno bolj širi. Šteje nad 30.000 prebivalcev. Od teh je 7.000 katoličanov. Naš misijon je bil tu ustanovljen leta 1911. Leta 1933 sta dospeli prvi dve sestri, leta 1934 pa mlad misijonar iz Avstrije. Ta je neumorno deloval, zidal šole, hišo za sestre, sirotišnico, cerkev tukaj v mestu in na številnih

Ta slika in spodnja kažeta delo za vodovod v misijonu o. Emila Čuka v Kifumbe.

zunanjih postajah. A preveliko delo je neumornega misijonarja spravilo v grob že leta 1972.

Danes šteje naše misijonsko osebje šest delavnih sil: misijonar je Severnoamerikanec. Pomaga mu še drug misijonar, mešanec iz Južne Afrike. Potem je še en misijonski brat, ki je stalno v postelji radi mrtvouda. Za hišna opravila smo tri

sestre: poleg mene še dve beli sestri, rojeni v Južni Afriki.

Največji delež na apostolatu leži na dvainštiridesetih katehistih, ki so raztreseni po deželi.

Moj življenjski motor se je v teku let že precej izrabil. Zdravniki skušajo stanje izboljšati. Ugotovili so, da imam razširjeno srce, visok krvni pritisk in utrujene živce. Hvala Bogu za vse to; molim, da bi srečno prirajžala v večno domovino.“

V začetku in proti koncu decembra nam ista misijonarka spet piše:

„Tu previdno nadaljujemo z delom, ki je precej obširno med mladino v najrazličnejših krožkih. Pred letošnjimi počitnicami je imela tukajšnja mladina vseh verstev tridnevno premišljevanje o abstinenci. Vsi so vneti za popolno abstinenco; danes so se

vrnili na svoje domove polni vnetosti, da bodo za svoj sklep pridobili še druge. Me vemo, da jih moramo z molitvijo podpirati, kajti stanovitnost v sklepkih ni tako lahka. Mladina si tudi pomaga med seboj na tedenskih sestankih. Pomagajte s svojo molitvijo tudi Vi.

Naj se po vas zahvalim vsem misijonskim dobrotnikom v Združenih državah, v Kanadi, v Argentini, na Koroškem in Primorskem in drugod za vso pomoč, ki nam jo izkazujejo; dnevno se vseh spominjam pri tabernaklju.“

Koncem decembra se misijonarka zahvaljuje za dar, ki smo ji ga poslali znova, in pravi, da ji bo prišel prav ne samo za obdaritev ubogih o božičnih praznikih, ampak tudi za njihove osebne potrebe, saj bo treba poskrbeti za civilno obleko, za primer, da bi morali nenadoma kam bežati. In poroča:

„Kako vzdržujemo zadnja leta naš misijon? Pred tremi leti so bile vse šole podržavljene, tudi naša ljudska šola. Sedaj imamo v naših nekdanjih šolskih prostorih najrazličnejše ustanke in prireditve za mladino, odrasle, poročene in ne poročene. Ob nedeljah pa se vsi razredi napolnijo z otroci nedeljske šole. Naš misijon je sredi mesta. Mestne dame (bele) so nas že leta nadlegovale, da bi začele z malčki pod petim letom starosti. In res smo lani marca začele s „Play center“ za te otroke od prvega do petega leta. Starši plačujejo mesečno vzdrževalnino, povprečno 8 dolarjev za enega otroka na mesec. Letos smo imeli od 25 do 30 takih malčkov na skrbi in vzdrževalnina je bila naš edini dohodek, poleg darov dobrotnikov. Večina teh otrok je protestantska, a iz vernih protestantskih družin. K nam jih pošljejo starši zato, da izpopolnujemo njih vzgojo, zlasti

Pogrebna maša v misijonu Upington za umrlim misijonarjem.

ker starši večinoma nimajo dovolj časa zanje, ker pač delajo po bankah in trgovinah.“

Tudi s. VINCENCIJA NOVAK iz iste družbe nam je lansko leto poslala v drugi polovici tri pisma. Prvo koncem junija vsebuje tele zanimivosti:

„Letos sem že dvainštirideseto leto v Afriki, od tega devetintrideset let tukaj v Keimoesu. Tri leta sem bila v drugem misijonu, kamor so me poklicali skupaj z našim misijonarjem in še eno sestro ustanovit nov misijon, ki se zdaj lepo razvija, le škoda, da imamo malo sester in da tisti gospod misijonar preveč gara. Tu v Keimoesu je naš največji misijon. Dela je čez glavo, misijonarjev pa vedno manj.

Kakor gotovo berete, smo tudi tukaj v Južni Afriki v veliki nevarnosti. Komunisti so pridno na delu. Vsak dan čujemo po radiu, kako hude stvari počenjajo po naših mestih in tudi na podeželju, kamor se vtihotapijo in moré. Ljudje niso nikjer varni. Tudi pri nas na misijonu smo nekaj doživeli: ponoči je prišel ropar, vdrl v garažo in izvlekel na glavno cesto naš novi avto, misleč, da se bo lahko kar lepo z njim odpeljal. Pa k sreči ga je zasačil še o pravem času naš brat, ki je čul ob enajstih ponoči nemir zunaj, pa je najprej mislil, da se gospod misijonar odpravlja h kakemu bolniku, a se mu je začelo sumljivo zdeti, pa je hitro vstal in zagledal na cesti pri avtu črno postavo. Ko je ropar videl prihajati brata, je vse pustil in zbežal.“

Naslednje pismo nam poroča še bolj žalostne stvari. Dne 4. novembra nam misijonarka piše:

„Odkar sem tukaj, v teh dvainštiridesetih letih še nismo bili v taki nevarnosti kot sedaj. Ne vem, kaj je prišlo v tukajšnjo mladino: začela je

uničevati svoje lastne domove, šole, univerze in tudi cerkve. Nekaj naših študentov se je vrnilo, ker so njihove šole razbite, brez oken in vrat. Študentje, ki se ne marajo pridružiti razgrajajem, jih sami dobe po glavi. Tudi pri nas so na državni visoki šoli že začeli z nemiri, a jih je tukajšnja močna policija kmalu zadržala.

Drugače gre delo še kar lepo naprej, saj delujemo za božje kraljestvo ljubezni in miru, ki ga svet tako potrebuje. Tudi smo začeli z zidavo cerkve v novi naselbini, kjer je vlada pozidala nad dvesto lepih hišic.“

V pismu proti koncu leta se zahvaljuje misijonarka za poslani ji denar in pravi, da ga bodo porabili za zidanje te cerkve. Priporoča se vsem, naj molimo, da bi se južna Afrika rešila uničujočega komunizma.

Poleg sester Pogorelc in Novak pripadata isti družbi tudi dve rodni sestri Benigna in Alojzija Šteh. Pismo imamo samo od BENIGNE ŠTEH, ki nam v začetku julija piše iz Koelenhafa, zahvaljujoč se tudi ona za denarno pošiljko. Iz njenega pisma povzemamo sledeče vrstice:

„Tukaj smo štiri stare sestre, ena je bolna na raku, stara 73 let; jaz ji strežem noč in dan. Veliko molimo in darujemo za misijske prijatelje v Argentini in Severni Ameriki.

V novi naselbini Ocien-Wen, kjer so tri afriške sestre od januarja na delu, je božji blagoslov očividni. Ljudje so hvaležni, dobri, radi zaupajo sestram svoje otroke, ki se lepo učijo in spoštujejo sestre. Eden izmed fantičev, trinajst let star, je zelo zbolel. Na roki je imel veliko rano. Specialisti so ugotovili neozdravljivi rak. Medtem, ko so čakali in se odločali, kaj storiti, so sestre s starši in vso družino molile pred Najsvetejšim v privatni kapeli, proseč za ozdravljenje po priprošnji naše matere usta-

noviteljice. Osmi dan se deček počuti dobro, nič več ga ne boli in koža je zaraščena. Določeni dan gre deček z materjo k zdravnikom, da bi mu povedali, kaj in kako. Silno so bili presenečeni, ko so videli ozdravljenca, ter ga spraševali, kako si je zdravil roko. To se je zgodilo aprila meseca, zdaj smo začetku julija, deček je še vedno zdrav in se pridno uči.

Tu v Koelenhofu veliko delamo in molimo. Mlade sestre študirajo in bodo oktobra položile prve obljube. So goreče in zaupamo, da bodo vztrajale.

Moja sestra Terezija Alojzija me je tu obiskala in sem ji dala brati vaše pismo; pravi, da se vam bo kmalu oglasila.“

MADAGASKAR

Z misijona Ihosy nam piše koncem decembra in sredi januarja misijonar IVAN ŠTANTA CM, ki tamkaj deluje skupaj z italijanskimi sobratmi. Lepo se zahvaljuje za denarno pošiljko in pojasnjuje nekatere podrobnosti iz svojega delokroga:

„Večino mojega časa porabim na misijonskih potih severno od Ihosyja na področju, ki ima kakih 5.000 kvadratnih kilometrov in 8.000 prebivalcev. Naselja so zelo oddaljena med seboj. Morda je v celem področju le par vasi, ki imajo po 300 ljudi. Med prebivalci je še malo katoličanov: po zadnjih statistikah imam okoli 1.000 ovčic. V ostalem času se zanimam za pohabljenca, ki žive v naselju Zazafotsy, in za jetnike v Ihosy in Anambaza, ki jih je 570. Gobavec na mojem področju ni dosti, morda kakih 100. V kolikor mogoče, jih pošiljam v Isoanalo, ko pa grem naokrog, jim prinašam zdravila, da se sami doma zdravijo. Ker delujem med samimi reveži, mi denar kar hitro izhlapi,

zato se vam še enkrat zahvaljujem za Vaš dar.“

Od staroste slovenskega misijona na Madagaskarju, FRANCITA BUHA CM, smo že sredi decembra prejeli pismo, v katerem nam po svoje opiše to ali ono doživetje, ki nam je deloma znano že iz pisem drugih misijonarjev tamkaj:

„Imamo škofa; dne 16. novembra smo zvedeli, kdo bo: Charles Remy Rakotonirina, ki je bil dosedaj generalni vikar škofije v Fianarantsoi. To zadnjo nedeljo smo ga uradno sprejeli v našo škofijo. Skoraj 30 duhovnikov, med nami trije domačini, je popoldne ob napolnjeni katedrali z njim somaševalo. Videlo se je, da naše obalne vročine ni vaju, ker se je zelo potil. Fianarantsoa je namreč kakih 1400 metrov nad morjem. Nekateri izmed nas je že poznal, saj se na poti v Tananarive skoraj nujno ustaviš v Fianarantsoi, vendar smo bili včeraj ves dan zbrani in še danes dopoldne, da je vsak izmed nas na kratko predstavil svoje področje. Včeraj dopoldne je najprej zboroval s sestrami štirih različnih redov, ki sedaj že delujejo v naši škofiji Farafangana; njega dni so delovale samo usmiljenke. Novoimenovani bo posvečen v škofa v nedeljo 27. marca.

Družba je obnovila komuniteto v Vangaindranu. Sestavljamo jo samo slovenski misijonarji, kajti g. Andrès, ki je v Ranomeni, bo spadal k farafanganski družbeni skupnosti. Jaz pa, čeprav delam na farafanganskem področju, spadam k vangaindranski hiši. Naš superior je Rok Gajšek.“

Za božič sta se nam oglasila iz Midongyja oba škofijska duhovnikamisiijonarja, ki v tistem kraju delujeta: PEPI GIDER in FRANČEK KRANER. Pišeta pa predvsem o treh laičnih misijonarjih, ki jih je tja

„Naenkrat je zmanjkalo poti... Kam sedaj...“ Misijonarja Peter Opeka in Rado Sušnik – kdo bi bil tretji, desno, ne pogruntamo...

poslal Misijonski zavod, in sicer precej hūdomušno:

„Vaši fantje so že toliko pisali o Midongyju, da ni kaj več dodati. Izkazali so se kot odlični šoferji, saj imajo že vsi za seboj preizkušnjo po midonskem pragozdu. Poleg tega, da so odlični delavci vsak v svoji stroki, so tudi odlični kuharji. Pravijo, da bo tudi asado še prišel na vrsto. Bomo videli... Fredi ti naredi takšne palačinke, da sploh ni treba posode pomivati, ker se vse obliže. Tone iz najlepših kosov mesa naredi tako oglje, da bi prekosil najboljšo oglarje v Argentini. Janko te pa sploh ne pusti k štedilniku, tako je vse dobro

in za fajmoštre nič ne ostane. Mogoče, če bi vi prišli na obisk, bi vam le kaj pustil. Največje težave imamo s Fredijem, sploh ga ne moremo nasititi s cementom, takoj ga mu zmanjka. Kar zadeva dušno pastirstvo ta trojica mehaničnih, zidarskih in tesarških strokovnjakov prispeva toliko, da ni niti prostora ob nedeljah na ženski strani v cerkvi. Naši mladi kristjani se lepo razumejo z njimi, še bolj kot z nami misijonarji – saj jim ne zavidamo... Zadnje dni se precej mladine zbira okrog zelene mize – delo mojstra Toneta; igrajo ping-pong. V tem mi misijonarji vaši trojici zlepa ne bomo kos.“

Tudi JANKO SLABE iz Ankarane se nam je oglašil, in sicer 1. februarja. Med drugim piše:

„Zadeva glede cerkve v Ankarani je bila dolgo časa na mrtvi točki. Zdaj ni več in je sklenjeno, da se bo iz skupnih fondov zidala, ne jutri ali pojutrišnjem, ampak mogoče že celo letos. Priporočam se dobrotnikom, da v namen gradnje te cerkve v ta skupni fond kaj prispevajo.“

Tudi slovenske misijonarke so se nam z Madagaskarja oglasile.

Iz Vangaindrana nam piše sestra AMANDA POTOČNIK, ki smo jo prosili za nekaj pojasnil glede tamkajšnjega misijonskega dela. Zdaj nam odgovarja:

„Nas sester je zdaj tukaj v Vangaindrano deset, in to pet domačink in pet evropejk, od slednjih dve Italijanki, ena Francozinja, ena Španka in jaz. Imamo šolo za fante in dekleta skupaj, otroci plačujejo šolnino, precej jih je pa, da se šolajo brezplačno, ker so otroci ubogih.“

V dispanzerju bo sedaj delala sestra Španka z dvema dekletoma, prej pa je vodila Slovenka Marija Pavlišič, ki je zdaj v Ranomeni. Zdravijo razmeroma veliko ljudi, tudi do 200 jih pride vsak dan. Nekaj zdravil dobivamo iz zaledja, pa še daleč ne zadosti. Zato nam je treba zdravila kupovati.

V našem področju je tudi zelo veliko gobavev. Samo v okolici Vangaindrana jih je čez 400. Pomagamo jim kolikor pač moremo, in jih tudi obiskujemo.

Od tukaj hodimo sestre na misijonska pota v Matango, Manambondro in Ankarano in še na več postojank v okolici Vangaindrana. Od države ne dobivamo skoraj nobene pomoči, iz naše sestrskeske centrale pride pomoč

od časa do časa, sicer smo pa odvisne od dobrotnikov v Evropi in Ameriki.

Naša sestra prednica je italijanske narodnosti. Te dni smo v naši škofiji dobili novega škofa, Malgaša, jezuita. Prav danes je tu pri nas v Vangaindrano. Verniki so mu pripravili lep sprejem z nagovori, petjem in plesom.

Misijonarja Peter Opeka in Rado Sušnik delujeta z vso vnemo in grožnostjo.“

Iz Tangainonyja, kjer deluje tudi s. Marjeta Mrhar, se nam je oglašila s. TEREZIJA PAVLIČ, v začetku februarja:

„S. Marjeta se vrne k nam 15. marca. Ne vemo, če pride iz domovine še kaka Slovenka na pomoč. Saj se tudi ne ve, kako dolgo bomo tu še lahko delali. Zaenkrat nam sicer ne delajo nobenih težav, gotovo pa je, da bo ob priliki izbruhnilo na dan to, kar se zdaj tiho kuha.“

Vaš dar bom dala za vzdrževanje učiteljstva. Tu je še vedno navada, da šolo vzdržujejo misijonarji in sestre; koncu leta 1976 so ugotovili, da imajo precejšen dolg. Katoliško čuteči verniki ne bi radi, da bi se ta privatna šola zaprla, ker bi otroci s tem izgubili krščansko formacijo.

V preteklem letu smo pomagali nad 50.000 bolnikom. Poleg tega smo sodelovale pri akciji Rdečega križa v zdravje otrok in njihovih staršev, zato smo Vam hvaležni za vso denarno pomoč, saj so potrebe velike.“

Rojaki!

Lepo Vam priporočamo, da darujete za slovenske misijonarje v sklad Katoliških misijonov. Že vnaprej za vsak dar: Bog plačaj!

PO MISIJONSKEM SVETU

RODEZIJA postaja področje ognjenika, ki lahko zdaj zdaj izbruhne. Ni treba nobene domišljije, vedeti, da je z vso silo na delu Sovjetska zveza, morda preko Kube kakor je bila v Angoli in je še v drugih afriških državah. Zadnji pokolj treh misijonarjev jezuitov in treh misijonark dominikank na misijonski postaji sv. Jožefa, le 60 km proč od glavnega mesta Salisbury, je predznak tega, kar se utegne zgoditi v velikih razsežjih. Tragika je v tem, da Cerkev v Rodeziji že leta prosi in svari. A predsednik Smith in manjšina belih so nepopustljivi. Gverilci, ki ne čakajo na diplomatsko rešitev vprašanja, pa so vedno bolj nasilni. In kar je bilo pričakovati: trpeli bodo najbolj misijonarji, ki so s svojim evangeljskim naukom kakor med dvema mlinskima kolesoma in jih sovražijo eni in drugi. Ta dogodek je odjeknil po vsem svetu, kakor je odjeknil pred časom zapor odločnega škofa Lamonta.

CERKVENI PAPEŠKI LETOPIS za leto 1977 prinaša med drugim sledeče podatke: po svetu ima Cerkev 2.250 škofij, 97 organiziranih škofijskih konferenc, 46 katoliških vseučilišč, 221 moških redovnih družb z 253.903 redovniki in 1.173 ženskih redovnih družb z 777.768 redovnicami, 33 samostojnih teoloških fakultet in 33 teoloških fakultet v sklopu državnih univerz.

OB PRILOŽNOSTI ARABSKEGA IN AFRIŠKEGA ZBOROVANJA v Kairu se je dobro spomniti besed predsednika Kenije Kenyatta, ki je govoril zbranim škofom: „Vesel sem, da je Cerkev dosegla tako stopnjo enotnosti. To je zgled za druge. Tako dokazujete, da je možno doseči enotnost z dobro voljo, z dobrim sosedstvom in da imajo skupni problemi prednost spričo narodnostnih razlik. Vaše konference se udeležujejo tudi zastopniki daljnih dežel! Vaši stiki s temi deželami, zlasti s prekomorskimi, pospešujejo naš razvoj. Mi jim izrekamo dobrodoščilo. Mi tu v Keniji se trudimo, da dosežemo zaupanje v same sebe. Toda zaupanje v same sebe ne pomeni samozadostnosti. Nobena dežela ne zadostuje sama sebi. Vsi potrebujemo na en ali drug način v pomoč roko od bratov drugih držav. Zato prosim vas, škofje, ki predstavljate te države, da ponesete našo zahvalo bratom, ki nam pomagajo!“ Kadar bo ta državniška modrost osvojila mlade afriške države, bo možno pričakovati, da bo Afrika postala čisto nekaj novega.

UGANDA živi v neprestanem strahu, kaj bo storil njen predsednik. Grožnje tujcem so na dnevnem redu že vsa leta. Zadnji čas je pozornost svetovnih občilnih sredstev spet obrnilo svojo pozornost na Ugando zaradi smrti protestantskega škofa in dveh

ministrov. Za njima grozi smrt tisočim pripadnikom dveh rodov, ki naj bi bili vmešani v atentat ali pripravo atentata na Amina. Naravnost neverjetno je, kako more v dvajsetem stoletju vladati tak človek. Ugandska Cerkev je številčno zelo močna. Tudi glede duhovniških poklicev je izredno obetajoča. Toda kakor Damoklejev meč visi nad njo svojevolsnost predsednika.

ŠKOFIJA FIDŽI-OTOKOV je dobila škofa domačina. Škofija šteje 550.000 prebivalcev in med njimi 50.000 katoličanov. Letni prirastek katoličanov je 5 %. In nastaja problem, ker je misijonarjev vedno manj in je vsako leto vedno večja njihova povprečna starost. Zato je takoj ob nastopu škof apeliral na vernike, naj aktivno sodelujejo v življenju in evangelizaciji Cerkve.

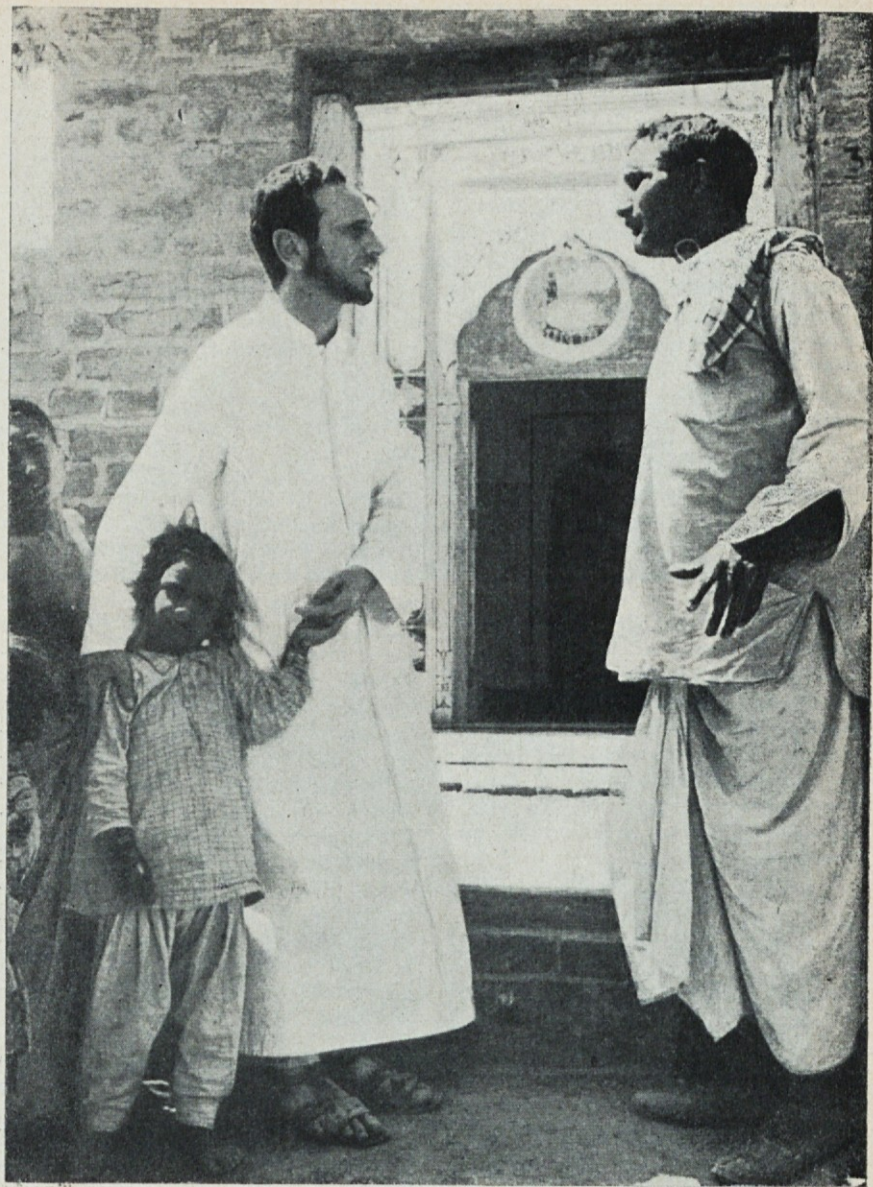
NA OTOKU REUNION je verjetno najmlajši škof. Star je 34 let. Otok Réunion je med Madagaskarjem in otokom sv. Mavricija. Je francoska last in za sedaj vsaj še ni pričakovati, da bi postal samostojna država, kar tudi brez tuje pomoči živeti ne more. Prebivalstvo je zelo mešano: belci, Kitajci, kreoli, mešanci, muslimanski Indijci. Po statistikah je že 97% katoličanov. Do zdaj so imeli francoske škofe. Lani pa je bil za škofa imenovan domačin „kreolec“ Gilbert Audry.

TAJSKA ima predvsem aktivne misijonarje. Kar čudno je, da kljub razpoloženju Tajcev za kontemplativno življenje še ni bil ustanovljen noben kontemplativni red. Pred leti je bilo v Bangkoku zborovanje različnih ver prav v ta namen, da bi se soočili narodi v tem vprašanju skritega bogomiselnega življenja. Prav tam je dokončal svoje življenje svetovno znani trapist konvertit Tomaž Merthon. Pri-

čel pa se je prvi poizkus katoliškega bogomiselnega samostana leta 1969. Na zelo odmaknjeni misijonski postaji Nong Ri je eden misijonarjev Pariške misijonske družbe začel z novim poizkusom kontemplativnega samostana. Življenje naj bi bilo ukrojeno po budističnih tradicijah. Kljub večletnemu obstoju je vprašanje še vedno odprto. Za zdaj nosi odgovornost za ta poizkus škofovska konferenca, Rim ni dal še nobenega pristanka. Ni pa dvoma, da bi bila škoda za narod, kot je tajski, če ne bi imel poleg aktivnih redovnih družb tudi bogomiselnih samostanov, ki se bodo seveda morali priljučiti značaju Tajcev.

SVETA REKA GANGES je romarski center Indijcev hinduistične vere. Letos januarja je bilo izredno veliko ljudi. In to zato, ker je po mnenju strokovnjakov zaradi ugodnega ozvezdja letošnje leto bilo posebej primerno za očiščevanje, kot menda ni bilo že 144 let. Središče je ob sotočju rek Umme in Gangesa, to je kakih 560 km severovzhodno od New Delhi. Kakšen dan je bilo tamkaj zbranih na ogromnem prostoru tudi do deset milijonov ljudi. Razumljivo, da je morala za ta verski shod poskrbeti tudi vlada. Kako zavarovati življenjsko varnost tolikim množicam, to je bila prva skrb. Istočasno pa se je te okolnosti vlada poslužila, da ljudstvo izobražuje in vzgaja za obnovo dežele. Okoli dvesto televizijskih aparatov je predvajalo gospodarske načrte vlade.

MAO KRŠČEN? – Že leta 1970 se je širila ta vest, da je bil Mao leta 1936 na dolgem maršu tako oslabiljen, da so se zanj zavzele misijonarke-frančiškanke in da je bil ob tej priliki krščen. Neki ameriški list je ob Maovi smrti ponovil to zgodbo. Prav nihče pa je danes ne more izpričati kot resnično. In sedaj na Formozi ži-

Katoliški misijonar – in mohamedanski „hodža“

veči kardinal Jupin je mnenja, da je to misel treba pokopati. Vendarle ostaja za vsem neka skrivnostnost. Kardinal je dejal, da je vedno molil za njegovo spreobrnjenje in da moli zanj tudi zdaj po njegovi smrti. A to je edino, kar je izjavil.

PAPUANSKI PREDSEDNIK Mihael Somare je dal misijonarjem veliko priznanje. „Vaša pomoč je nam potrebna. Mi vemo, da v naši deželi misijonarji res hočejo služiti in niso prišli iz kakšnih gospodarskih interesov ali da bi sami obogateli.“ Še več: nova država prizna, da so prav misijonarji pomagali k vzponu naroda, ki je v kratkem iz kanibalizma prišel do samostojne države. In vsaj zdaj nič ne moti, da je domačega klera le 7%, vsi ostali misijonarji pa so tuji. Vsega je tam 520 duhovnikov. Mlada država šteje 2 milijona 600 tisoč prebivalcev. Večina je že krščena: en milijon je protestantov in katoličanov 750.000. Razumljivo je, da domače duhovščine še ni, ker so iz šol izšle komaj prve generacije. Dalje pa mlada papuanska Cerkev upanje, da se bo začel uspešno reševati tudi ta najbolj važni misijonski problem: vzgoja domače duhovščine, ki naj čez desetletja počasi prevzema delo tujih misijonarjev.

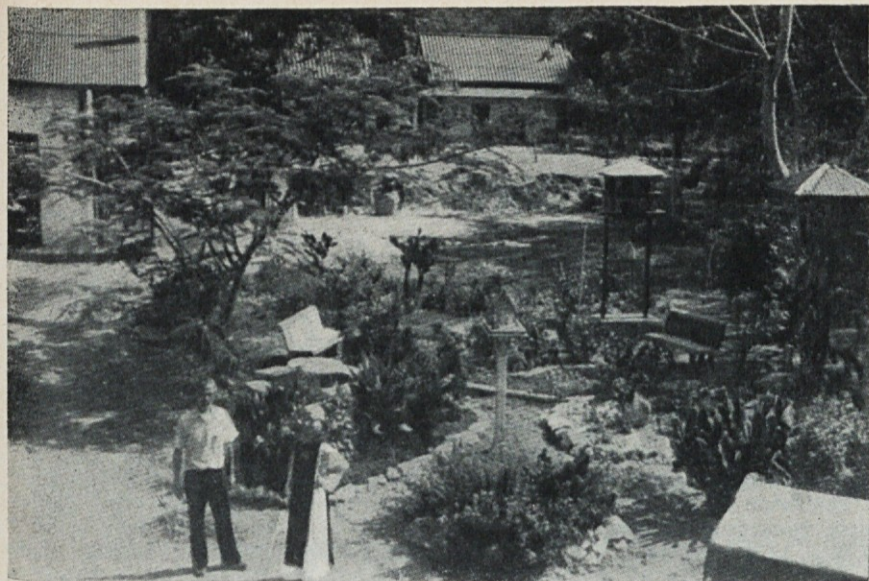
V **BANGALORE** (Indija) je bila na univerzi Dhamaram ustanovljena posebna fakulteta za veroslovje. Vrata so odprta vsem veroizpovedim. Študij svetega pisma in primerjalno veroslovje zavzemata najbolj odlično mesto v programu nove ustanove. Med drugim ima fakulteta namen, študirati specifično indijsko metodiko katoliške teologije.

NA **FORMOZI** (ali Tajvanu) je 15 milijonov in 800 tisoč prebivalcev. Trinajst milijonov je Tajvancev, ki že stoletja žive na otoku. Iz celinske Ki-

tajske se jih je zateklo leta 1949 dva milijona in pol. Starih malajskih rodov je le še kakih 250.000. Med katoličani tvorijo večino tisti, ki so pribežali pred komunisti – teh je okoli 150.000, med starimi Tajvanci jih je le 50.000. Duhovnikov je blizu 800 in od teh 390 Kitajcev. Pravih tajvanskih duhovnikov je le 27. Med malajskimi prarodovi pa je katoličanov 100.000 – torej 40%. Takoj po pribegu Kitajcev iz celine je misijonsko delo zelo napredovalo. Zadnja leta je v zastoju. Mnogi upajo, da se bo nekako omrtnela mlada Cerkev poživila z žarišči binkoštnega gibanja, ki se je zadnja leta začelo tudi na Formozi.

JUŽNA KOREJA ni komunistična, vendar je Cerkev v stiski. Diktatura generala Parka hoče ustanoviti enotno Južno Korejo, ker obstoja vedna nevarnost, da se iz Severa lepega dne utrne komunistični plaz. A Cerkev ne more pristati na njegove metode zatiranja, zapiranja, mučenja, obsojanja – nešteto krat brez utemeljenih razlogov. Kardinal Kim je časnikarjem na Filipinih brez strahu in odkrito priznal: „Mi živimo v totalitarnem sistemu, da, v policijski državi. Ljudstvo se je odtujilo vladi. Nezaupanje je veliko. Tako se narod razdvaja. Kako je mogoče ustvariti enoten narod, če je tako nezaupanje med ljudmi?“ Kardinal je med drugim rekel tudi to, da je vsak misijonar, ki dela med reveži, že osumljen, da je komunist.

MOZAMBIK je podržaval vse šole in bolnice. Ob zasedbi komunističnega režima je iz dežele bežalo ogromno strokovnjakov. Tako zdaj vlada stoji pred težkim problemom. Ima šole in bolnice, nima pa strokovnih moči. Predsednik Samora se je obrnil na afriške države, naj mu pomagajo. Od-

V Tajski je misijonar p. Verdière ustanovil ta kontemplativni samostan. Ustanovitelj je na sliki. — Spodaj: Ministerski predsednik Papue z družino. So katoličani.

slej se je odzvala le Zambija, ki je poslala na pomoč 11 zdravnikov, 20 medicinskih asistentov in 20 bolničark. A to je le kapljica v morje.

Z MADAGASKARJA je šla v svet novica, da so odkrili zdravilno moč gobavosti v neki rastlini „telapetraka“. Trideset kilometrov vzhodno od glavnega mesta Tananarive je v Manankavaly eksperimentalni laboratorij, ki že dalj časa dela poizkuse in je do zdaj prišel do takih rezultatov, da je novo upanje vstalo za ozdravljenje gobavcev, ki jih je še vedno 14 milijonov po vsem svetu.

PETDESET LET je minilo, odkar so bili posvečeni prvi kitajski škofje: en svetni duhovnik, dva lazarista, dva frančiškana in en jezuit. To je bilo delo predvsem bivšega lazarista P. Lebbe, ki je izpostavil vse svoje sile v to, da bi Cerkev na Kitajskem pognala korenine. Misijonski papež Pij XI. jih je posvetil v baziliki sv. Petra.

To so bili prvi pogumni koraki, ki so misijonom napovedovali nov čas, kakršnega doživljamo danes. Tuji misijonarji so v misijonski službi domačim škofom. Tako je odpadlo zadnje sumničenje za kakršenkoli kolonializem.

CERKEV V INDONEZIJI šteje že več kot tri milijone katoličanov v 31 škofijah. Zadnja leta je indonezijska mlada Cerkev dobila poseben naslov: Cerkev laikov. Prav zaradi živlega sodelovanja laikov je ena najbolj cvetočih in živih mladih Cerkva v Aziji prav indonezijska. Da so se rešili Indonezijci komunizma, je velika zasluga prav v tem in pa v sodelovanju z muslimani, ki so bili in so še odporni proti komunističnemu vplivu. Katoliški laiki niso aktivni samo v liturgičnem življenju, ampak vneto posegajo na karitativno, socialno in tudi politično področje. Tako je Indonezija postala zgled vsej Aziji.

Japonski slikar pri delu.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

LJUBLJANSKO „MISIJONSKO PISMO Št. 9“

Spoštovani!

Zopet prihaja med nas „Pismo“, ki naj misijonske prijatelje in sodelavce v domovini še tesneje poveže z misijonarji in misijonarkami, ki se za božje kraljestvo trudijo v misijonskih pokrajinah daleč od nas. Cilj enih in drugih je isti: razširiti in ukoreniniti Kristusovo Cerkev, da bi mogli iz nje pritekati kakor iz studenca sadovi Kristusovega odrešenja. „Pismo“ prihaja po misijonski nedelji in pred božičem, po napornem prizadevanju za do- stojno obhajanje 50-letnice svetovnega misijonskega dne, usmerjeno pa je v novo leto, na katero naj bi na posebno željo in prošnjo papeža Pavla VI. raztegnili vsebino njegove letošnje misijonske poslanice in uresničiti vesolj- nost misijonske zavesti.

Kako smo se na misijonsko nedeljo pripravljali in kako smo jo uresni- čili, ve vsak zase, pa naj je delal doma ali v misijonih. Gotovo, izpraševati bi si morali vest, ali smo storili to dolžnost, ki spada med največje kato- liškega kristjana. Toda že prvi pogled nam pove, da smo delali več kot prejšnja leta. Z misijonskimi članki smo bogatili celo leto naš verski tisk, zbrali smo se na srečanju s slovenskimi misijonarji 8. septembra v Logu pri Vipavi, premišljevali smo o misijonskih problemih na študijskem misi- jonskem dnevu 29. septembra v Ljubljani, pripravili smo misijonsko številko „Družine“ in „Ognjišča“, razposlali misijonske plakate in podobice, posebej smo s „pismom bolnikom“ prosili za pomoč tiste, ki največ zmorejo.

Sama misijonska nedelja je bila še bolj slovesna kakor prej. Obhajali so jo po svoje v moških in ženskih samostanih, slovesneje so jo proslav- ljali v Ljubljani, Mariboru in Kopru, mladinske skupine so ob njej izražale misijonsko zavest, ki so se je navzele pri verouku. Naši dobri verniki pa so molili in darovali, darovali in žrtvovali. Seveda smo radovedni, kako je vse to odmevalo v misijonih, kjer delajo naši rojaki. Gotovo nam bodo o tem kaj pisali, saj tako radi sprejemajo pisma naših bogoslovcev in odgo- varjajo nanja. Mnogi izmed njih so o svojem delu pripovedovali osebno, posebno če so bili dalj časa doma kakor jezuita Jože Kokalj in Janez Mlar- kar iz Zambije ali sestre Marjeta Mrhar in Marija Pavlišič iz Madagaskarja, pa še toliko drugih. Po zgledu junaškega indijskega misijonarja Ante Gabri- ča, ki je v nekaj tednih bivanja doma premisijonaril tudi rodno deželo, si tudi ti niso dali miru. Potovali so od župnije do župnije, da bi govorili o svojem delu in množili misijonsko zavest.

To je bil tudi glavni namen papeževe poslanice za letošnjo „zlato“ misi- jonsko nedeljo. Že njen ustanovitelj papež Pij XI. ji je za nalogo določil „predvsem to, da bi se v božjem ljudstvu oblikovala prava misijonska zavest“. Razen tega naj bi koristila rasti misijonskih poklicev in pospeševala misi-

jonsko sodelovanje v duhovnem in gmotnem smislu in koristila misijonski dejavnosti. Njegovo misel je za letos papež Pavel VI. izrazil z besedami: „Poslej želimo, da bi se obhajanje misijonske nedelje odlikovalo s poglobljenim in razširjenim naukom o vesoljnosti misijonske zavesti v Cerkvi.“ Eno kot drugo pa mora trajati še naprej. V odloku „Ecclesiae sanctae“ za izvajanje smernic II. vatikanskega zbora so posebej priporočene „vsakdanje molitve in žrtve za misijone“. Ta duhovna sredstva so slejkoprej najvažnejša, ko se trudimo, da bi z misijoni dosegli duhovne cilje. Še in še se moramo namreč vpraševati, zakaj misijonsko delo v Cerkvi še bolje ne uspeva, zakaj se misijonski problemi tako počasi rešujejo in zakaj toliko pokrajin tako kruto hrepeni po oznanjevalcih Kristusove blagovesti. Morda res zato, ker sta maša in obhajilo tako neizrabljena za misijone. Morda zato, ker duhovniki in redovniki ne molimo brevirja za misijone. Morda zato, ker tako velika molitev kakor je rožni venec, ne ve nič o tej najvažnejši dejavnosti v Cerkvi, kakor se je izrazil Pavel VI. Morda pa zato, ker pri večerni molitvi, če jo še molimo, ne pristavimo niti očenaša za misijone in ker pri tolikem vsakdanjem trpljenju nikoli ne vzdihnemo: pa naj bo za misijone.

Tudi to je naročilo misijonske nedelje, naj bi se iz močnejše misijonske zavesti rojevali še številnejši misijonski poklici v Cerkvi na Slovenskem. Saj jih imamo že precej in vedno novi prihajajo – letos so odšli trije: ena usmiljenka, en jezuit, en škofijski duhovnik – toda še več naj bi jih dala Ljubljana, Koper in Maribor, še več samostani kapucinov, minoritov, šolskih sester, uršulink in drugih.

Vesoljnost misijonske zavesti bo še posebno vidna doma takrat, kadar bo še več vernikov vključenih v misijonsko sodelovanje. Pomnoži naj se število tistih, ki o misijonih berejo, ki o misijonih pišejo, ki za misijone zbirajo, ki si z misijonarji dopisujejo in jim pošiljajo. Ni dolgo, ko je dobra žena iz Prekmurja za mater Terezijo darovala veliko vsoto „za go-bavce“. In vseh oblik darovalcev je vedno več, naj bi jih bilo še več... Bog bo povrnil!

To „Pismo“ Vam pišemo na god sv. Frančiška Ksaverija, prvega zavetnika misijonov. Včasih smo ga na Slovenskem zelo častili. Morda je to prineslo korist tudi misijonskemu sodelovanju. Ker pa Vam to pismo pošiljamo tudi pred božičem in novim letom, Vam obenem z najboljšimi voščili znova izražamo prošnjo: kakor koli kdo more, vsak naj pomaga, da bodo vsi narodi postali Kristusovi učenci in spoznali blagoslov in srečo božiča in velike noči.

Z misijonskimi pozdravi
Vilko Fajdiga,
predsednik medškofijskega odbora za misijone.

KOROŠKI „MISIJONSKI LIST“

Za svete Tri Kralje so na Koroškem spet izdali Misijonski list, kot vedno na šestnajstih straneh velikega formata v dvobarvnem tisku s številnimi fotografijami, zlasti slik domačih semeniščnikov, ki spet napolnjujejo s svojimi pismi večino vsebine lista. Poleg teh je tudi članek o razcvetu avstrijske misijonske redovne družbe Kraljica apostolov. Objavlja se tudi poročilo, kako papeške misijonske ustanove skrbijo za „vsakdanji kruh“ mi-

sijonov in misijonskih sodelavcev, kakor tudi poročilo o ustanoviteljici Družbe za širjenje vere, Paulini Jaricot. Veselje vzbuja poročilo o misijonskem delu med dijaško mladino v Celovcu. Vsebinsko lista zaključujejo novice iz misijonskega sveta, ponatis iz „Katoliških misijonov“. Prav tako je ponatis iz tega misijonskega mesečnika tudi članek Franceta Sodja, objavljen pod naslovom Božič je razlog za misijone.

Zanimalo bi nas vedeti, v koliko izvodih se tiska ta tako lepe sadove rojevajoči koroški „Misijonski list“.

RADOSNA VIJEST

Kot smo že v zadnji številki omenili, je izšla ta misijonska revija, izhajajoča v hrvaškem jeziku v Sarajevu, za zlati jubilej misijonske nedelje v posebno lepi obliki, kajti na več straneh so objavljene lepe misijonske fotografije v štiribarvnem tisku.

Iz vsebine naj spet navedemo samo naslove: Uvodnik govori o jubileju, kateremu je ta številka posvečena, naslednji članek ima naslov „Dimenzije misijonske duhovnosti“. Sledi popis doživetij indijskega misijonarja, tovariša naših bengalskih misijonarjev, o. Antona Gabriča v domovini. Članek z naslovom citata ameriškega škofa F. Sheena: „Vse je važno in koristno, kar nam je Kristus zapustil“ se spominja vsega, kar je bilo posebnega na evharističnem kongresu v Filadelfiji. „Misijonska razmišljanja za mesec oktober“ prinašajo lepe misli o misijonstvu, primerne liturgiji vsake nedelje tega meseca. Nadaljuje se spis škofa Jožeta Saitza „Protiv struje“ o sodobnem nemškem apostolu Goldmannu. List odkrije hrvaškim rojakom novo misijonarko, ki je delovala na Kitajskem in kasneje v Indiji. „Naš karitas“ razpravlja o važnosti karitativnega dela. Sestavek „Sveta zemlja“ je nadaljevanje potopisa po krajih Kristusovega življenja in oznanjevanja. Poročilo o knjigi: Naši misijonarji z Marijo v Solinu zaključuje to misijonskih misli bogato številko „Radosne vjesti“.

Izšla je tudi številka „Radosne vjesti“ za mesec december.

Ta številka je posebej posvečena obisku tudi Slovencem znanega misijonarja Antona Gabriča, ki deluje skupaj s slovenskimi misijonarji v Bengaliji. Misijonar Gabrič je namreč po dolgih letih delovanja v Indiji prišel na misijonski obisk v svojo ožjo domovino, Hrvaško. Ker je med Hrvati misijonarjev, ki bi delovali v Afriki in v Aziji, precej manj kot jih imamo Slovenci, hrvaški katoličani manjkrat doživijo obisk kakega svojega misijonarja. Zato jim pa tudi posvete toliko več pozornosti. Ze iz slik, objavljenih v „Radosni vjesti“ je razvidno, da je imel misijonar številna in zelo obiskana srečanja z mladino, bogoslovci, redovnicami in duhovniki, kakor tudi z ostalimi verniki. List objavlja tudi govore, ki jih je imel posameznim skupinam.

Ta številka ima tudi več duhovnih razpravljanj o misijonskem duhovnem življenju. Pod naslovom „Prvi hrvaški nadškof na afriških tleh“ se začenja objavljati obširno poročilo, kako je potoval nadškof Franc Franič s svojim spremstvom v Zambijo, obiskat tamkajšnje hrvaške misijonarje. Nadaljuje in konča se sestavek o misijonskem delu uršulinskega reda, prav tako se

konča opis Palestine, kakor tudi članek „Med Indijanci v Južni Ameriki“. Nadaljuje pa se spis „Protí toku“, ki ni nič drugega kakor življenjepis znamenitega duhovnika Gereona Goldmanna, Nemca, katerega drugi del, ki opisuje njegovo misijonsko delo na Japonskem, smo objavili v naših „Katoliških misijonih“ pred leti. Začenja pa se poročilo o obisku Matere Terezije v Vancouveru. Razni drobni sestavki dopolnjujejo posamezne strani, tako tudi nekaj pisem hrvaških misijonarjev.

„URBANIANA“

Odgovorni urednik tega uradnega glasila papeške misijonske univerze v Rimu je naš rojak msgr. dr. Maksimilijan Jezernik, ki je preskrbel, da tudi „Katoliški misijoni“ prejemajo ta list. Ni obširen, vsebuje le štiri strani velikega formata. Številko za julij/september krasi naslovna slika, ki predstavlja svetega očeta, ko je sprejel v avdienco visokega rektorja gori omenjene papeške misijonske univerze. Ob tej avdienci je sveti oče priporočil vsem škofijam v misijonskih deželah, naj pošiljajo svoje domače duhovnike na višje študije na to univerzo. Slede razna sporočila o profesorjih in o njih predmetih v objavo študentom. Objavljeno je tudi sporočilo in vabilo za udeležbo na tečaju za higijensko zdravstveno pripravo misijonarjev, ki ga organizira katoliška univerza Presvetega Srca v Rimu. Posebno zanimivo je tudi sporočilo o specializiranju v problemih evangelizacije na raznih fakultetah papeške misijonske univerze. Cela zadnja stran je pa posvečena „Teološko pastoralnemu kurzu za misijonarje“, ki se podaja na isti univerzi. V tem kurzu med številnimi profesorji predava tudi naš rojak dr. Janez Vodopivec.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Nismo še dovolj opozorili, čeprav smo mimogrede že omenili, da smo v zadnjem času dobili tri nove misijonarje. Najprej je to škofijski duhovnik Ivan Bajec, ki se je pridružil patru Barbieru v misijonu na Zlati Obali v Afriki, kjer deluje s. Magdalena Černe; žrtvovala ga je koperska škofija. Dalje je lansko leto odpotoval v Zambijo jezuitski klerik Alojz Podkrajšek, ki je sedaj na „misijonski praksi“ pri o. Lovru Tomažinu; njegova opazovanja smo objavili v januarski številki. Končno je letos odpotovala iz Pariza, kamor se je šla lani učít francoščine, s. Vida Gerkman, usmiljenka, ki je že zagrabila za delo v državi Rwanda (Afrika), kakor lahko beremo v njenem pismu, objavljenem pod „Naši misijonarji pišejo“. Slovenski misijonski prijatelji po svetu in v zamejstvu bodo vse te tri nove misijonske moči radi vklepali v svoje molitve; tudi jim bomo nekaj deležili iz sklada KM za vse slovenske misijonarje, od njih pa pričakujemo, da se nam bodo včasih kaj oglasili z misijonskega polja.

V svoj krog misijonarjev list „Iz sončne Zambije“ šteje tudi tiste, ki trenutno niso na misijonskem polju, ampak v zaledju, da se poklicno izpopolnjujejo, kajti upa, da se bodo vrnili po končani dokončni pripravi na misijonski poklic nazaj v Zambijo. Tako listič poroča, da v Torontu zdaj študirata dva, ki sta že bila nekaj časa v Zambiji: Jože Grošelj in Janez

Mujdrica. Tudi poroča o o. Janezu Mlakarju in fr. Rozmanu Stanku, da sta v USA na izpopolnjevanju svojih študij. V svoj krog zambijskih misijonarjev „Iz sončne Zambije“ šteje tudi bolničarko Barico Rous, ki je bila pred nekaj leti res na delu, zlasti med gobavimi, v Zambiji, ki pa že nekaj let obiskuje višjo medicinsko šolo v Zagrebu. List z veseljem sporoča (in ga že šteje med zambijske misijonarje) tudi o minoritu Mihu Drevenšku, češ da ga v kratkem tamkaj pričakujejo; morda je med tem res že dospel tja. Slednjega bomo tudi pri KM takoj vključili med slovenske misijonarje, kakor hitro izvem, da je dospel na misijonsko polje. Vseh ostalih gori omenjenih pa v teh letih, ko niso v misijonih, ampak se študijsko izpopolnjujejo v zaledju, mi ne štejemo več med misijonarje, čeprav so že bili v misijonih in smo jih tedaj kot misijonarje vpoštevali; kakor hitro se spet pojavijo na misijonskem polju, jih znova vključimo v vrste misijonarjev. (Kajpada tiste misijonarje, ki gredo, tudi če kar za pol leta, na počitnice v domovino in tisti čas porabijo med drugim tudi za srečanja z rojaki in ostalim misijonskim zaledjem, ves ta čas še vedno štejemo med misijonarje...)

Tudi letos je treba pohvaliti vodstvo počitniške kolonije osrednjega slovenskega društva v Argentini „Zedinjene Slovenije“, da med počitnicami v program razvedrila kakih 60 otrok v koloniji vnese tudi misijonsko tombolo in se tako otroci pridružijo največji misijonski prireditvi v Argentini v pomoč slovenskim misijonarjem, ko se vrši okrog svetih Treh Kraljev v Buenos Airesu. Letos je otroška tombola v Cordobi rodila prav lepo žetev: ne le toplo misel in žrtev za drage slovenske misijonarje, ampak tudi denarna sredstva njim v pomoč, ki so jih letos namenili za enega izmed njih, ki je izšel iz Argentine, za o. Lovra Tomažina S.J., graditelja cerkva v Zambiji. Bog daj, da bi mogla ta otroška kolonija tudi v bodoče vključevati tako vzgojni misijonski moment v svoj vsakoletni program!

Msgr. Maksimilijan Jezernik je spet organizator, kot tajnik pripravljalnega odbora, prevažne misijonske prireditve v Svetem mestu: **Simpozij** (nekak študijski shod) o današnji misijonski formaciji, ki ima namen, da v programu velikih slavij 350-letnice ustanovitve papeške misijonske univerze „Urbaniana“ zbere vse vzgojne činitelje bodočih misijonarjev vsega sveta, da skupno na tem simpoziju študirajo problematiko vzgoje k misijonskemu poklicu. Našemu odličnemu sodelavcu, ki je že lani nosil levji delež pri pripravah in vodstvu velikega mednarodnega misijonskega kongresa in je zdaj zaključil njega delo z izdajo treh zvezkov kongresnih predavanj, želimo in z molitvijo pomagamo, da bi Bog tudi ta shod misijonskih delavcev za vzgojo novih misijonarjev tako bogato blagoslovil, kakor je lanski misijonski kongres.

Ta številka je dvojnja, za marec in april skupaj, in obsega 2x40 je 80 strani, tako da naročniki niso nič na izgubi. Primorani smo bili tako storiti, ker se je naša tiskarna preselila v Slovensko vas, in sicer v nalašč zanjo zgrajeno poslopje. Kajpada je delo radi selitve moralo več kot 14 dni počivati. Celotni ti „Katoliški misijoni“ so že vsi sestavljeni in natisnjeni na novem kraju.

Misijonski zavod v Slovenski vasi je spet napolnjen, saj šteje kar 42 gojencev. Misijonskim prijateljem, posebno dobrotnikom zavoda toplo priporočamo, da njegovega vodjo Franca Sodja CM pri njegovem uspešnem vzgojnem delu podpro z molitvami, zlasti z željo, da bi iz Misijonskega zavoda izšlo še veliko slovenskih duhovnikov in misijonarjev.

MISIJSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

ARGENTINA (v novih pesih): Viktorija Čop, 1.000; Ivanka Aleš, 2.000; č. g. Boris Koman, 1.500; družina Mramor, 7.000; Rajko Urbančič, v zahvalo Baragu, 500; N. N., San Justo, v zahvalo Svetogorski Materi božji, 1000; Angela Kovač, 2.000 in dr. Jože Dobovšek, 2.000 pesov.

SLOVENIJA: Dr. Alojzij Šuštar, 50 dolarjev.

TRST, po Marijini družbi na Via Risorta, v lirah: Coceani Ana, 20.000; N. N., 30.000; N. N., 5.000; Kosič Marija, 5.000; Vončina Marija, 30.000; Cassetti Marija, 10.000; Skok Viktorija, 10.000; Kante Pina, 10.000; N. N., 50.000; Simčič Teofil, 5.000; Mahor Lojzka, 5.000; Furlan Fani, 2.000; Sinigoj Antonija, 10.000; Skočir Pepca, 10.000; za lačne: Glavič Frančiška, 3.000; Asterita Marija, 5.000; Marija in Emilija šanj, 20.000; Skočir Pepca, 10.000; N. N., 10.000; N. N., 12.000; za semeniščnike, N. N., 30.000.

FRANCIJA (v frankih): č. g. Stanko Kavalari, 200; N. N., Tuquegneux, 400.

KANADA (v kanadskih dolarjih): po dr. Čretniku, Janez Marentič, 20; družina Jevnikar, 20; Platnar Neža, 5 dolarjev. .

KOROŠKA: N. N., po Vinku Zaletelu, 100 kanadskih dolarjev; Vinko Zaletel, 40 USA dolarjev; koroški rojaki po Dušnopastirskem uradu, za slovenske misijonarje, njih lačne in gobave, 29.697 šilingov; isti za krst poganskih otrok, 4.100 šilingov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Argentina (v novih pesih): za malgaške, s. Helena Svetlin, 2.000; za Franca Buha, 1.000; za Petra Opeka, Madagaskar, N. N., Slovenska vas, 1.000; in N. N., 1.000; za o. Lovra Tomažina v Zambiji, otroška kolonija Zedinjene Slovenije v Cordobi, 6.536 pesov; za Radota Sušnika, Madagaskar, Fani Jamšek, 2.000 pesov.

Trst, po Marijini družbi na Via Risorta (v lirah): za s. Miklavčič, Bizanzi Kristina, 10.000; Ražen Marija, 10.000; za s. Kosovel: Bavdaš Fani, 10.000; Kosič Marija, 5.000 Lir.

Kanada: za s. Miklavčič oziroma popravilo strehe na cerkvi: Zlata in Zorka Bartol, 20 dolarjev.

Nemčija: gospa Magajna za mis. Kosmača na Madagaskarju, 706,11 šil.

V TISKOVNI SKLAD KM

Justina Holozan, ZDA, 5 dol.; Ani Krajnik, Arg. 200 pesov; Jože Žakelj, Arg., 200 pesov; N. N., Kanada, 20 dol.; Tone Muhič, Kanada, 5 dol. Marija Habor, Avstralija, 2 dol.; Stanko Šuligoj, Kanada, 5 dol.; Tone Sintič, Arg., 500 pesov; Janez Gerden, Kanada, 30 dolarjev.

VSEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1977: V Argentini in sosednjih deželah: I. polletje 400 pesov. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 4 dolarje; v Italiji: 3.500 Lir; v Avstriji 80 šilingov; v Franciji 20 NF; v Angliji 2 funta; v Avstraliji 4 dolarje.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. H2J 1Z9.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

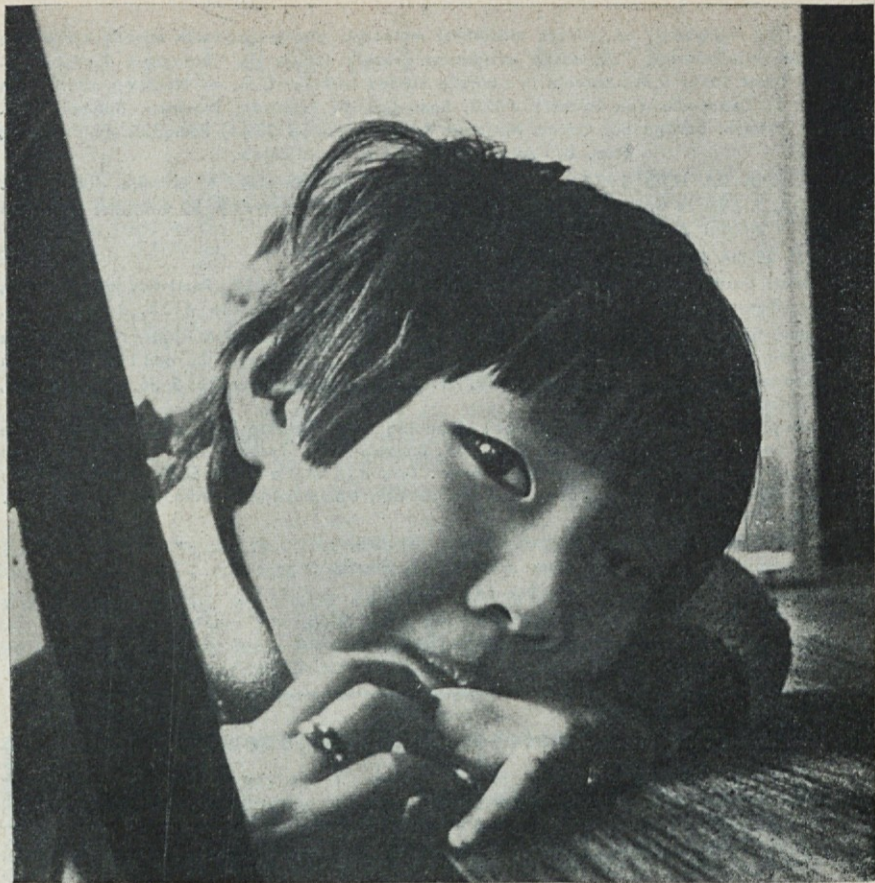
VESELO ALELUJO

voščimo vsem misijonarjem in misijonarkam,

vsem našim sodelavcem, dobrotnikom in bralcem

in sploh vsem prijateljem

„Katoliški misijoni“ z Baragovim misijoniščem!

Tudi zanjo so nebesa . . . Pomagajmo ji!

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612